

ప్రాంతాన్ని అపరిశుద్ధ జలసంధిగా మార్చివేశాడు. ప్రవక్తలను తిరస్కరించినవారికి ఇదే గతి పడుతుంది. వివేకవంతులు గుణపాఠం నేర్చుకోవటానికి ఈ సంఘటన ఒక్కటే చాలు. (తస్ఫీర్ ఇబ్నెకసీర్)

139 : యూనుస్ (అ) ఇరాఖ్ దేశంలో గల నేన్వా అనే ప్రాంతానికి ప్రవక్తగా పంపబడ్డారు. ఇక్కడి ప్రజలు బనీ ఇస్రాయిల్ కు చెందిన లక్షమందిని బందీలుగా చేసుకున్నారు. వీరిని సన్మార్గంలోనికి తిరిగి తెచ్చేందుకు అల్లాహ్ యూనుస్ (అ)ను వీరి వైపునకు పంపాడు. కాని ఈ జాతి ప్రజలు ఆయన్ని స్వీకరించలేదు. విశ్వసించనూలేదు. చివరికి యూనుస్ (అ) మీరు తప్పకుండా దైవశిక్షకు గురవుతారని హెచ్చరించారు. దైవశిక్ష అవతరించడంలో ఆలస్యం అయింది. అప్పుడు యూనుస్ (అ) అల్లాహ్ అనుమతి లేకుండానే అక్కడి నుండి పారిపోయిన సేవకునిలా అయిపోయారు. ఎందుకంటే యూనుస్ (అ) అల్లాహ్ అనుమతి లేనిదే తన జాతిని వదలి వెళ్ళిపోయారు. నావ ప్రయాణీకులతో, సామాన్లతో నిండిఉంది. నావ సముద్రపు అలలలో చిక్కుకుంది. అకస్మాత్తుగా నిలిచిపోయింది. దాని బరువు తగ్గించటానికి ఒకరు లేక ఇద్దరిని నావ నుండి విసరివేసే ఆలోచన తట్టింది. దీనివల్ల ఇతర ప్రయాణీకుల ప్రాణాలు దక్కతాయి అని భావించారు. కాని దీనికి ఎవరూ సిద్ధపడలేదు. అందువల్ల చీటీలు వేయటం తప్పనిసరి అయింది. అందులో యూనుస్ (అ) పేరు వచ్చింది. చేసేది లేక సముద్రంలో దూకవలసి వచ్చింది. అటు అల్లాహ్ ఒక పెద్ద చేపను యూనుస్ (అ)ను మ్రింగమని ఆదేశించాడు. ఈ విధంగా యూనుస్ (అ) చేప కడుపులో వెళ్ళిపోయారు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

143 : యూనుస్ (అ) ఈ పరీక్షా సమయంలో అధికంగా నమాజులు చేసేవారు. ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ పవిత్రతను కొనియాడేవారు. దైవారాధనలో, ప్రార్థనలో కాలం గడిపేవారు. అందువల్లే అల్లాహ్ ఆయన్ను కనికరించాడు. అతనికి తనను ప్రార్థించే విధానాన్ని తెలిపాడు. యూనుస్ (అ) దాని ద్వారా అల్లాహ్ ను ప్రార్థించారు. చివరికి చేప అతన్ని ఒడ్డుకు చేర్చి వేసింది. లేకుంటే ప్రళయం వరకు చేప కడుపులో ఉండేవారు. చేప కడుపులో ఉండటం వల్ల యూనుస్ (అ) అస్వస్థతకు గురయ్యారు. యూనుస్ (అ) రక్షణకు అల్లాహ్ ఒక తీగను సృష్టించాడు. యూనుస్ దాని నీడలోనికి వచ్చి చేరారు. ఆయన ఎండ నుండి, కీటకాల నుండి రక్షణ పొందారు. అప్పుడు అల్లాహ్ పాలు ఇచ్చే ఒక జింకను సృష్టించాడు. అది ఉదయం సాయంత్రం అతనికి పాలు త్రాపించటానికి వస్తూపోయేది. చివరికి అతను పూర్తి ఆరోగ్యంగా తయారయ్యారు. ఆ తరువాత తన జాతివారి వద్దకు తిరిగి వెళ్ళారు. అప్పటికీ ఆ జాతివారందరూ ముస్లిములై ఉన్నారు. యూనుస్ (అ) వెళ్ళిపోయిన తర్వాత వీరందరూ పశ్చాత్తాపం చెందారు. ఫలితంగా అల్లాహ్ వారిపై నుండి దైవశిక్షను తొలగించివేశాడు. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

149 : అంటే వీరు దైవదూతలను అల్లాహ్ కుమార్తెలుగా భావిస్తున్నారు. మేము దైవదూతలను సృష్టించినప్పుడు వీరు అక్కడ ఉన్నారా? దైవదూతల్లో స్త్రీల లక్షణాలు ఏమైనా వీరు చూశారా? (అహ్సానుల్ బయాన్)

164 - 166 : అంటే దైవదూతలు కూడా అల్లాహ్ సృష్టితాలే. ఆయన దాసులే. ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ ఆరాధనలో నిమగ్నులై ఆయన్ని కొనియాడుతూ ఉంటారు. విగ్రహారాధకులు భావించినట్లు వారు అల్లాహ్ కుమార్తెలు కారు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

176 : మక్కా అవిశ్వాసులు గర్వాహంకారాలతో విభ్రవీగుతూ నీవు హెచ్చరిస్తూ ఉన్న ఆ దైవశిక్ష ఎప్పుడు వస్తుంది అని ప్రవక్త (స)ను తలబిరుసుతనంగా ప్రశ్నించేవారు. దానికి అల్లాహ్ మా శిక్షను గురించి తొందరపెడుతున్న వీరు ఎంత అమాయకులు? అయితే మా శిక్ష వచ్చిన తర్వాత వారికి పట్టే దుస్థితి చాలా భయంకరంగా ఉంటుందని, వినాశం వారిని అన్నివైపుల నుండి చుట్టుముట్టుతుందని హెచ్చరించారు.

అనస్ (ర) ఇలా ఉల్లేఖించారు : “ప్రవక్త (స) ఖైబర్ ని ముట్టడించారు. యూదులు ముస్లిముల సైన్యాన్ని చూచి అదిరిపోయారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, “ఈనాడు ఖైబర్ నాశనం అయ్యే దినం వచ్చేసింది. మేము హెచ్చరించబడిన వారి మైదానంలో దిగామంటే, అది వారికొరకు దుర్దినమే అవుతుంది.” (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం.358) (త్రెసీరుర్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

38. సాద్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 88 వాక్యాలు, 5 రుకూలు ఉన్నాయి. ఒకసారి అబూతాలిబ్ అస్వస్థతకు గురయ్యారు. ఇది అతని అంతిమ ఘడియగా అందరూ గుర్తించారు. అందరూ తమ నాయకుణ్ణి పరామర్శించటానికి వెళ్ళారు. వారికి ముహమ్మద్ (స)కు మధ్య ఉన్న వివాదాన్ని పరిష్కరిస్తారని ఆశించారు. దీన్ని అందరూ ఆమోదించారు. 25 మంది ఖురైష్ నాయకులు అబూజహల్, అబూ సుఫియాన్, ఉమయ్య బిన్ ఖల్ఫ్, ఆస్ బిన్ వాయిల్, అస్వద్ బిన్ ముత్తలిబ్, ఉఖ్బ బిన్ అబీ ముయిత్, ఉతబా, షీబా అందరూ పాల్గొన్నారు. అబూ తాలిబ్ వద్దకు వెళ్ళారు. ముహమ్మద్ (స)కు వ్యతిరేకంగా ఫిర్యాదులు చేశారు. మమ్మల్ని మా విగ్రహాల్ని ఏమీ అనకూడదని ముహమ్మద్(స)కు నచ్చుచెప్పమని చెప్పారు. దీన్ని గురించి ఒక ఒప్పందం కుదర్చమని విన్నవించుకున్నారు.

అబూతాలిబ్ ముహమ్మద్ (స)ను పిలిపించారు. ఈ తగాదాలు అంతం చేయమని సలహా ఇచ్చారు. దానికి ముహమ్మద్ (స) నేను తెలుపుతున్న వచనాన్ని గనుక వారు స్వీకరిస్తే ఎటువంటి తగాదాలు ఉండవని, అని అన్నారు. దానికి అబూతాలిబ్ అది ఏ వచనం అని అన్నారు, “లా ఇలాహ ఇల్లల్లాహ్” అని అన్నారు.

అంటే అవిశ్వాసుల వద్ద ఈ వచనాన్ని తిరస్కరించేందుకు మరో కారణం అంటూ ఏదీ లేదు. పక్షపాతం, అహంకారం, గర్వం తప్ప. వారు తమలాంటి ఒక వ్యక్తిని దైవప్రవక్తగా స్వీకరించటానికి సిద్ధం కాలేదు.

ఈ సూరాలో 9 మంది ప్రవక్తల గురించి పేర్కొనడం జరిగింది. చివరగా ఆదమ్ ఇబ్నీస్ల వృత్తాంతాన్ని పేర్కొనటం జరిగింది. ఎందుకంటే ఇబ్నీస్ కూడా అహంకారం వల్లే విధేయత చూపలేదు. ధిక్కారానికి గురయ్యాడు. ఈర్ష్యకు గురయ్యాడు. ఇబ్నీస్ చివరి నివాసం నరకం ఎలా అవుతుందో అదేవిధంగా అవిశ్వాసుల చివరి నివాసం కూడా నరకమే అవుతుంది అని పేర్కొనడం జరిగింది.

38. సూర సాద్

ఆయత్లు : 88

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) సాద్. హితోపదేశాలతో నిండి ఉన్న ఖుర్ఆన్ సాక్షిగా! (2) వాస్తవం ఏమిటంటే, విశ్వసించటానికి తిరస్కరించిన ఈ ప్రజలే దురహంకారులు, పరమ మూర్ఖులు, (3) వారికి పూర్వం మేము ఇటువంటి జాతులను ఎన్నింటినో నాశనం చేశాము. అప్పుడు వారు హాహాకారాలు చేశారు. కాని అది ఎంతమాత్రం తప్పించుకునే సమయం కాకుండా పోయింది. (4) హెచ్చరించే వాడొకడు స్వయంగా తమ నుండే వచ్చాడని వారు ఆశ్చర్యపడ్డారు. సత్యతిరస్కారులు ఇలా అనసాగారు, “ఇతడు మాంత్రికుడు, అసత్యవాది. (5) అనేక దైవాల స్థానంలో కేవలం ఒకే ఒక్కదైవాన్ని నిలబెట్టాడేమిటి? ఇది ఎంతో విచిత్రంగా ఉండే.” (6) జాతి నాయకులు ఇలా అంటూ వెళ్ళిపోయారు, “పదండి, మీ దైవాల ఆరాధన పట్ల స్థిరంగా ఉండండి. ఈ విషయం ఒక ప్రయోజనం కోరి చెప్పబడుతోంది. (7) ఈ విషయాన్ని మేము ఇటీవలి కాలపు సమాజంలో ఎవరినోటా వినలేదు. ఇది కల్పిత విషయం తప్ప మరేమీ కాదు. (8) మన అందరిలోనూ కేవలం ఇతనొక్కడే అర్హుడా ఇతని మీదనే అల్లాహ్ యొక్క హితోపదేశం అవతరించటానికి? అసలు విషయం ఏమిటంటే, వారు నా ‘జిక్రీ’ గురించి అనుమానం చెందారు. వారు నా శిక్షను రుచి చూడలేదు కాబట్టి ఈ మాటలన్నీ అంటున్నారు. (9) ప్రాబల్యం కలవాడు, ప్రదాత అయిన నీ ప్రభువు కారుణ్య నిధులు వారి అధీనంలో ఉన్నాయా?

سُورَةُ السَّادِّ مَكِّيَّةٌ 38 رُكُوعًا 5

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾

بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾

كَمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادَوا وَآلَاتٍ
حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾

وَعَجَبُوا أَنْ جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ
الْكَافِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾

أَجَعَلَ الْإِلَهَةَ الْهَاءَ وَاحِدًا ۗ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ
مُجْتَبٍ ﴿٥﴾

وَانطَلَقَ الْمَلَأُ مِنْهُمْ أَنْ امشُوا وَاصبرُوا عَلَى
الِهَتِكُمْ ۗ إِنَّ هَذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾

مَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ ۗ إِنَّ هَذَا إِلَّا
اِخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾

ء أَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِنْ بَيْنِنَا ۗ بَلِ هُمْ فِي شَكٍّ
مِّنْ ذِكْرِي ۗ بَلِ لَمَّا يَدْعُونَ عَذَابٌ ﴿٨﴾

أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ
الْوَهَّابِ ﴿٩﴾

(10) ఆకాశాలకూ, భూమికి రెంటికి మధ్య ఉన్న వాటికే వారు యజమానులా? అలా అయితే, ప్రాపంచిక సాధనాల శిఖరాలకు చేరి చూడమనండి.

(11) ఇది వర్గాలలోని ఒక చిన్న వర్గం మాత్రమే. ఇదే స్థలంలో అది పరాజయం పాలు కానున్నది.

(12) వీరికి పూర్వం నూహ్ జాతివారు, ఆద్ జాతివారు, మేకుల ఫిరౌన్ (13) సమూద్ జాతివారు, లూత్ జాతివారు, 'అయికా' వారు తిరస్కరించి ఉన్నారు. వారూ వర్గాలే. (14) వాటిలో ప్రతి వర్గమూ దైవసందేశహారులు అసత్యవాదులని తిరస్కరించింది.

నా శిక్ష వారికి సరిగ్గా అతికిపోయింది. (15) వీరు కూడా కేవలం ఒక్క ప్రేలుడు కోసమే ఎదురు చూస్తున్నారు. ఆ తరువాత మరొక ప్రేలుడేదీ సంభవించదు. (16) వారు, “మా ప్రభూ! లెక్క దినానికి ముందే మా భాగం మాకు తొందరగా ఇచ్చివెయ్యి” అని అంటున్నారు. (17) ఓ ప్రవక్తా! వారు కల్పించే మాటల వల్ల సహనం వహించు.

వారికి మా దాసుడు దావూద్ వృత్తాంతాన్ని వినిపించు. అతను గొప్ప బలవంతుడు, ప్రతి వ్యవహారంలోనూ అల్లాహ్ వైపునకు మరలుతూ ఉండేవాడు. (18) మేము పర్వతాలను అతనికి లొంగిపోయేలా చేశాము. ఉదయం, సాయంత్రం అవి అతనితో పాటు కీర్తించేవి. (19) పక్షులు గుమిగూడేవి. అవన్నీ అతని కీర్తన వైపునకు శ్రద్ధతో మరలేవి.

(20) మేము అతని రాజ్యాన్ని శక్తిమంతమైనదిగా చేశాము. అతనికి వివేకాన్ని ప్రసాదించాము. న్యాయంగా ధర్మంగా తీర్పు చెప్పే సామర్థ్యాన్ని అనుగ్రహించాము.

(21) ఇంకా, గోడపైకి ఎక్కి అతని మేడగదిలోకి జొరబడిన వ్యాజ్యగాళ్ళ వార్త ఏదైనా నీకు అందిందా?

أَمْ لَهُمْ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
فَلْيَرْتَقُوا فِي الْاَسْبَابِ ﴿10﴾

جُنْدًا مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٍ مِّنَ الْاَحْزَابِ ﴿11﴾

كَذَّبْتَ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نُّوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو
الْاَوْتَادِ ﴿12﴾

وَمُؤَدُّ وَقَوْمٌ لُّوطٍ وَاَصْحَابُ كَيْكَةِ ؕ اُولٰٓئِكَ
الْاَحْزَابِ ﴿13﴾

اِنَّ كُلًّا اِلَّا كَذَّبَ الرَّسُلَ فَحَقَّ عَلَيْهِ عِقَابِ ﴿14﴾

وَمَا يَنْظُرُ هُوَ اِلَّا صَيْحَةً وَّاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ
فَوَاقٍ ﴿15﴾

وَقَالُوا رَبَّنَا كَحِلِّ لَنَا قِطْنَا قَبْلَ يَوْمِ
الْحِسَابِ ﴿16﴾

اَصْبِرْ عَلٰی مَا يَقُولُوْنَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُدَ ذَا
الْاَيْدِ ۗ اِنَّهٗ اَوَّابٌ ﴿17﴾

اِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهٗ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ
وَالْاِشْرَاقِ ﴿18﴾

وَالطَّيْرَ فَحُشُورَةً ؕ كُلٌّ لَّهٗ اَوَّابٌ ﴿19﴾

وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَاَتَيْنَهُ الْحِكْمَةَ وَفَضَّلْنَا
الْحِطَابِ ﴿20﴾ وَهَلْ اَتَاكَ نَبُؤُا الْخَصْمِ ۗ اِذْ

تَسَوَّرُوا الْبِحَرَابِ ﴿21﴾

(22) వారు దావూద్ ముందుకు వచ్చినప్పుడు అతను వారిని చూచి కలవరపడ్డాడు. వారు ఇలా అన్నారు, “భయపడకండి. ఒక వ్యాజ్యంలో మేము ఇద్దరం ప్రత్యర్థులం. మాలో ఒకడు మరొకనికి అన్యాయం చేశాడు. కనుక మీరు మా మధ్య న్యాయంగా సరియైన తీర్పు చెయ్యండి. అన్యాయం చేయకండి. మాకు రుజుమార్గం చూపండి. (23) ఇతను నా సోదరుడు. ఇతని వద్ద తొంభై తొమ్మిది గొర్రెలు ఉన్నాయి. నా దగ్గర కేవలం ఒకే గొర్రె ఉన్నది. ఈ ఒక్క గొర్రెను కూడా నాకు ఇచ్చి వేయి అని అతడు అన్నాడు. మాటలతో నన్ను వశపరచుకున్నాడు.”

(24) దావూద్ ఇలా సమాధానం చెప్పారు : “ఈ వ్యక్తి తన గొర్రెలలో నీ గొర్రెను కలుపుకోవాలని అనుకుని, నిస్సందేహంగా నీకు అన్యాయం చేశాడు. యదార్థం ఏమిటంటే, కలసి ఒకచోట ఉండేవారు తరచూ ఒకరికొకరు అన్యాయం చేసుకుంటూ ఉంటారు. అయితే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారు మాత్రం దీనికి దూరంగా ఉంటారు. అటువంటి వారు కొందరు మాత్రమే.” అసలు అతన్ని పరీక్షించేందుకే మేము ఇలా చేశామని దావూద్ అర్థం చేసుకున్నాడు. కనుక అతను తన ప్రభువును క్షమాభిక్ష కోరాడు. సజ్దాలో పడిపోయాడు. పశ్చాత్తాపంతో మరలాడు. (25) అప్పుడు మేము అతని తప్పులను మన్నించాము. నిశ్చయంగా మా వద్ద అతని కొరకు సాన్నిహిత్యం, ఉత్తమ పర్యవసానం ఉన్నాయి. (26) “ఓ దావూద్! మేము నిన్ను భూమిపై ప్రతినిధిగా నియమించాము. కనుక నీవు ప్రజల మధ్య న్యాయంగా పరిపాలన చెయ్యి. మనో కాంక్షలను అనుసరించకు. ఎందుకంటే అది నిన్ను అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తుంది. అల్లాహ్ మార్గంనుండి తప్పిపోయిన వారికి తీవ్రమైన శిక్ష పడటం తప్పదు. ఎందుకంటే, వారు లెక్కల దినాన్ని మరచిపోయారు.

إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُدَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ ۗ خَصَمِينَ بَغْيٍ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاحْكُم بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿22﴾

إِنَّ هَذَا أَخِي ۖ لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً وَرَأَىٰ نَعْجَةً وَاحِدَةً ۖ فَقَالَ اكْفُلِينَهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿23﴾

قَالَ لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْخُلَطَاءِ لِيَبْغِيَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ مَّا هُمْ ۗ وَظَنَّ دَاوُدُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ ﴿24﴾

فَعَفَرْنَا لَهُ ذَلِك ۗ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿25﴾

يَا دَاوُدُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ۗ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿26﴾

<p>(27) మేము ఈ ఆకాశాన్నీ, ఈ భూమినీ వాటి మధ్య ఉన్న ఈ ప్రపంచాన్నీ వృధాగా సృష్టించలేదు. ఇది అవిశ్వాసుల భ్రమ మాత్రమే. అటువంటి అవిశ్వాసులకు నరకాగ్ని ద్వారా వినాశం తప్పదు.</p>	<p>وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَاطِلًا ۚ ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا ۖ قَوْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾</p>
<p>1 - 26 వాక్యాల వివరణలు అవతరణ కాలం :</p> <p>ఖుర్బునీ ప్రకారం ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం అబూ జహల్ ఇంకా ఇతర నాయకులు అబూతాలిబ్ అంతిమ సమయంలో అతని వద్దకు వెళ్ళారు. ముహమ్మద్ (స) మా విగ్రహాలను దూషిస్తున్నారని ఫిర్యాదు చేశారు. అతన్ని వారించమని విన్నవించుకున్నారు. అబూతాలిబ్ ముహమ్మద్ (స)ను దీని గురించి అడిగారు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఈ వచనాన్ని పఠిస్తే ఎనలేని శుభాలు కురుస్తాయని, అధికారం, పెత్తనం, అన్ని లభిస్తాయని చెప్పారు. అప్పుడు అది ఏ వచనం అని ప్రశ్నించటం జరిగింది. వెంటనే ప్రవక్త (స) “లా ఇలాహా ఇల్లాహ్” అని అన్నారు. అది విన్న వెంటనే అవిశ్వాసులు బట్టలు దులుపుకొని అనేక దైవాలకు బదులు ఈ ఒక్క దైవం ఏమిటి అని వాపోయారు. ఇది చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉందని మండిపడ్డారు. అప్పుడు ఈ సూరాలోని మొదటి ఎనిమిది వాక్యాలు అవతరించబడ్డాయి. (అహ్మద్, తిర్మిజి, నసాయి, హాకిమ్) దీన్ని తిర్మిజి, హాకిమ్లు ప్రామాణిక హదీసుగా గుర్తించారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1 : ఇందులో మీ కొరకు ఎన్నో హితోపదేశాలు ఉన్నాయి. వీటివల్ల మీకు ఉభయలోకాల్లో సాఫల్యం పొందే ఎన్నో అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఈ గ్రంథం ఎంతో గొప్పది, ప్రాముఖ్యత గలది. విశ్వాసుల కొరకు ఇది హితబోధలు గుణపాఠాలు కలిగి ఉన్నది. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>9 : వారి వద్ద వారి ప్రభువు కారుణ్య నిధులు ఉన్నాయా? వాటిపట్ల గర్వించటానికి, ఇహలోక వనరులు పుష్కలంగా ఉన్నా వారికే ప్రవక్త పదవి కట్టిపెట్టాలా? అల్లాహ్ ఎంత గొప్ప వాడంటే, ఎంత బలవంతుడంటే, ఎంత ఆధిక్యతగలవాడంటే అతని ముందు అందరూ హీనులే. ఎవరికీ ఎంత ప్రసాదించినా తరగని వాడు ఆ అల్లాహ్.</p> <p>12 : ఫిరౌన్ తాను ఆగ్రహించిన వారి చేతులకు, కాళ్ళకు తలకు మేకులు దిగ్గొట్టేవాడు. అందువల్లే ఫిరౌన్ ను ‘మేకులవాడు’ అని అంటారు. అదేవిధంగా ఫిరౌన్ వద్ద అనేక రకాల బలగాలు, సైన్యాలు ఉండేవి. గొప్ప వైభవం కలిగి ఉండేవాడు. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>21 - 25 : ఇద్దరు వ్యక్తులు గోడదూకి దావూద్ (అ) ఇంట్లో ప్రవేశించారు. అది చూసి దావూద్ (అ) ఆశ్చర్యానికి, ఆందోళనకు గురయ్యారు. వీరు ఏదో దురాలోచనతో వచ్చారని భయపడ్డారు. ఎందుకంటే ఆ సమయంలో దావూద్ (అ) ఆరాధనలో నిమగ్నమయి ఉన్నారు.</p> <p>మేము అతని అపరాధాలను, పొరపాట్లను క్షమించివేశాము. ఎందుకంటే దావూద్ (అ) ప్రజలపై తనకున్న బాధ్యతలను మరిచి దైవారాధనలో నిమగ్నమయిపోయారు. ఇద్దరు వ్యక్తులు పరస్పరం హింసించుకున్నారు. చేసేది లేక దావూద్ (అ) వద్దకు వెళ్ళడానికి ప్రయత్నిస్తూ గోడదూకి ఇంటిలోపలకు ప్రవేశించారు. దావూద్ (అ) ప్రజల కొరకు తన ఇంటి తలుపులు తెరచి ఉండవలసింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)</p>	

(28) విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసేవారినీ, ధరణిపై కల్లోలాన్ని రేకెత్తించే వారినీ మేము ఒకటిగా పరిగణించాలా? భయభక్తులు కలవారిని మేము పాపాత్ములు చేయాలా? (29) మేము ఎంతో శుభవంతమైన ఈ గ్రంథాన్ని నీపై అవతరింప జేశాము. ప్రజలు దాని వాక్యాలను గురించి ఆలోచించాలనీ, బుద్ధిమంతులూ, ఆలోచనాపరులూ దానినుండి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలని (30) దావూద్ కు మేము సులైమాన్ ను ప్రసాదించాము. అతను మంచి దాసుడు, అత్యధికంగా తన ప్రభువు వైపునకు మరలుతూ ఉండేవాడు. (31) బాగా శిక్షణ పొందిన అతివేగంగా పరుగెత్తే గుర్రాలు అతని ముందుకు తీసుకురాబడిన ఆ సాయంత్ర సమయం ప్రస్తావించదగ్గది. (32) అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు, “నేను ఈ సంపదను నా ప్రభువు ధ్యానం కన్నా ఎక్కువగా ఇష్టపడతాను. చివరికి ఆ గుర్రాలు కనుమరుగై పోయినప్పుడు, (33) “వాటిని నా వద్దకు తిరిగి తీసుకురండి” అని ఆజ్ఞాపించాడు. తరువాత అతను వాటి పిక్కలనూ, మెడలనూ నిమురసాగాడు. (34) మేము సులైమాన్ ను కూడా పరీక్షకు గురిచేశాము. అతని సింహాసనంపై ఒక దేహాన్ని తెచ్చిపడేశాము. అప్పుడు అతను (మా వైపు) రుజువర్తనుడై ఇలా అన్నాడు, (35) “ఓ నా ప్రభూ! నన్ను క్షమించు. నా తరువాత మరెవ్వరికీ లభించని రాజ్యాధికారాన్ని నాకు ప్రసాదించు. నిస్సందేహంగా నీవే అసలు దాతవు.” (36) అప్పుడు మేము గాలిని అతని వశం చేశాము. అది అతని ఆజ్ఞానుసారం అతను కోరిన వైపునకు మృదువుగా వీచేది. (37) మేము షైతానులను అతని అధీనంలో ఉంచాము. వాటిలో నిర్మాణం చేసేవీ, నీటిలో మునిగి వెదికేవీ, (38) సంకెళ్ళతో బంధింపబడిన ఇతర షైతానులు ఉన్నాయి.

أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ
كَالْفُجَّارِ ﴿28﴾

كَيْتَبُ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ
وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿29﴾

وَوَهَبْنَا لِدَاوُدَ سُلَيْمَانَ ۗ نِعَمَ الْعَبْدِ ۗ إِنَّهُ
أَوَّابٌ ﴿30﴾

إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصُّفُفُ الْجِيَادِ ﴿31﴾

فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عَنْ ذِكْرِ رَبِّي ۗ حَتَّى
تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿32﴾

رُدُّوهَا عَلَيَّ ۗ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ
وَالْأَعْنَاقِ ﴿33﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ ۖ وَالْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا
ثُمَّ أَنَابَ ﴿34﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ
مِّنْ بَعْدِي ۗ إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿35﴾

فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رُحَاءً حَيْثُ
أَصَابَ ﴿36﴾

وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ ﴿37﴾

وَأَٰخَرِينَ مَقْرَرِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿38﴾

(39) “ఇది మా అనుగ్రహం, నీకు ఇష్టమైన వాడికి దానిని ఇచ్చివేయి. నీకు ఇష్టంకాని వారికి ఇవ్వకు, నీకు ఆ అధికారం ఉన్నది. లెక్క అడగటం ఉండదు.”

(40) నిశ్చయంగా అతనికి మా వద్ద సమీప స్థానమూ ఉత్తమ ఫలితమూ ఉన్నాయి. (41) మా దాసుడు అయ్యూబ్‌ను గురించి ప్రస్తావించు; అప్పుడు అతను, “షైతాన్ నన్ను దుఃఖానికి, యాతనకూ గురిచేశాడు” అని తన ప్రభువునకు మొరపెట్టుకున్నాడు.

(42) “నీ కాలుతో నేలపై కొట్టు; ఇదో చల్లని నీరు; స్నానానికి, త్రాగటానికీను.” (43) మేము అతనికి అతని కుటుంబాన్ని తిరిగి ఇచ్చాము. వారితో పాటు ఇంకా అంతమందిని కూడా ఇచ్చాము, మా తరపు నుండి కారుణ్యంగానూ, బుద్ధివివేకాలు గల వారి కొరకు హితబోధగానూ ఉండేందుకు.

(44) “గుప్పెడు పుల్లలు తీసుకో, వాటితో కొట్టు, నీ ఒట్టును భగ్గుం చేయకు.” మేము అతనిని సహనశీలనిగా చూశాము. అతను చాలా మంచి దాసుడు. తన ప్రభువు వైపునకు ఎప్పుడూ మరలుతూ ఉండేవాడు. (45) మా దాసులైన ఇబ్రాహీమ్, ఇస్‌హాఖ్, యాఖూబ్‌లను గురించి ప్రస్తావించు. వారు గొప్ప కార్యశీలురు, దూరదృష్టికలవారు. (46) మేము వారిని ఒక ప్రత్యేక గుణం కారణంగా ఎన్ను కున్నాము. అది వారిలోని పరలోక చింతన. (47) నిస్సందేహంగా మా దృష్టిలో వారు ఎన్నుకోబడిన పుణ్యపురుషులు.

(48) ఇస్మాయిల్, అల్ యసా, జుల్కిష్లను గురించి ప్రస్తావించు. వీరందరూ పుణ్యపురుషుల లోని వారు. (49) ఇది ఒక ప్రస్తావన; భయభక్తులు కలవారికొరకు నిస్సందేహంగా ఉత్తమ నివాసం ఉంది; (50) శాశ్వతమైన స్వర్గవనాలు ఉన్నాయి; వాటి ద్వారాలు వారికొరకు తెరువబడిఉంటాయి;

﴿39﴾ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ

﴿40﴾ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ

﴿41﴾ وَإِذْ كُرِيَ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ تَأَذَىٰ رَبَّهُ أَنَّىٰ مَسِينِيَ

﴿42﴾ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ

﴿43﴾ ارْكُضْ بِرِجْلِكَ هَذَا مُغْتَسَلٌ بَارِدٌ وَشَرَابٌ

﴿44﴾ وَوَهَبْنَا لَهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا

﴿45﴾ وَذِكْرَىٰ لِأُولَى الْأَلْبَابِ

﴿46﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْتًا فَاضْرِبْ بِهِ وَلَا تَحْنُطْ إِنَّا

﴿47﴾ وَجَدْنَاهُ صَابِرًا نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ

﴿48﴾ وَإِذْ كُرِيَ عَبْدَنَا إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ أُولَى

﴿49﴾ الْأَيْدِي وَالْأَبْصَارِ

﴿50﴾ إِنَّا أَخْلَصْنَاهُمْ بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى الدَّارِ

﴿51﴾ وَإِنَّهُمْ عِنْدَنَا لَمِنَ الْمُصْطَفَيْنِ الْأَخْيَارِ

﴿52﴾ وَإِذْ كُرِيَ إِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ وَذَا الْكِفْلِ وَكُلٌّ مِّنَ

﴿53﴾ الْأَخْيَارِ

﴿54﴾ هَذَا ذِكْرٌ وَإِن لِلْمُتَّقِينَ حُسْنَ مَآبٍ

﴿55﴾ جَنَّاتٍ عَدْنٍ مِّنْفَتْحَةٍ لَهُمُ الْبَابُ

<p>(51) వాటిలో వారు దిండ్లకు ఆనుకుని కూర్చుంటారు. ఎక్కువగా పండ్లనూ, పానీయాలనూ తెప్పించుకుంటూ ఉంటారు. (52) ప్రక్కన సమవయస్కులైన, బిడియంతో చూపులు క్రిందికి వాలి ఉండే భార్యలుంటారు. (53) ఈ వస్తువులే మీకు లెక్కల దినాన ప్రసాదించబడతాయని వాగ్దానం చేయబడుతోంది. (54) ఇది మా ప్రసాదం, ఇది అనంతం.</p>	<p>مُتَّكِبِينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَسَرَّابٍ ﴿٥١﴾ وَعِنْدَهُمْ قَصْرَاتُ الظَّرْفِ أترَابٍ ﴿٥٢﴾ هَذَا مَا تَوْعَدُونَ لِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ تَفَادٍ ﴿٥٤﴾</p>
<p>27 - 54 వాక్యాల వివరణ :</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>అవిశ్వాసులు, బహుదైవారాధకులు ఖుర్ఆన్ ను, ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స)ను, తీర్చుదినాన్ని లెక్కల ఘడియను తిరస్కరించారు. వీరు కేవలం ధనం, అధికారం వల్ల ధిక్కరించారు. వీరిలో అరబ్బులకు నాయకత్వం వహించేవారు ఉన్నారు. వ్యాపారులు ఉన్నారు, ధనవంతులు ఉన్నారు. అందువల్లే అల్లాహ్ ఇక్కడ దావూద్ మరియు సులైమాన్ ల గురించి ప్రస్తావిస్తూ, ప్రజలారా! వీరు మీకంటే గొప్ప ధనవంతులు. మీకంటే గొప్ప అధికారం గలవారు. మీకంటే ఎంతో బలవంతులు, వీరు మీకంటే ఇంత గొప్ప వారైనా అల్లాహ్ కు విధేయులై జీవించారు. అల్లాహ్ కు కృతజ్ఞతలు చూపేవారు. అదేవిధంగా అల్లాహ్ మీకు తన అనుగ్రహాలు ప్రసాదించినందుకు మీరు కూడా ఆయనకు విధేయులై కృతజ్ఞులై ఉండవలసింది. కాని మీరు ఆయన్ను వదలి విగ్రహాలను దైవాలగా భావిస్తున్నారు. ఆరాధిస్తున్నారు. మీ ఈ అకృత్యాల వల్ల మీపై దైవశిక్ష అవతరించవచ్చు అని వెనుకటి వాక్యాల్లో హెచ్చరించటం జరిగింది.</p> <p>ఈ వాక్యాల్లో ఖుర్ఆన్ శుభాల గ్రంథమని, దీన్ని పఠించి, దీని ఆదేశాల పట్ల యోచన చేయాలని హితబోధ చేయడం జరిగింది. ప్రళయం రాబోతున్నదని ఈ ప్రపంచం ఆట స్థలం కాదని, ఈ లోకంలో ప్రతి వ్యక్తి సత్కార్యాలు చేయాలని, ఏక దైవారాధనను అవలంబించాలని, అవిశ్వాసానికి పాల్పడి, పాపకార్యాలు చేసినా, బహుదైవారాధనకు పాల్పడితే భయంకరమైన, వ్యధాభరితమైన దైవశిక్షకు గురిఅవుతారని హితబోధ చేయబడింది. అల్లాహ్ ఒక మంచి పాలకుడని, అందరి పట్ల న్యాయంగా వ్యవహరిస్తాడని, ఆయన దృష్టిలో అత్యాచారి, బాధితుడు సమానులు కారని, మంచివారు, చెడ్డవారు సమానులు కారని, అల్లాహ్ ను ఆరాధించేవారు, విగ్రహాలను ఆరాధించేవారు సమానులు కారని అల్లాహ్ నే నమ్ముకున్నవారు, ఇతరులను నమ్ముకున్నవారు సమానులు కారని తేల్చి చెప్పబడింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>29 - 31 : ఈ ఖుర్ఆన్ బుద్ధివివేకాల నిధి. ఇది ఇహపరాల వైపు సరైన మార్గం చూపుతుంది. ఈ ఖుర్ఆన్ ఒక దివ్యమైన శుభాల గ్రంథం. అల్లాహ్ దావూద్ (అ)కు, సులైమాన్ (అ)వంటి సంతానాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇతన్ని కూడా దైవప్రవక్తగా ఎన్నుకోవటం జరిగింది. సూరె నహల్ లో ఇలా ఉంది : “సులైమాన్ (అ) దైవదౌత్యంలో దావూద్ కు వారసులయ్యారు. ఒకసారి సాయంత్రం సులైమాన్ (అ) ముందు మేలు గుర్రాలను ప్రదర్శించటం జరిగింది. సులైమాన్ (అ) వాటిని అల్లాహ్ మార్గంలో కృషికొరకు ఎన్నుకున్నారు - హాఫిజ్ ఇబ్నై కసీర్, ఇంకా అనేక మంది వ్యాఖ్యానకర్తల ప్రకారం. (త్రైసిరుర్రహ్మాన్)</p> <p>34, 35 : ఆ పరీక్ష ఏమిటి? ఆయన సింహాసనంపై ఏమి వెయ్యబడింది? దీని అర్థం ఏమిటి? దీని గురించి</p>	

<p>(55) ఇది భయభక్తులు కలవారి పర్యవసానం. ఇక తలబిరుసుతనం కలవారికి అతిచెడ్డ నివాసం ఉన్నది. (56) అది నరకం, అందులో వారు కాల్చబడుతూ ఉంటారు. అది బహుచెడ్డ నివాస స్థలం.</p>	<p>هَذَا وَإِنَّ لِلطَّغْيِينِ لَشَرَّ مَأْبٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ ۖ يَصْلَوْنَهَا ۖ فَبِئْسَ الْبِهَادُ ﴿٥٦﴾</p>
<p>ఎలాంటివివరాలు ఖుర్ఆన్ హదీసులలో లేవు. అయితే ప్రామాణిక హదీసులో ఉన్న ఒక సంఘటన ఇలా పేర్కొన్నారు : “ఒకసారి సులైమాన్ (అ) ఈ రోజు నేను నా భార్యలందరితో సంభోగం చేస్తాను. దానివల్ల మంచి వీరకుమారులు జన్మిస్తారు. అల్లాహ్ మార్గంలో కృషి చేస్తారు. అయితే దీనికి తోడు ‘ఇన్నాఅల్లాహ్’ అనలేదు. ఫలితంగా ఒక్క భార్య తప్ప మరెవ్వరూ గర్భవతి కాలేదు. గర్భవతి అయిన భార్య కూడా అసంపూర్ణ శిశువుకు జన్మనిచ్చింది.” “ఒకవేళ సులైమాన్ (అ) ఇన్నాఅల్లాహ్ అని ఉంటే వీరపుత్రులు జన్మించేవారు” అని ప్రవక్త (స) అన్నారు. (సహీహ్ బుఖారీ - హ.నెం. 3171)</p> <p>41 - 44 : దైవప్రవక్త అయ్యూబ్ (అ) ఓర్పు, సహనాలను గురించి అల్లాహ్ ప్రశంసించాడు. ఆయన అల్లాహ్ ప్రియభక్తుడని, ఎల్లప్పుడూ అల్లాహ్ నే స్తుతించేవారని పేర్కొన్నాడు. అయ్యూబ్ (అ) గురించి కొన్నివివరాలు ఈ క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. అతని పేరు అయ్యూబ్ బిన్ ఈసూ బిన్ ఇస్హాఖ్ బిన్ ఇబ్రాహీమ్ బిన్ అల్ ఖలీల్ (అలైహిస్సలాం). అతడు ధనవంతుడు మరియు అల్లాహ్ ప్రవక్త. 2. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు ఈయన పరీక్షల గురించి అనేక అసత్య సంఘటనలను, గాధలను కల్పించారు. ఖుర్ఆన్ ఈయన పరీక్ష సంఘటనను సంక్షిప్తంగా పేర్కొంది. అయ్యూబ్ (అ) తన ప్రాణం, సంతానం, ధనం ద్వారా కఠిన దైవపరీక్షలో ఓర్పు, సహనాలను ప్రదర్శించి ఇతరులకు ఆదర్శంగా నిలిచారు. ఫలితంగా అల్లాహ్ ఆయనకు గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదించాడు. 3. అయ్యూబ్ (అ) తన ప్రభువు పట్ల అమితమైన భక్తి, విధేయత కలిగి ఉండేవారు. తన కష్టానికి, నష్టానికి అల్లాహ్ కు బదులు పైతాన్ ను కారణంగా భావించేవారు. 4. ఆయన భార్య ఆయన ఆరోగ్యానికి విశ్వప్రయత్నాలు చేసేది. ఒకసారి పైతాన్ వచ్చి ఆమెకు ఆమె భర్తస్వస్థత కొరకు అధర్మకార్యాన్ని చేయమని ప్రేరేపించాడు. ఆమె వెళ్ళి తన భర్తకు ఈ విషయాన్ని తెలిపారు. అప్పుడు అయ్యూబ్ (అ) ప్రేరేపించిన వాడు పైతాన్ అని వాడి ద్వారా ఆరోగ్యం తిరిగి పొందితే తన భార్యకు వంద కొరడా దెబ్బలు కొడతానని ప్రమాణం చేశారు. ఈయన ధార్మిక విధానంలో పరిహారం (కఫారా) ఉండేది కాదు. అందువల్ల అల్లాహ్ తన ప్రవక్త అయిన అయ్యూబ్ (అ)ను అతని భార్య పట్ల అసహాయ వ్యక్తిలా ప్రవర్తించమని ఆదేశించాడు. (త్రెసీరుర్రహ్మాన్) <p>49, 50 : ఈ వాక్యాల్లో అదృష్టవంతుల గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. వారు తిరిగి వెళ్ళే స్థలం చాలా గొప్పదని, అక్కడ వారి కొరకు అమోఘమైన అనుగ్రహాలు ఉన్నాయని, అందరూ తప్పకుండా అక్కడకు వెళ్ళవలసి ఉందని, విధేయుల కొరకు అక్కడ గొప్ప గొప్ప కానుకలు ఉన్నాయని పేర్కొనటం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)</p> <p>54 : స్వర్గం, స్వర్గసుఖాలు, అనుగ్రహాలు, కానుకలు శాశ్వతంగా ఉంటాయని, నశించవని, పూర్తికావని పేర్కొనటం జరిగింది. మరోచోట “ఇవి మా అనుగ్రహాలు, వీటికి పతనం కాని, అంతం కాని వినాశనం కాని ఉండవు” అని అల్లాహ్ పేర్కొన్నాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)</p>	

(57) ఇదీ వారికి లభించేది; కనుక వారు సలసల మరిగే నీలినీ, చీము, నెత్తురులనూ, (58) ఇంకా ఇటువంటి చేదు పదార్థాలనూ రుచి చూడాలి.

(59) “ఇది ఒక సైన్యం, మీ వైపునకు తోసుకుంటూ వస్తోంది. వారికి స్వాగతం పలకటం అనేది లేదు, వారు అగ్నిలో కాలేవాళ్ళు.” (60) వారు వీరితో ఇలా అంటారు, “లేదు, మీరు కూడా స్వాగతానికి నోచుకోలేరు. ఈ పర్యవసానాన్ని మా ముందుకు తెచ్చింది మీరేకదా! ఎంత పాపిష్టి నివాస స్థలం ఇది.”

(61) వారు ఇంకా ఇలా అంటారు, “మా ప్రభూ! మమ్మల్ని ఈ దుష్పరిణామానికి చేరవేసే ఏర్పాట్లు చేసిన వాడికి రెట్టింపు నరక శిక్షను ఇవ్వ.” తరువాత వారు పరస్పరం ఇలా అనుకుంటారు, “ఏమిటి ఈ విశేషం! (62) మనం ప్రపంచంలో చెడ్డవారుగా భావించినవారు మనకు ఎక్కడా కనిపించరే?”

(63) మనం ఊరికే వారిని ఎగతాళి చేశామా లేక వారు మనకు కనుమరుగయ్యారా?”

(64) నిస్సందేహంగా ఇది వాస్తవం; నరకవాసుల మధ్య ఇటువంటి వివాదాలే జరుగుతాయి.

(65) ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నేను కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాణ్ణి మాత్రమే. అల్లాహ్ తప్ప సత్య ఆరాధ్య దైవం ఎవ్వడూ లేడు. ఆయన అద్వితీయుడు, అందరిపై ఆధిక్యం కలవాడు. (66) ఆకాశాలకూ, భూమికి స్వామి, రెంటి మధ్య ఉన్న సకల వస్తువులకూ ప్రభువు. మహాశక్తిమంతుడు, క్షమించేవాడు.” (67) ఇంకా వారితో ఇలా అను, “ఇది ఒక గొప్ప వార్త!” (68) దానిని విని కూడా మీరు ముఖం త్రిప్పుకుంటున్నారు. (69) వారితో ఇలా అను, “ఉన్నత స్థాయిలో ఉన్నవారి మధ్య వివాదం జరిగినప్పటి సమయం గురించి నాకు ఏమీ తెలియదు.

﴿57﴾ هَذَا فَلْيَذُوقُوا حَمِيمًا وَعَسَاقًا

﴿58﴾ وَأَخْرُ مِنْ شَكْلَةٍ أَزْوَاجٌ

﴿59﴾ هَذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ؕ لَا مَرْحَبًا بِهِمْ

﴿60﴾ إِنَّهُمْ صَالُوا النَّارِ

﴿61﴾ قَالُوا بَلْ أَنْتُمْ ؕ لَا مَرْحَبًا بِكُمْ ؕ أَنْتُمْ

﴿62﴾ قَدَّمْتُمْهُ لَنَا ؕ فَبئْسَ الْقَرَارُ

﴿63﴾ قَالُوا رَبَّنَا مَنْ قَدَّمَ لَنَا هَذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا

﴿64﴾ فِي النَّارِ

﴿65﴾ وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَى رَجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُمْ مِّنَ

﴿66﴾ الْأَشْرَارِ

﴿67﴾ أَلَمْ نَحْنُ لَهُمْ سَخِرًا مَّرَاغَتٍ عَنْهُمْ الْإِبْصَارُ

﴿68﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ النَّارِ

﴿69﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ ؕ وَمَا مِنَ اللَّهِ إِلَّا الْوَاحِدُ

﴿70﴾ الْقَهَّارُ

﴿71﴾ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ

﴿72﴾ الْغَفَّارُ

﴿73﴾ قُلْ هُوَ نَبِيُّ عَظِيمٍ

﴿74﴾ أَنْتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ

﴿75﴾ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِاللَّيْلِ إِذْ

﴿76﴾ يَخْتَصِمُونَ

(70) నేను సృష్టంగా, బహిరంగంగా హెచ్చరిక చేసేవాణ్ణి అయినందువల్లనే ఈ విషయాలు వహీ ద్వారా నాకు తెలుపబడుతున్నాయి.” (71) నీ ప్రభువు దైవదూతలతో ఇలా అన్నాడు, “నేను మట్టితో ఒక మనిషిని సృష్టించబోతున్నాను. (72) అతని సృష్టిని పూర్తిచేసిన తరువాత, నేను అతనిలోకి నా ఆత్మను ఊదుతాను, అప్పుడు మీరు అతని ముందు సాష్టాంగపడి సజ్జా చేయండి.” (73) ఈ ఆదేశం ప్రకారం దైవదూతలందరూ సజ్జా చేశారు.

(74) కాని ఇబ్లీస్ తప్ప! వాడు తనను తాను గొప్పవాడినని అహంకారంగా ప్రవర్తించాడు. ఇంకా తిరస్కారులలో చేరిపోయాడు. (75) ప్రభువు ఇలా అన్నాడు, “ఇబ్లీస్! నేను నా రెండు చేతులతో సృష్టించినవానికి సజ్జా చెయ్యకుండా నిన్ను ఏ విషయం ఆపింది? నీవు గొప్పవాడివైపోయావా లేదా ఉన్నత శ్రేణికి చెందినవారిలోని వాడవా?”

(76) వాడు ఇలా సమాధానం చెప్పాడు, “నేను అతడి కంటే శ్రేష్ఠుణ్ణి. మీరు నన్ను అగ్నితో పుట్టించారు. ఇతన్ని మట్టితో సృష్టించారు.”

(77) ఇలా సెలవిచ్చాడు, “సరే, ఇక్కడి నుండి వెళ్ళిపో. నీవు శపించబడ్డావు. (78) నీ మీద నా శాపం తీర్చుదినం వరకూ ఉంటుంది.”

(79) అతడు ఇలా అన్నాడు, “ప్రభూ! అలా అయితే వారు మళ్ళీ లేపబడే దినం వరకూ నాకు గడువు ఇవ్వు.”

(80) ఇలా సెలవిచ్చాడు, “సరే ఆ రోజు వరకూ నీకు గడువు ఉంది. (81) అది వచ్చే సమయం నాకు తెలుసు.” (82) అతడు ఇలా అన్నాడు, ‘నీ గౌరవం సాక్షి! నేను వారందరినీ మార్గభ్రష్టులుగా చేసి తీరుతాను. (83) నీ ప్రియభక్తులను తప్ప.’

﴿70﴾ إِنَّ يُوحَىٰ إِلَىٰ آلِ آدَمَ أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿70﴾

إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ ﴿71﴾

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿72﴾

فَسَجَدَ الْمَلِكَةَ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ ﴿73﴾

إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿74﴾

قَالَ يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتَ بِيَدَيَّ ۖ اسْتَكْبَرْتَ أَهْمُ كُنْتَ مِنَ الْعَالِينَ ﴿75﴾

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۖ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿76﴾

قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَاجِعٌ ﴿77﴾

وَأَنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿78﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿79﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿80﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿81﴾

قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَا غُورِيَّتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿82﴾

إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿83﴾

<p>(84) ఇలా సెలవిచ్చాడు, “అయితే వాస్తవం ఇదే, నేను వాస్తవాన్నే పలుకుతాను, (85) నీతోనూ, ఈ మానవులలో నిన్ను అనుసరించే వారందరితోనూ నరకాన్ని నింపుతాను.” (86) ఓ ప్రవక్తా! వారితో ఇలా అను, “నేను ఈ ధర్మప్రచారానికి మీ నుండి ఎటువంటి ప్రతిఫలాన్నీ కోరను, నేను వంచకులలోని వాడను కాను. (87) ఇది విశ్వప్రజలందరికి ఒక హితబోధ. (88) త్వరలోనే స్వయంగా మీకు దీని పరిస్థితి ఏమిటో తెలిసిపోతుంది.”</p>	<p>قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقْوَلٌ ﴿84﴾ لَا مَلَكَ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَهِنَّ تَبَعَكَ مِنْهُمْ أَجْعَلِينَ ﴿85﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ ﴿86﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿87﴾ وَلَتَعْلَمَنَّ بَابًا بَعْدَ حِينٍ ﴿88﴾</p>
<p>55 - 88 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>గత వాక్యాల్లో తీర్చుదినం తప్పకుండా వస్తుందని, లెక్కలు తేల్చబడతాయని పేర్కొనటం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అహంకారంగా ప్రవర్తించేవారు, ధిక్కరించేవారు, తీర్చుదినాన్ని తిరస్కరించేవారు, సత్యాన్ని ధిక్కరించేవారు మరోవిధంగా షైతాన్ అనుసరిస్తున్నారు. షైతాన్ అనుసరించేవారి పర్యవసానం చాలా తీవ్రంగా ఉంటుందని హెచ్చరించటం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>55 - 59 : అదృష్టవంతుల గురించి ప్రస్తావించిన తరువాత దురదృష్టవంతుల గురించి పేర్కొంటూ, మరణానంతర జీవితంలో వారి నివాసం వ్యధాభరితమైన శిక్షలతో కూడి ఉంటుందని, వారిని కఠినంగా విచారించటం జరుగుతుందని, ఇటువంటి వారు నరకంలో ప్రవేశిస్తారని వారి నివాసం నరకం అవుతుందని, నరకాగ్ని జ్వాలలు వారిని చుట్టుముట్టి ఉంటాయని, వారిని అన్ని వైపుల అగ్ని ఆవరించి ఉంటుందని విశదపరచటం జరిగింది.</p> <p>హామీమ్ అంటే సలసల కాగే నీరు, గస్సాఖ్ అంటే చల్లని దుర్వాసన గల మురికి నీరు. దీని ఒక బకెటు నీళ్ళు భూమిపై పడవేస్తే అందరూ కుళ్ళిపోతారని ప్రవక్త (స) ప్రవచించారు. (తస్ఫీర్ ఇబ్నెకసీర్)</p> <p>62, 63 : అష్రార్ అంటే పేద ముస్లిములు, అమ్మార్, ఖబ్బాబ్, సుహైబ్, బిలాల్, సల్మాన్ మొదలైనవారు. వీరిని మక్కా ధనవంతులు చెడ్డపేర్లతో పిలిచేవారు. ఈనాడు కూడా పాపాత్ములు విశ్వాసులను నీచమైన పేర్లు పెట్టి పిలుస్తారు. ఉగ్రవాదులని, తీవ్రవాదులనీ, ఘండమెంటలిస్టులని మొదలైన బిరుదులతో పిలుస్తారు. వీరిని ఎగతాళి చేసేవారు నరకంలోనికి వెళ్ళిన తరువాత ఈ నిరుపేద ముస్లిములను వెదుకుతారు. కాని వారికి తెలియదు వారు స్వర్గంలో ఉన్నారని. (అహ్సనుల్ బయాన్, తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>66 : అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధనకు ఎవరూ అర్హులు కారు. ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, అంతా ఆయన అధీనంలో, అధికారంలో ఉంది. విశ్వానికంతటికీ ఆయనే ప్రభువు. ఆయనే అత్యంత గౌరవప్రదాత. (తస్ఫీర్ ఇబ్నెకసీర్)</p> <p>68, 69 : దైవదూతల వివాదాన్ని వివరంగా పేర్కొనటం జరిగింది. ఈ వృత్తాంతం ఇంతకు ముందు బఖరహ్, ఆరాఫ్, అల్ హిజ్ర్, అల్ ఇస్రా, అల్ కహ్ఫలలో కూడా పేర్కొనటం జరిగింది. అల్లాహ్ ఆదమ్ (అ)ను సృష్టించటానికి ముందు మట్టితో ఒక మానవుణ్ణి సృష్టిస్తానని దైవదూతలకు తెలిపాడు.</p>	

సృష్టించిన తరువాత ఆయన గౌరవార్థం అతనికి సాష్టాంగ ప్రణామం చేయమని ఆదేశించాడు. ఇట్టిను తప్ప దైవదూతలందరూ సాష్టాంగ ప్రణామం చేశారు. ఇట్టిను జిన్నుల్లోని ఒకడు. అహంకారం, గర్వం వాడి సహజగుణాలు. అందువల్ల నేను మానవునికంటే గొప్పవాడినని అతనికి సాష్టాంగ ప్రణామం చేయనని వాదించాడు. ఆదమ్ కు వ్యతిరేకంగా ఈర్వాద్యేషం వాడిలో ఉద్భవించింది. పైతాన్ అల్లాహ్ ను తీర్చుదినం వరకు గడువు కోరాడు. వాడికి గడువు లభించింది. పైతాన్ అల్లాహ్ కు గౌరవ ప్రమాణం చేస్తూ, అల్లాహ్ దాసులను మార్గభ్రష్టతకు గురిచేస్తానని శపథం చేశాడు. అల్లాహ్ కూడా తన గౌరవ ప్రమాణం చేస్తూ నిన్ను నీ అనుచరులను నరకంలో పడవేస్తానని శపథం చేశాడు. దీన్నే అల్లాహ్ సూరె సజ్దా 13వ వాక్యంలో పేర్కొన్నాడు. (తైసీరుప్రహ్మీన్)

70 : అంటే నా బాధ్యత కేవలం దైవాదేశాలను, విధులను బాధ్యతలను మీకు తెలియపరచడమే. వాటిని అనుసరించి మీరు అల్లాహ్ శిక్ష నుండి తప్పించుకోగలరు. ఇంకా అవిధేయతలను, పాపకార్యాలను, నిషిద్ధాలను మీకు తెలుపటమే నా బాధ్యత వాటికి దూరంగా ఉండి, వాటిని త్యజించి మీరు అల్లాహ్ ను సంతోషపరచగలరు. లేదంటే దైవాగ్రహానికి, దైవశిక్షకు అర్హులుగా పరిగణింపబడతారు. వీటిని గురించే నా వద్దకు దైవవాణి వస్తుంది. (అహ్సానుల్ బయాన్)

86 : ఈ సందేశ ప్రచారం అంతా అల్లాహ్ అనుజ్ఞ ప్రకారం జరుగుతుంది. కేవలం దైవభీతి కొరకే. ప్రాపంచిక స్వప్రయోజనం ఇందులో ఎంతమాత్రం లేదు. దీనికి తోడు నేను ఏ విషయాన్నీ కల్పించనూ లేదు. అల్లాహ్ ఆదేశించని విషయాన్ని గాని, హెచ్చుతగ్గులు చేసిగానీ నేను మీకు అందించి బోధించటం లేదు. అల్లాహ్ ఆదేశాల్నే నేను మీకు యధాతథంగా అందిస్తున్నాను. అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్ఊద్ అభిప్రాయం ప్రకారం తెలియని విషయాన్ని గురించి “అల్లాహ్ కే తెలుసు” అని అనటం కూడా జ్ఞానంలోని భాగమే. (అహ్సానుల్ బయాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

39. అజ్జుమర్ సూరా పరిచయం

సూరహ్ జుమర్ మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 75 వాక్యాలు, 8 రుకూలు ఉన్నాయి. ఈ సూరా అంతా ఒక ఉద్వేగపూరితమైన ఒక ప్రసంగంలా ఉంది. హబ్షా (అబీసీనియా)కు వలస పోవటానికి ముందు ముస్లింలు వ్యతిరేకతలు, హింసలు, అల్లర్లు భరిస్తున్న కాలంలో ఇవ్వబడిన ప్రసంగం ఇది. ఇది ఖురైష్ అవిశ్వాసులనుద్దేశించి ప్రసంగించబడింది. అక్కడక్కడ విశ్వాసుల గురించి కూడా సంబోధించటం జరిగింది. ఇందులో ప్రవక్త (స) యొక్క సందేశ ప్రచారం ముఖ్య ఉద్దేశ్యాన్ని కూడా తెలుపబడింది. అదేమిటంటే మానవుడు కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించాలి. ఇంకా ఆయనకు ఎవరినీ సాటి కల్పించరాదు.

ఈ ప్రధాన అంశాన్ని అనేక విధాలుగా తెలియపరుస్తూ ప్రత్యేకంగా ఏక దైవారాధన యొక్క వాస్తవాన్ని దాన్ని ఆచరించటం వల్ల కలిగే సత్ఫలితాలను, బహుదైవారాధనను, దాని నష్టాలను విశదపర్చటం జరిగింది. వారిని తమ ప్రభువు కారుణ్యం వైపు తిరిగి రమ్మని, దుప్రవర్తనను త్యజించివేయమని ఆహ్వానించటం జరిగింది.

ఈ పరంపరలోనే ఒకవేళ ఏక దైవారాధనకు అక్కడి వాతావరణం వ్యతిరేకంగా ఉంటే అల్లాహ్ భూమి విశాలమైనదని, తమ ధర్మాన్ని రక్షించటానికి మరో ప్రాంతానికి వలసపోమని విశ్వాసులను ఆదేశించటం జరిగింది. సహనం వహించే వారికి అల్లాహ్ గొప్ప ప్రతిఫలాన్ని ప్రసాదిస్తాడు.

అదేవిధంగా ఈ అవిశ్వాసుల హింసా దౌర్జన్యాలు విశ్వాసులను తమ ధర్మాన్నుండి మరల్చలేవని, మీరు చేయదలచుకున్నదంతా చేసి చూడమని, నేనుమాత్రం నా ఈ సందేశ ప్రచారం కొనసాగిస్తానని, అవిశ్వాసులకు తెలియపర్చమని ప్రవక్త (స)ను ఆదేశించటం జరిగింది.

39. అజ్జుమర్

ఆయత్లు : 75

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

(1) ఈ గ్రంథం మహాశక్తి సంపన్నుడూ, మహా వివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్ తరపు నుండి అవతరించింది. (2) ఓ ప్రవక్తా! మేము ఈ గ్రంథాన్ని సత్యంతో నీపై అవతరింపజేశాము. కనుక నీవు ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకిస్తూ, అల్లాహ్ కు మాత్రమే దాస్యం చెయ్యి.

﴿ 8 آياتها ﴾ ﴿ 39 سُورَةُ الْجُمُوعِ ﴾ ﴿ 75 آياتها ﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿1﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿1﴾
إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ بِالْحَقِّ فَاَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ
لَهُ الدِّينَ ﴿2﴾

(3) జాగ్రత్త! ధర్మం ప్రత్యేకంగా అల్లాహ్ కు చెందిన హక్కు. ఇక ఆయనను కాదని ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నవారు, “వారు మమ్మల్ని అల్లాహ్ వద్దకు చేరుస్తారని మాత్రమే మేము వారిని ఆరాధిస్తున్నాము” అని అంటారు. అల్లాహ్ నిశ్చయంగా వారి మధ్య వారు విభేదిస్తున్న అన్ని విషయాలను గురించి తీర్పు ఇస్తాడు. అసత్యవాది, సత్యధిక్కారీ అయిన ఏ వ్యక్తికీ అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపడు.

(4) ఒకవేళ అల్లాహ్ ఎవరినైనా తన కుమారుడుగా చేసుకోదలిస్తే, తన సృష్టిలో తాను కోరిన వారిని ఎన్నుకుని ఉండేవాడు. ఆయన పరిశుద్ధుడు, అతీతుడు. ఆయన అల్లాహ్ ఒక్కడే, అందరిపై ఆధిక్యం కలవాడు.

(5) ఆయన ఆకాశాలనూ, భూమినీ సత్యంతో సృష్టించాడు. ఆయనే పగటిని రేయితోనూ, రేయిని పగటితోనూ చుట్టివేస్తాడు. ఆయనే సూర్యుణ్ణి, చంద్రుణ్ణి నియమబద్ధంగా చేసి ఉంచాడు. వాటిలో ప్రతి ఒక్కటి ఒక నిర్దిత కాలం వరకు సంచరిస్తూ ఉంటుంది. గుర్తుంచుకోండి, ఆయన మహాశక్తి మంతుడు మరియు మన్నించేవాడూను.

(6) మమ్మల్ని ఒకే ప్రాణి నుండి పుట్టించినవాడు ఆయనే, తిరిగి ఆయనే ఆ ప్రాణి నుండి దాని జంటను సృష్టించాడు. ఇంకా ఆయనే మీ కొరకు పశువులలో ఎనిమిది మగ, ఆడ జాతులను సృష్టించాడు. ఆయన మీ తల్లుల గర్భాలలో మూడేసి చీకటి తెరలలో మీకు ఒక రూపం తరువాత మరొక రూపాన్ని ఇస్తూ పోతున్నాడు. ఈ దేవుడే మీ ప్రభువు, సృష్టి సామ్రాజ్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక దేవుడు ఎవ్వరూలేడు. అలాంటప్పుడు మీరు ఎలా మరలింపబడుతున్నారు?

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْحَالِصُ ۖ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ۚ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿3﴾

لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأَصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۗ سُبْحٰنَهُ ۗ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿4﴾

خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ بِالْحَقِّ ۗ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ ۗ كُلٌّ يَجْرِي لِاَجَلٍ مُّسَمًّى ۗ اَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿5﴾

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ مِنَ الْاَنْعَامِ ثَمَنِيَّةً اَزْوَاجًا ۗ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ اُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمٰتٍ ثَلٰثٍ ۗ ذٰلِكُمْ اللهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ ۗ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۗ فَاَلَيْ تَتَذَكَّرُونَ ﴿6﴾

(7) ఒకవేళ తిరస్కార వైఖరిని అవలంబిస్తే, అల్లాహ్ మీ అక్కర ఎంతమాత్రం లేనివాడు. కాని ఆయన తన దాసులు తిరస్కార వైఖరిని అవలంబించటాన్ని ఇష్టపడడు. ఒకవేళ మీరు కృతజ్ఞతలు తెలిపితే, దాన్ని ఆయన మీ కొరకు ఇష్టపడతాడు. బరువు మోసేవాడెవ్వడూ ఇతరుల బరువును మోయడు. చివరకు మీరందరూ మీ ప్రభువు వైపునకే మరలిపోవలసి ఉంది. అప్పుడు ఆయన మీకు మీరు ఏమి చేస్తూ ఉండేవారో తెలుపుతాడు. ఆయన హృదయాల స్థితిని సైతం ఎరుగును. (8) మనిషిపైకి ఎప్పుడైనా ఏదైనా ఆపద వచ్చిపడితే, అతడు తన ప్రభువు వైపునకు మరలి ఆయన్నే మొరపెట్టుకుంటాడు. అతడి ప్రభువు అతడికి తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించినప్పుడు, అతడు గతంలో ఏ ఆపదను గురించి మొరపెట్టుకున్నాడో, ఆ ఆపదను మరచిపోయి, ఇతరులను అల్లాహ్ కు సమానులుగా నిలబెడతాడు. ఈ విధంగా అతడు అల్లాహ్ మార్గం నుండి తప్పిస్తాడు. అతడితో, కొన్నాళ్ళపాటు నీ తిరస్కార వైఖరి ద్వారా ఆనందాన్ని అనుభవించు. చివరకు నీవు తప్పకుండా నరకానికి పోయేవాడివే” అని చెప్పు. (9) ఎవడైతే విధేయుడో, రాత్రి గడియలలో నమాజుకు నిలబడతాడో, సజ్జాలు చేస్తాడో, పరలోకానికి భయపడతాడో, తన ప్రభువు కారుణ్యాన్ని ఆశిస్తాడో ఇతను (మరియు దీనికి విరుద్ధంగా ప్రవర్తించే వాడు - ఇద్దరూ ఒకటేనా!?) వీరిని అడుగు : తెలిసినవారూ, తెలియని వారూ ఇద్దరూ సమానులు కాగలరా? బుద్ధిమంతులు మాత్రమే హితబోధను స్వీకరిస్తారు. (10) ఓ ప్రవక్తా! ఇలా అను, “విశ్వసించిన నా దాసులారా! మీ ప్రభువునకు భయపడండి. ఈ లోకంలో సద్వర్తనను అవలంబించే వారికి మేలు జరుగుతుంది. దేవుని భూమి విశాలమైనటువంటిది. ఓర్పు వహించే వారికి లెక్కలేనంత ప్రతిఫలం ఇవ్వబడుతుంది.”

إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ۚ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ ۗ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۗ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿7﴾

وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ۗ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا ۗ إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿8﴾

أَمَّنْ هُوَ قَانِئٌ أَنَاءَ اللَّيْلِ سَاجِدًا وَقَائِمًا يَحْزَنُ الْآخِرَةَ وَيَرْجُوا رَحْمَةَ رَبِّهِ ۗ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَدِينُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۗ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿9﴾

قُلْ لِعِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمْ ۗ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ۗ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ ۗ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿10﴾

(11) ప్రవక్తా! వారికి ఇలా చెప్పు, “ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించి, ఆయనకు మాత్రమే దాస్యం చేయి అని నన్ను ఆదేశించటం జరిగింది. (12) అందరికంటే ముందు స్వయంగా నేనే ముస్లిం అయిపోవాలని కూడ నాకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.” (13) ఇంకా ఇలా చెప్పు, “ఒకవేళ నేను నా ప్రభువునకు అవిధేయత చూపితే, నేను ఒక మహాదినం నాటి శిక్షను గురించి భయపడుతున్నాను.” (14) ఇలా పలుకు, “నేను మాత్రం నా ధర్మాన్ని అల్లాహ్ కే ప్రత్యేకించి, ఆయనకు మాత్రమే దాస్యం చేస్తాను. (15) మీరు ఆయన దాస్యం తప్ప, ఎవరెవరి దాస్యం చెయ్యదలచు కున్నారో, చేస్తూ ఉండండి.” ఇలా అను, “ప్రళయం నాడు తమనూ, తమ భార్యలనూ, పిల్లలనూ నష్టంలో పడవేసుకునేవారే నిజంగా నష్టపోయేవారు. బాగా వినండి, స్పష్టమైన దివాళా అంటే ఇదే.”

(16) వారిమీద నిప్పు గొడుగులు పైనుండి కూడ క్రమ్ముకుని ఉంటాయి. క్రింద నుంచి కూడా. ఈ పర్యవసానం గురించే అల్లాహ్ తన దాసులను భయపెడుతున్నాడు. కనుక నా దాసులారా! నా ఆగ్రహం నుండి తప్పించుకోండి. (17) దీనికి భిన్నంగా తాగూత్ దాస్యాన్ని విసర్జించి, అల్లాహ్ వైపునకు మరలే వారికి శుభవార్త ఉన్నది. (18) కనుక (ప్రవక్తా!) మాటను శ్రద్ధగా విని, అందులోని మంచి విషయాలను అనుసరించే నా దాసులకు శుభవార్త అందజెయ్యి. అల్లాహ్ సన్మార్గం చూపినవారు వీరే. విజ్ఞులు కూడ వీరే.

(19) ఓ ప్రవక్తా! శిక్ష నిర్ణయించబడిన వ్యక్తిని ఎవడు రక్షించగలడు? అగ్నిలో పడిపోయిన వాణ్ణి నీవు రక్షించగలవా? అయితే, తమ ప్రభువునకు భయపడుతూ ఉండేవారికి అంతస్తుపై అంతస్తుగా కట్టబడిన ఎత్తయిన భవనాలు ఉన్నాయి.

﴿11﴾ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ

﴿12﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ

﴿13﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ

﴿13﴾ عَظِيمٍ

﴿14﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي

﴿14﴾ فَاعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَيْرَ لَمِنَ

﴿15﴾ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ

﴿15﴾ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ

﴿16﴾ لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ

﴿16﴾ ظُلَلٌ ۗ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَهُ ۗ لِيُعْبَدَ

﴿16﴾ فَاتَّقُوا

﴿17﴾ وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا

﴿17﴾ إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُشْرَى ۗ فَبَشِّرْ عِبَادِ

﴿18﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ ۗ

﴿18﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُوا

﴿18﴾ الْإِنْبَاءِ

﴿19﴾ آمَنَ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةَ الْعَذَابِ ۗ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ

﴿19﴾ مَنْ فِي النَّارِ

<p>(20) వాటి క్రింద కాలువలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. ఇది అల్లాహ్ వాగ్దానం. అల్లాహ్ ఎన్నడూ తన వాగ్దానాన్ని భంగపరచడు.</p>	<p>لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ قَوْلِهَا غُرْفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْوَعْدَ ﴿20﴾</p>
<p>1 - 20 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>ఈ వాక్యాలలో ఏకదైవారాధనను, బహుదైవారాధనను విడమర్చి తెలియజేసేందుకే ఖుర్ఆన్ అవతరింపచేయబడిందని, ఈ ఖుర్ఆన్ ఏక దైవారాధన గురించి, బహుదైవారాధన గురించి స్పష్టంగా పేర్కొందని, సత్యఆరాధ్యుణ్ణి ఆరాధించమని ఆయనకు విధేయులై ఉండమని హితబోధ చేసింది. ఆరాధనకు, విధేయతకు అల్లాహ్ యే అర్హుడని, అల్లాహ్ ఒకే ఒక్కడని, ఆయనకు సంతానం లేదని, ఆయనకు సాటి ఎవరూ లేరని, అల్లాహ్ ఒక్కడే ఈ విశ్వాన్ని నడిపిస్తున్నాడని స్పష్టపరచబడింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1. ఆయిషహ్ (ర.అన్హా) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఉపవాసాలు ప్రారంభిస్తే ఇక మానరని, ఉపవాసాలు మానివేస్తే ఇక ఉపవాసాలు ఉండరని భావించేవారు. ప్రవక్త (స) ప్రతి రోజూ రాత్రి సూరహ్ బనీ ఇస్రాయిల్, సూరహ్ జుమర్లను పఠించేవారు. (తిర్మిజీ - హ.నెం. 3405, అల్లామా అల్బానీ దీనిని ప్రామాణిక హదీసుగా ధృవీకరించారు) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>2,3 : గుర్తుంచుకోండి! ఆరాధన కేవలం అల్లాహ్ కొరకే. ఆ తరువాత విగ్రహారాధకుల నమ్మకాలను పేర్కొనటం జరిగింది. అసలు వీరిని ఎందుకు ఆరాధిస్తారంటే, వీరు సంతోషించి అల్లాహ్ వద్ద తమ గురించి సిఫారసు చేస్తారని, తమకు సహాయం చేస్తారని భావిస్తారు. బహుదైవారాధకులు దైవదూతల విగ్రహాలు తయారుచేసి, వాటిని దైవదూతలుగా భావించి వారు తమ మొరలను ఆలకిస్తారని, తమ కోర్కెలను తీరుస్తారని, తమ ఆపదలను తొలగిస్తారని వాటిని ప్రార్థిస్తారు. అయితే తీర్పుదినం నాడు వీరి కర్మలకు తప్పకుండా శిక్షా ప్రతిఫలాలు ఇవ్వబడతాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>4 : అతనికి సంతానం కూతుల్లే ఎందుకు? దైవదూతలు అల్లాహ్ కూతుర్లని విగ్రహారాధకులు, బహుదైవారాధకులు భావించేవారు. అయితే అల్లాహ్ ఇలాంటి కల్పితాలన్నిటికీ అతీతుడు, పరిశుద్ధుడు. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>6 : ఈ వాక్యంలో నాలుగు రకాల జంతువుల గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. అవి గొర్రెలు, మేకలు, ఒంటెలు, ఆవులు. ఇవి జతలుగా అయితే 8 అయిపోతాయి. ఒక ఉల్లేఖనం ప్రకారం అల్లాహ్ మొదట వాటిని స్వర్గంలో సృష్టించాడు. ఆ తరువాత వాటిని భూమిపై పంపాడు. ఈ జంతువులు మేత లేకుండా జీవించలేవు. మేతకు నీరు తప్పనిసరి. నీరు కూడా వర్షం ద్వారా ఆకాశం నుండి కురుస్తుంది. అంటే ఇవన్నీ ఆకాశం నుండి దించబడ్డాయి. (ఫత్హుల్ ఖదీర్)</p> <p>మూడు చీకట్లు అంటే 1. తల్లి కడుపులో 2. గర్భ సంచితో 3. బిడ్డచుట్టూ ఉండే పలుచని పొర. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>8 : బహుదైవారాధకుడు హీన చరిత్ర కలిగి ఉంటాడు. అతడికి ఏదైనా ఆపద వస్తే, అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ తొలగించలేరని గ్రహించి, చేతులెత్తి అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తాడు. కాని అల్లాహ్ అతడి ఆపదలను తొలగించిన వెంటనే అన్ని మరచిపోయి ముందులా ఇతరులను ఆరాధించటం ప్రారంభిస్తాడు. ఇందులో అవిశ్వాసులకు, విగ్రహారాధకులకు కఠిన హెచ్చరిక ఉంది. అల్లాహ్ సూరహ్ ఇబ్రాహీమ్ లో ఇలా ఆదేశించాడు - “ఇహాలోక సుఖసౌఖ్యాలు అనుభవించండి, మీ పర్యవసానం చివరికి నరకమే.” (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p>	

<p>(21) మీరు గమనించరా, అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి వర్షాన్ని కురిపించాడు. తరువాత దానిని ఊటలు, చలమలు, నదుల రూపాలలో భూమిలో ప్రవేశింపజేశాడు. తరువాత ఈ నీటి ద్వారా ఆయన వివిధ పంటలు పండిస్తున్నాడు. వాటి రంగులు కూడ భిన్నంగా ఉంటాయి. ఆ తరువాత పంటలు పండి ఎండిపోతాయి. మళ్ళీ, అవి పసుపు రంగుగా మారిపోవటాన్ని మీరు చూస్తారు. చివరకు అల్లాహ్ వాటిని పొట్టుగా మార్చివేస్తాడు. యదార్థానికి ఇందులో బుద్ధిమంతులకు గుణపాఠం ఉంది.</p>	<p>أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَ يَنْبِيعَ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهَيِّجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَجْعَلُهُ حُطَامًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَلَّذِكْرَى لَأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿21﴾</p>
<p>9 : ఒక దైవప్రీతి పాత్రుడు, ఒక పాపాత్ముడు, సమానులు కాలేరు. ఒకసారి ప్రవక్త (స) అనారోగ్యంగా ఉన్న ఒక వ్యక్తిని పరామర్శించటానికి వెళ్ళారు. ఆ వ్యక్తిని ఎలాగున్నావు? అని అడిగారు. దానికి అతను దైవకారుణ్యాన్ని కోరుతున్నాను. చేసిన పాపాలపై ఏడుస్తున్నాను అని అన్నాడు. అప్పుడు ప్రవక్త (స) “ఇలాంటి సమయంలో ఒక విశ్వాసి మనసులో ఈ రెండు విషయాలు ఒకటయితే అల్లాహ్ తప్పకుండా అతని కోరికను తీరుస్తాడు. సాఫల్యం ప్రసాదిస్తాడు” అని అన్నారు. మళ్ళీ ఇలా అన్నారు, “జ్ఞాని, అజ్ఞాని సమానులు కాలేరు. ఏక దైవారాధకుడు, బహుదైవారాధకుడు సమానులు కారు. ఇద్దరిలో తేడా బుద్ధిమంతులే తెలుసుకుంటారు. అందువల్లే ఏకదైవారాధన పట్ల నిలకడగా, బహుదైవారాధన పట్ల విసుగుతో ఉంటారు.” (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>11, 12 : ఇవి దైవప్రీతి లాభాలు. మంచి ప్రతిఫలం అంటే స్వర్గం. అందులోని శాశ్వత అనుగ్రహాలు. తన ప్రాంతంలో సన్మార్గ ఆచరణలో అవరోధాలు కలుగుతూ ఉంటే అక్కడ ఉండటం కూడా మంచిది కాదు. అక్కడి నుండి వలసపోయి సురక్షితమైన ప్రాంతానికి తరలిపోవాలి. ప్రవక్త (స) తన తాతముత్తాతల ధర్మాన్ని వ్యతిరేకించి ఏకదైవారాధన సందేశాన్ని ప్రచారం చేశారు. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>16 : నరకాగ్ని వైవరీత్యాన్ని గురించి చెప్పటం జరిగింది. ఇందులో పాపాత్ములను నరకాగ్ని అన్ని వైపుల నుండి చుట్టుముట్టి ఉంటుంది. ఈ నరకాగ్ని గురించే అల్లాహ్ తన దాసులను హెచ్చరిస్తూ ఉంటాడు. హితబోధ చేస్తూ ఉంటాడు. దాసులు అల్లాహ్ కు భయపడుతూ ఉండాలి. దైవాగ్రహానికి, నరకాగ్నికి గురిచేసే ఏ కార్యాన్నీ చేయరాదు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)</p> <p>17, 18 : ఈవాక్యం అందరికీ వర్తిస్తుంది. ఏక దైవారాధకులు, పుణ్యాత్ముల కొరకే ఉభయ లోకాల శుభవార్తలు ఉన్నాయి. వీరు ఖుర్ఆన్ విని, అర్థం చేసుకొని, దాని ఆదేశాలను పాటిస్తారు. వీరే సన్మార్గంపై ఉంటారు. అదృష్టవంతులు, సాఫల్యం పొందేవారు వీరే. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)</p> <p>20 : స్వర్గంలో తరగతులు ఉంటాయి. అంతస్తులు ఉంటాయి. బాల్కనీలు ఉంటాయి. వీటిలో స్వర్గవాసులు తమ ఇష్టప్రకారం పాలు, తేనె, నీరు, చల్లని పానీయాల కాలువల ద్వారా స్వర్గసుఖాలు అనుభవిస్తూ ఉంటారు. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p>	

(22) ఇక ఏ వ్యక్తి హృదయాన్ని అల్లాహ్ ఇస్లామ్ కై తెరిచాడో, ఏ వ్యక్తి తన ప్రభువు చూపిన వెలుగులో నడుస్తున్నాడో, ఆ వ్యక్తి అల్లాహ్ హితోపదేశం వల్ల ఎవరి హృదయాలు మరింత కఠినమైపోతాయో, వారికి వినాశం ఉన్నది. వారు స్పష్టమైన మార్గ భ్రష్టత్వంలో పడి ఉన్నారు. (23) అల్లాహ్ ఎంతో శ్రేష్టమైన వచనాన్ని అవతరింపజేశాడు. ఇది ఒకే పోలిక కలిగివున్న భాగాలు కల గ్రంథం. ఇందులో, విషయాలు మాటిమాటికీ పునరావృతం అవుతూ ఉంటాయి. దానిని విన్నప్పుడు, తమ ప్రభువునకు భయపడేవారి రోమాలు నిక్కబొడుచుకుంటాయి. తరువాత వారి శరీరాలూ, వారి హృదయాలూ మెత్తబడి అల్లాహ్ ధ్యానం వైపునకు మొగ్గుతాయి. ఇది అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం, దాని ద్వారా ఆయన తాను కోరిన వారిని సత్యమార్గంపైకి తీసుకువస్తాడు. స్వయంగా అల్లాహ్ మార్గం చూపనివాడికి, మరొక మార్గదర్శకుడు ఎవ్వడూ లేడు. (24) ఇక ప్రకయం నాడు శిక్ష యొక్క తీవ్రమైన దెబ్బను తన ముఖం మీద తినేవాడి దుస్థితిని గురించి నీవేమి అంచనా వేయగలవు? అటువంటి దుర్మార్గులతో, “ఇక మీరు సంపాదించిన దానిని రుచి చూడండి” అని అనబడుతుంది. (25) వారికి పూర్వం కూడ చాలా మంది ప్రజలు ఇదేవిధంగా ధిక్కరించారు. చివరికి వారిపై శిక్ష వారు ఊహించలేనటువంటి దిశ నుండి వచ్చిపడింది. (26) తరువాత అల్లాహ్ వారికి ఇహలోక జీవితంలోనే అవమానాన్ని రుచి చూపించాడు. పరలోక శిక్ష అయితే దానికంటే కూడ ఎంతో తీవ్రమైనదిగా ఉంటుంది. అయ్యో! వారు గ్రహిస్తే ఎంత బాగుంటుంది?

(27) మేము ఈ ఖుర్ఆన్ లో ప్రజల కొరకు రకరకాల ఉదాహరణలు ఇచ్చాము, వారు హితబోధను గ్రహిస్తారేమో అని.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ
مِّن رَّبِّهِ ۗ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ ۗ
أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿22﴾

اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِي ۖ
تَتَشَابَهُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ۗ ثُمَّ
تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۗ ذَٰلِكَ
هُدَىٰ اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَمَن يُضِلِلِ اللَّهُ
فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿23﴾

أَفَمَنْ يَتَّبِعِي يَوْجِهَهُ سَوَاءَ الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ
وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿24﴾
كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَاْتَتْهُمْ الْعَذَابُ مِن
حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿25﴾

فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْحِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ
وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ ۚ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿26﴾
وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ
مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿27﴾

<p>(28) అరబ్బీ భాషలో ఉన్న ఈ ఖుర్ఆన్ లో ఎలాంటి వక్రతా లేదు; వారు తమను చెడు పర్యవసానం నుండి కాపాడుకుంటారేమో అని. (29) అల్లాహ్ ఒక దృష్టాంతం ఇస్తున్నాడు, ఒక వ్యక్తి ఉన్నాడు, అతనిని తమ తమ వైపునకు లాగే సంస్కార హీనులైన యజమానులు అనేకమంది ఉన్నారు. మరొక వ్యక్తి ఉన్నాడు, అతను పూర్తిగా ఒకే యజమానికి బానిసగా ఉన్నాడు. ఆ ఇద్దరు వ్యక్తుల పరిస్థితి ఒకటే అవుతుందా? “అల్ హమ్దులిల్లాహ్”, కాని చాలామంది దీన్ని గ్రహించరు. (30) ఓ ప్రవక్తా! నీవూ మరణిస్తావు, వారూ మరణిస్తారు.</p> <p>(31) చివరకు ప్రళయం నాడు మీరంతా మీ ప్రభువు సమక్షంలో మీ మీ వ్యాజ్యాలను వినిపిస్తారు.</p>	<p>﴿28﴾ قُرْآنًا عَرَبِيًّا غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ</p> <p>ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَجُلًا فِيهِ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا أَحْمَدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿29﴾</p> <p>إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ ﴿30﴾</p> <p>تَمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِنْدَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿31﴾</p>
<p>21 - 31 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>వెనుకటి వాక్యాల్లో ఏకదైవారాధనను అవలంబించినందుకు హింసా దౌర్జన్యాలకు, వేధింపులకు గురయ్యేవారికి గొప్ప సాఫల్య శుభవార్తలు వినిపించబడ్డాయి. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో మక్కా ప్రాంతం విశ్వాసుల సత్య ధర్మాచరణకు ఇరుకు అయిపోయిందని, అయితే అల్లాహ్ భూమి విశాలమైనదని, ఇక్కడి నుండి వలస పొమ్మని ఆదేశించటం జరిగింది. ప్రవక్త (స) అనుచరులు హబ్షా (ఇథియోపియా) మరియు మదీనాల వైపు వలసపోయారు. వీరు సహనం పాటించినందుకు అల్లాహ్ వారికి గొప్ప సాఫల్యం, గొప్ప ప్రతిఫలం తప్పకుండా ప్రసాదిస్తాడు.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>21 : అంటే వర్షం ద్వారా ఆకాశం నుండి నీళ్ళు కురుస్తాయి. భూమిపై పడిన ఆ నీరు భూమిలో ఇంకిపోతుంది. ఆ నీరు కాలువల రూపంలో, చెరువుల రూపంలో, నదుల రూపంలో భూమిపై నిలుస్తుంది. అల్లాహ్ దీని ద్వారా రకరకాల వివిధ రుచుల పంటలు, ఫలాలు పండిస్తాడు. చూస్తూ చూస్తూ ఉండగానే పంటపొలాలు ఎండిపోతాయి. పసుపు పచ్చగా మారిపోతాయి. ఇహలోకం కూడా ఇటువంటిదే. ఇహలోకం కూడా అతి త్వరగా నాశనం అయ్యేదే. (అహ్సానుల్ బయాన్)</p> <p>22, 23 : అల్లాహ్ సన్మార్గ భాగ్యం ప్రసాదించినవాడే ఏకదైవారాధనను అనుసరిస్తాడు. వాడే అల్లాహ్ వెలుగులో ఉంటాడు. సన్మార్గ భాగ్యం ప్రసాదించబడని వారు హృదయ కఠిన్యాలై మార్గభ్రష్టత్వానికి గురవుతారు.</p> <p>‘అహ్సానుల్ హదీస్’ అంటే ఖుర్ఆన్. ఇందులో ఉపదేశాలు, హితబోధలు, హెచ్చరికలు, శుభవార్తలు, వృత్తాంతాలు, గాధలు, గుణపాఠాలు, ఉదాహరణలు, గత గ్రంథాల సూచనలు మొదలైనవి ఉన్నాయి. (అహ్సానుల్ బయాన్)</p> <p>25, 26 : అంటే వెనుకటి జాతులు ప్రవక్తలను, గ్రంథాలను తిరస్కరించారు. వారి అకృత్యాల ఫలితంగా వారిని నాశనం చేయడం జరిగింది. వారిని మా శిక్ష నుండి ఎవరూ రక్షించలేకపోయారు. ప్రాపంచిక జీవితంలో</p>	

కూడా మేము మా శిక్షను రుచి చూపించాము. ఇంకా విశ్వాసులకు మనశ్శాంతిని ప్రసాదించాము. ఈ పాపాత్ములు తమ్ము తాము సరిదిద్దుకోవాలి. ఎందుకంటే వీరు అంతిమ ప్రవక్తను తిరస్కరిస్తున్నారు. వీరిని కూడా దైవశిక్షకు గురిచేయడం జరుగుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

28 : ఈ వాక్యం ఒక ఉదాహరణ వంటిది. ప్రజలు దీని గురించి ఆలోచించి, పరికించి గుణపాఠం నేర్చుకోవాలి. ఈ వాక్యం ఒక ఏకదైవారాధకునికి - బహుదైవారాధకునికి మధ్య ఉన్న తేడాను విశదపరుస్తుంది. సేవకుడు ఒక్కడు, యజమానులు అనేకమంది ఉంటే, సేవకుడు ఎల్లప్పుడూ ఆందోళనకు గురవుతూ ఉంటాడు. దీనికి భిన్నంగా ఒకే ఒక్క యజమాని గల సేవకుడు తన యజమాని ఆదేశాల్నే పాలిస్తాడు. నిర్భయంగా సుఖసంతోషాలతో ఉంటాడు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

31 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ ప్రవక్తలకైనా, సామాన్య మానవులకైనా - అంటే ప్రతి ఒక్కరికీ మరణం సంభవిస్తుందనీ తెలియపర్చబడింది. ఇందులో మక్కా అవిశ్వాసుల ధోరణిని ఖండించటం జరిగింది. మీరు మరణిస్తే, మీరు మాత్రం శాశ్వతంగా ఉండిపోతారా? అని ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయబడింది. ముహమ్మద్ (స) చనిపోతే, మీరు కూడా మరణిస్తారని హెచ్చరించబడింది. చావుపట్ల సంతోషం వ్యక్తం చేయటం మంచిది కాదు. ఇందులో కొంతమంది ప్రవక్త (స) అనుచరుల ఆలోచనా విధానాన్ని సంస్కరించటం జరిగింది. ఎందుకంటే వీరు ప్రవక్త (స) మరణించారని భావించేవారు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

(22) నన్ను ఎవరు సృష్టించారో, మీరంతా ఎవరి వైపునకు మరలిపోనున్నారో, ఆయననే నేనెందుకు ఆరాధించకూడదు? (23) ఆయనను వదలి నేను ఇతరులను ఆరాధ్యులుగా చేసుకోవాలా? వాస్తవానికి ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు నాకేదైనా నష్టం కలిగించదలిస్తే నాకు వారి సిఫారసు ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడదు. వారు నన్ను విడిపించనూ లేరు. (24) ఒకవేళ నేను అలా చేస్తే, సృష్టమైన మార్గభ్రష్టతకు గురవుతాను. (25) నేను మీ ప్రభువును విశ్వసించాను. కనుక మీరు కూడా నా మాటలను వినండి.” (26) చివరకు వారు అతన్ని చంపివేశారు. ఆ వ్యక్తితో, “స్వర్గంలో ప్రవేశించు” అని పలుకబడింది. (27) అతను ఇలా అన్నాడు, “నా ప్రభువు ఏ విషయం పట్ల నన్ను క్షమించి, గౌరవనీయులలోకి చేర్చాడో, నా జాతి వారికి తెలిస్తే ఎంత బాగుండేది?” (28) అతని తరువాత అతని జాతి మీదకు మేము ఆకాశం నుండి ఏ సైన్యాన్నీ దించలేదు. సైన్యాన్ని పంపే అవసరం కూడా మాకు లేదు. (29) కేవలం ఒక ప్రేలుడు మాత్రమే సంభవించింది. అంతే వారంతా ఒకేసారి ఆరిపోయారు. (30) దాసుల స్థితి చాలా శోచనీయంగా ఉంది. వారి వద్దకు ఏ దైవప్రవక్త వచ్చినా, వారు అతన్ని ఎగతాళే చేశారు. (31) మేము వారికి పూర్వం ఎన్నో జాతులను నాశనం చేసిన విషయాన్ని వారు చూడలేదా? తరువాత అవి మళ్ళీ ఎన్నడూ వారి వద్దకు తిరిగి రాని విషయాన్ని కూడా వారు గమనించలేదా? (32) వారందరూ ఒకరోజు మా ముందు హాజరు కావలసి ఉన్నది.

﴿22﴾ وَمَا لِيَ لَا أَعْبُدُ الذِّمِّيَّ فَطَرَنِي وَيَأْتِيهِ تَرْجَعُونَ
 ۞ أَنَتَّخِذُ مِنْ دُونِهِ إِلَهًا إِنْ يُرِيدُنِيَ الرِّحْمَانُ بِضُرٍّ لَّا
 تُعْرِنِي عَيْنِي شِفَاعَتُهُمْ شَيْئًا وَلَا يُنْقِذُونِ ﴿23﴾
 إِنَِّّي إِذَا لَفِيَ ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿24﴾
 إِنَِّّي آمَنْتُ بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ۞ ﴿25﴾
 قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ ۗ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ ﴿26﴾
 بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿27﴾
 وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى قَوْمِهِ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ جُندٍ مِّنَ
 السَّمَاءِ وَمَا كُنَّا مُنْزِلِينَ ﴿28﴾
 إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ لَمُجُودُونَ ﴿29﴾
 يُجَسَّدُونَ عَلَى الْعِبَادِ ۗ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن رَّسُولٍ إِلَّا
 كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿30﴾
 أَلَمْ يَرَوْا كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِّنَ الْقُرُونِ أَنَّهُمْ
 إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ۞ ﴿31﴾
 وَإِنْ كُلُّ لِهَآ جَمِيعٍ لِّدَيْنِنَا مُلْحَقُونَ ۗ ﴿32﴾

22 - 33 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం : ఆ ఊరి వారు ప్రవక్తలను తిరస్కరించారు. ఇంకా వారి పట్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తించారు. అప్పుడు అల్లాహ్ పిడుగువంటి శబ్దాల ద్వారా వారిని నాశనం చేశాడు అని వెనుకటి వాక్యాల్లో పేర్కొనటం జరిగింది.

ఈ వాక్యాల్లో దేవుని ఏకత్వం గురించి, పరలోకం గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అంటే అల్లాహ్ యే

<p>(33) మృతభూమి వారికి ఒక సూచన. దానికి మేము ప్రాణం పోశాము. దాని నుండి మీరు భుజించే ధాన్యం ఉత్పత్తి చేశాము.</p> <p>(34) మేము దానిలో ఖర్జూరం, ద్రాక్ష తోటలను పెంచాము. ఊటలు దానిలో నుండి చిమ్మెలా చేశాము.</p>	<p>وَآيَةٌ لَهُمُ الْأَرْضُ الْمَيْتَةُ ۖ أَحْيَيْنَاهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿33﴾</p> <p>وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِّنْ نَّخِيلٍ وَأَعْنَابٍ وَفَجْرَاتٍ فِيهَا مِنَ الْعُيُونِ ﴿34﴾</p>
<p>భూమ్యాకాశాలను సృష్టించాడు. అల్లాహ్‌యే ప్రజల కొరకు ఉపాధి సౌకర్యాన్ని కల్పించాడు. అల్లాహ్‌యే నీటిని సృష్టించాడు. అల్లాహ్‌యే సూర్యచంద్రాదులను ఏర్పాటు చేశాడు. అల్లాహ్‌యే రాత్రిపగలును నియమించాడు. అంటే ఇదంతా అల్లాహ్ చేతుల్లోనే ఉంది. అందువల్ల ఆయన్నే ఆరాధించాలి. ఇంకా సహాయం కొరకు ఆయన్నే అర్థించాలి. విగ్రహాలకుగానీ, పుణ్యాత్మలకుగానీ, దైవభక్తులకు గానీ ఈ విశ్వంలో ఎటువంటి అధికారాలు లేవు. దైవత్వానికి సంబంధించినటువంటి శక్తి కూడా వారివద్ద లేదు. అందువల్ల అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరులెవ్వరినీ ఆరాధించరాదు. మొరపెట్టుకోరాదు. ప్రార్థించరాదు, విన్నవించుకోరాదు. అదేవిధంగా పరలోకం గురించి; అంటే ఒక మృతిచెందిన బంజరు భూమి వద్దం పడిన వెంటనే సజీవంగా తయారవుతుంది. అందులో పచ్చనిచెట్లు, మొక్కలు పెరిగి అంతా పచ్చగా కళకళలాడుతుంది. అదేవిధంగా తీర్పుదినం నాడు శంఖం ఊదగానే మృతులందరూ సజీవులై లేచి నిలబడి తమ విచారణ నిమిత్తం అల్లాహ్ తీర్పు మైదానంలో హాజరౌతారు.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>22 : తన ఏకదైవారాధన పద్ధతిని విశదపర్చాడు. తన జాతి శ్రేయస్సు కోరి వారికి సరైన మార్గం చూపాడు. కాని అతని జాతి వారు ఆయన్ను తిరస్కరించారు. పైగా నీవూ ఈ మార్గాన్ని అవలంబించావా? అని ఎత్తిపొడిచేవారు. వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఈ వ్యక్తి పేరు ‘హబీబ్ నజ్జార్.’ (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>23 : ఇదంతా ఆ విగ్రహాల అశక్తత. ఆ జాతి వారు ఈ విగ్రహాలను పూజించేవారు. ఈ విధంగా వారు అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించేవారు. ఈ మార్గభ్రష్టత నుండి వారిని రక్షించడానికే వారివైపు ప్రవక్తలను పంపడం జరిగింది. అంటే అల్లాహ్ ఒకవేళ నన్ను నష్టం కలుగజేయాలనుకుంటే వీరవరూ నన్ను దాన్నుండి కాపాడలేరు. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>27 : వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం అతడు ఈ మాట అనగానే అందరూ కలసి అతనిపై ఒకేసారి దాడిచేసి అతన్ని చంపేశారు. కొందరు వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం అతన్ని కందకంలో సజీవంగా పాతిపెట్టారు. మరి కొందరు అతన్ని అల్లాహ్ పైకి ఎత్తుకున్నాడని, అతన్ని స్వర్గంలోనికి పంపివేశాడని అతడు స్వర్గంలోనికి వెళ్ళి అక్కడి వరప్రసాదాలను చూసి, “నా జతి ప్రజలు ఏకదైవారాధనను స్వీకరించి, విశ్వసించి ఉంటే ఎంతబాగుండు” అని విచారించాడు. ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) ఉల్లేఖనం ప్రకారం, ఆ వ్యక్తి తన జాతి పట్ల ఎంతో ప్రేమగా, నమ్మకంగా, శ్రేయోభిలాషిగా వ్యవహరించాడు, ప్రవక్తలను విశ్వసించమని వారికి నచ్చజెప్పాడు. అంతేకాక మరణించిన తరువాత కూడా వారు ముస్లిములైతే ఎంత బాగుండు అని కోరుకున్నాడు. (త్రైసిరుద్రహ్మాన్)</p> <p>30 : మక్కా అవిశ్వాసులు, ఇంకా ఇతర అవిశ్వాసుల స్థితిపై ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయబడింది. ఎందుకంటే వారి కంటే ముందు గతించిన అవిశ్వాస జాతులను, వారి అవిశ్వాసానికి సాటి కల్పించటానికి బదులుగా అల్లాహ్ వారిని సర్వనాశనం చేసివేశాడు. వారిలో ఒక్కరుకూడా మిగలలేదు. ఈ వాస్తవాలు వారు గుణపాఠం నేర్చుకోవటానికి చాలావా? ఇంకా మక్కా అవిశ్వాసులు దీన్నుండి గుణపాఠం నేర్చుకోరా? (త్రైసిరుద్రహ్మాన్)</p>	

(35) వారు దాని ఫలాలను తినాలని. ఇదంతా వారి చేతులు సృష్టించింది కాదు కదా! అలాంటప్పుడు వారెందుకు కృతజ్ఞతలు చూపరు? (36) అన్ని రకాల జంటలను సృష్టించిన ఆయన పరిశుద్ధుడు. అవి భూమిలోనుండి పుట్టే వృక్షరాసులలోనివైనాసరే లేదా స్వయంగా వారి జాతిలో నుండి అయినాసరే లేదా వారు ఎరుగని వస్తువులలో నుండి అయినాసరే. (37) రాత్రి వారి కొరకు మరొక సూచన. మేము దానిపై నుండి పగలును తొలగించినప్పుడు చీకటి వారిని ఆవరిస్తుంది. (38) మరి సూర్యుడు తన నిర్దిష్ట స్థానంలో పరిభ్రమిస్తున్నాడు. ఇది మహా శక్తిమంతుడూ, సర్వజ్ఞానీ అయిన దైవం నిర్దేశించిన నియమావళి. (39) ఇక చంద్రుడు. అతని కొరకు మేము దశలను నిర్దేశించాము. వాటిని దాటుకుంటూ వెళ్ళి, చివరకు అతడు మళ్ళీ ఎండిన ఖర్జూరపు మండ మాదిరిగా మారిపోతాడు. (40) చంద్రుణ్ణి పట్టుకోవటం సూర్యుడి తరం కాదు. అదేవిధంగా రాత్రి, పగలును దాటి పోజాలదు. అవన్నీ వివిధ కక్ష్యలలో తేలియాడుతూ ఉన్నాయి. (41) వారికొరకు ఇది కూడా ఒక సూచనే. మేము వారి సంతతిని నిండు నావలోకి ఎక్కించాము. (42) తరువాత అటువంటి నావలనే వారి కొరకు ఎన్నో సృష్టించాము. వాటిలో వారు ప్రయాణం చేస్తున్నారు. (43) మేము తలచుకుంటే వారిని ముంచివేయ గలము. అప్పుడు వారి మొరలు ఆలకించే వాడెవ్వడూ ఉండదు. ఏ విధంగానూ వారు రక్షింపబడలేరు. (44) కేవలం మా అనుగ్రహమే వారిని గట్టెక్కించి జీవితాన్ని ఒక ప్రత్యేక గడువు వరకు అనుభవించే అవకాశాన్ని కలిగిస్తుంది. (45) మీకు ముందు రాబోతున్న పరిణామం నుండి, మీకు పూర్వం జరిగిన పరిణామం నుండి మిమ్మల్ని మీరు కాపాడుకోండి. ఫలితంగా మీపై దయచూపడం జరుగుతుంది అని వారితో అన్నప్పుడు

لِيَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ ۖ وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ ۗ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿35﴾

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿36﴾
وَآيَةٌ لَهُمُ اللَّيْلُ ۖ نَسْلَخُ مِنْهُ النَّهَارَ فَإِذَا هُمْ مُظْلِمُونَ ﴿37﴾

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ۗ ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿38﴾
وَالْقَمَرَ قَدَرْنَا مَتَازِلَ حَتَّىٰ عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ﴿39﴾

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ ۗ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿40﴾

وَآيَةٌ لَهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَشْحُونِ ﴿41﴾

وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿42﴾
وَإِنْ نَشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيحَ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقذُونَ ﴿43﴾

إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿44﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿45﴾

(46) వారి ముందుకు వారి ప్రభువు సూచనలలోని ఏ సూచన వచ్చినా దానిపట్ల వారు ఏమాత్రం శ్రద్ధ చూపరు. (47) ఇంకా, అల్లాహ్, మీకు ప్రసాదించిన ఉపాధి నుండి కొంత అల్లాహ్ మార్గంలో కూడా ఖర్చుపెట్టండి అని వారితో చెప్పినప్పుడు, తిరస్కరించేవారు విశ్వసించేవారితో, “అల్లాహ్ తలచుకుంటే తానే స్వయంగా ఆహారమివ్వగల వారికి మేము ఆహారమివ్వాలా? మీరు పూర్తిగా మార్గం తప్పి ఉన్నారు” అని అంటారు. (48) వారు “ప్రళయం గురించిన ఈ బెదిరింపు అసలు ఎప్పుడు నెరవేరుతుంది? నీవు సత్యవంతుడవయితే చెప్పు” అని అడుగుతారు. (49) వాస్తవానికి వారు దేన్ని గురించి నిరీక్షిస్తున్నారో, అది కేవలం ఒక ప్రేలుడు మాత్రమే. అది వారిని అకస్మాత్తుగా పట్టుకుంటుంది. అప్పుడు వారు వివాదపడుతూ ఉంటారు. (50) ఆ సమయంలో వారు మరణశాసనం సయితమూ రాయలేరు. తమ ఇళ్ళకు తిరిగి వెళ్ళనూలేరు. (51) ఆ తరువాత ఒక శంఖం ఊదబడుతుంది. అప్పుడు వారు హఠాత్తుగా తమ ప్రభువు ముందు హాజరయ్యేందుకు తమ సమాధుల నుండి బయటికి వస్తారు. (52) భయాందోళనలతో వారు “అరే, మనల్ని మన పడకల నుండి లేపి ఎవరు నిలబెట్టారు?” అని అంటారు. “ఇది దయామయుడైన దేవుని వాగ్దానం, దైవప్రవక్తల మాట పూర్తిగా నిజమే” (53) అది భయంకరమైన ఒక ధ్వని మాత్రమే. దానితో అందరూ మా ముందు హాజరు పరచ బడతారు. (54) ఈనాడు ఎవరికీ రవ్వంత అన్యాయం జరగదు. మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మల ఫలితమే మీకు ప్రతిఫలంగా ఇవ్వబడుతుంది. (55) ఈనాడు స్వర్గవాసులు సుఖాలు అనుభవించటంలో నిమగ్నులై ఉన్నారు.

وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿46﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ ۗ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْطَعِمُ مَنْ لَوْ يَشَاءُ اللَّهُ أَطَعَمَهُ ۗ إِنَّ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿47﴾

وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدِ ۖ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿48﴾
مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿49﴾

فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿50﴾

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ۖ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ ﴿51﴾

قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا ۗ هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿52﴾

إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿53﴾

فَالْيَوْمَ لَا تُظَلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿54﴾

إِنَّ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ الْيَوْمَ فِي شُغْلٍ فَكِهِونَ ﴿55﴾

<p>(56) వారూ, వారి సతీమణులూ చల్లని నీడలలో, మెత్తని పీఠాలపై విశ్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటారు.</p> <p>(57) వారు తినటానికి, త్రాగటానికి రుచికరమైన సకల పదార్థాలు అక్కడ ఉంటాయి. వారు కోరేదల్లా వారి కొరకు సిద్ధంగా ఉంటుంది. (58) కారుణ్య ప్రభువు తరపు నుండి వారికి సలామ్ చెప్పబడుతుంది.</p>	<p>هُم وَأَزْوَاجُهُمْ فِي ظِلِّ عَلَى الْأَرْبَابِ مُتَّكِنُونَ ﴿56﴾</p> <p>لَهُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ وَلَهُمْ مِمَّا يَدْعُونَ ﴿57﴾</p> <p>سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَجِيمٍ ﴿58﴾</p>
<p>33 - 58 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>33, 34 : అంటే మేము బంజరు భూమిని సారవంతమైన భూమిగా మార్చి అందులో కేవలం పప్పు ధాన్యాలే పండించం, వాటితో పాటు కూరగాయలు, పళ్ళుఫలహారాలు, ఇంకా అనేక రకాల పంటలను పండించి మానవులకు లాభం చేకూరుస్తాము. ఇక్కడ కేవలం రెండు రకాల ఫలాల గురించే పేర్కొనటం జరిగింది. ఎందుకంటే వీటిలో అనేక లాభాలు ఉన్నాయి. అంతేకాక ఇవి అరబ్బులకు ఎంతో ప్రీతికరమైనవి. ఇవి అరబ్ ప్రాంతంలోనే పండుతాయి. ఆ తరువాత ఆహార ధాన్యాలను పేర్కొనటం జరిగింది. ఇవి మానవులందరికీ ఆహారంగా ఉపయోగపడుతున్నాయి. ఒకవిధంగా చెప్పాలంటే మానవుడు పళ్ళు, పలహారాలు ఎన్ని తిన్నా రొట్టె, అన్నం తినేవరకు మానవునికి తృప్తి కలుగదు. శక్తి లభించదు. (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>35 : పరలోకాన్ని గురించి పైన పేర్కొనటం జరిగింది. దానికి సరైన ఉదాహరణ, సాక్ష్యం ఏమిటంటే వర్షాలు పడకపోవటం వల్ల భూమి బంజరు భూమిగా మారిపోతుంది. అందులో ఒక్క మొక్క కూడా మొలవదు. చనిపోయిన భూమిని అల్లాహ్ వర్షం ద్వారా బ్రతికిస్తాడు. అందులో పంటలు పండిస్తాడు. ప్రజలు వాటి నుండి లాభం పొందుతారు. అల్లాహ్ రకరకాల పంటలు, ఫలాలు పండిస్తాడు. అల్లాహ్ తన శక్తియుక్తుల ద్వారా భూమిపై పడిన నీటిని కాలువల రూపంలో ప్రవహింపజేస్తాడు. మానవుడు వీటన్నిటినుండి లాభాలు పొందుతున్నాడు. ఆహార ధాన్యాలు, పప్పుధాన్యాలు, ఫలాలు అనేక రకాలుగా లాభం పొందుతున్నాడు. వీటన్నిటినీ పొంది మానవుడు తన ప్రభువునకు కృతజ్ఞుడుగా మెలగాలి. ఈ అనుగ్రహాలన్ని అల్లాహ్ మానవులందరినీ తిరిగి లేపగలడని నిరూపిస్తున్నాయి. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)</p> <p>36 : ఈ వాక్యంలో పై విషయాన్ని సమర్థిస్తూ అల్లాహ్ మానవులను మరల సజీవులుగా చేయగలడని నొక్కి చెప్పబడింది. ఎందుకంటే అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు. ఇంకా అనేక వస్తువులను కూడా జతలుగా సృష్టించాడు. ఇటువంటి విషయాలు ఎన్నో ఇంకా ఈ మానవునికి తెలియవు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)</p> <p>37 : రాత్రీ పగలులో కూడా అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలు కానవస్తాయి. రాత్రీ చీకటినీ, పగటి వెలుగును తీసుకువస్తుంది. అవి నిరంతరం ఒకదాని వెనుక ఒకటి వస్తూనే ఉంటాయి.</p> <p>38 : సూర్యుడు అల్లాహ్ నిర్దేశించిన కక్ష్యలో తిరుగుతూ ఉంటాడు. ఒక్క గడియ కూడా అటూఇటూ అవదు. అదే జరిగితే విశ్వవ్యవస్థ అంతా ఛిన్నాభిన్నమై అయిపోయేది. రెండవ అర్థం ఏమిటంటే సూర్యుడు తన ఒకే స్థానంలో నిలకడగా ఉంటాడు. సూర్యుని స్థానం అల్లాహ్ సింహాసనం క్రింద ఉంది. ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది : “ప్రతి రోజూ సూర్యుడు సూర్యాస్తమయం తరువాత అల్లాహ్ సింహాసనం క్రిందికిపోయి సజ్జా చేస్తాడు. ఉదయించటానికి అనుమతి కోరుతూ ఉంటాడు.” (సహీబుఖారీ) (అహ్మదుల్ బయాన్)</p> <p>40 : ఈ వాక్యంలో అల్లాహ్ తన శక్తిసామర్థ్యాలను విశదపరిచాడు. సూర్యుడు, చంద్రుడు తమ తమ</p>	

బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తూ ఉంటారు. అంతేకాదు, ఒకరి విషయంలో మరొకరు ఎంతమాత్రం కలుగజేసుకోరు. ఇది అసంభవం, రాత్రీపగలు తమ తమ నిర్దిష్ట సమయాల్లో ఏర్పడుతాయి. సూర్యుడు, చంద్రుడు, నక్షత్రాలు, గ్రహాలు తమ తమ నిర్దిష్ట కక్ష్యల్లో పరిభ్రమిస్తూ ఉంటాయి. అవి పరస్పరం కలుసుకోవడంగాని, ఢీ కొనడంగానీ ఎన్నడూ జరుగదు. ఇదంతా అల్లాహ్ మహిమే. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

41 : అల్లాహ్ వీటిని మానవుల ఉపయోగం కోసం నియమించాడు. మానవులు సముద్రంపై ప్రయాణం చేస్తున్నారు. తమ సరుకులను ఒక పట్టణం నుండి మరో పట్టణానికి, ఒక దేశం నుండి మరో దేశానికి కొనిపోతున్నారు. మానవుల కొరకు సముద్రంలో ఎన్నో లాభాలు ఉన్నాయి. అన్నిటికంటే మొట్టమొదటి పడవను నూహ్ (అ) తయారుచేశారు. దీనిద్వారా అల్లాహ్ విశ్వాసులను రక్షించుకున్నాడు. మిగిలిన వారందరూ మరణించారు. ఈ పడవలోనే నూహ్ (అ) విశ్వాసులను, జంతువులలో నుండి పక్షుల్లో నుండి ఒక్కొక్క జంటను ఎక్కించుకున్నాడు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నైకసీర్)

42 : ముజాహిద్, ఖతాద, ఇబ్నై అబ్బాస్ ఇంకా చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు దీన్ని ఒంటెలుగా భావిస్తున్నారు. వీటిద్వారా ప్రజలు ఎడారి ప్రాంతాలలో ప్రయాణం చేస్తారు. అదేవిధంగా ఇబ్నై అబ్బాస్ (ర) గారి మరో ఉల్లేఖనం ప్రకారం పడవలు, నౌకలు, నావలు అంటే అన్ని రకాల నీటి వాహనాలుగా పేర్కొన్నాడు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

45 : అవిశ్వాసులు పాపకార్యాల్లో హద్దులు దాటడాన్ని గురించి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేయబడింది. పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండమని, పశ్చాత్తాపం చెందమని అల్లాహ్ దయతలచి మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడని, దైవశిక్ష నుండి రక్షిస్తాడని హితబోధ చేస్తే వారు హితబోధను స్వీకరించటానికి బదులు ఇంకా అహంకారంగా ప్రవర్తించేవారు. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నైకసీర్)

46 : అవిశ్వాసులు ఎప్పుడూ ఇలాగే ప్రవర్తించేవారని, వారి ప్రభువు వద్ద నుండి ప్రవక్తల సత్య నిదర్శనాలు వచ్చిన ప్రతిసారి వారు వాటిని తిరస్కరిస్తూ వచ్చేవారని, ధిక్కరించేవారని, మక్కా అవిశ్వాసుల పరిస్థితి కూడా ఇలాగే ఉందని, వీరు కూడా ప్రవక్త (స) దైవదౌత్యాన్ని, ఏక దైవారాధన సందేశ నిదర్శనాల్ని తిరస్కరిస్తున్నారని, ఇంకా వీరు అవిశ్వాసాన్ని సాటి కల్పించడాన్నే ఎన్నుకున్నారని, ఎందుకంటే వారి హృదయాలు పాషాణాలుగా మారిపోయాయని, ఎటువంటి హితబోధ అయినా వారి హృదయాలలో ప్రవేశించదని విశదపర్చబడింది.

47 : ఈ వాక్యం యూదులనుద్దేశించినదని హుసన్ బర్రీ (రహ్మాలై) అభిప్రాయం. వీరికి అల్లాహ్ అమిత ధనాన్ని ప్రసాదించాడు. కాని పేదలకు అగత్యపరులకు దానం చేయమని వీరికి హితబోధ చేస్తే, అల్లాహ్ తలచుకుంటే వీరికి ఆహారం ప్రసాదించగలడు. మేమెందుకు దానం చేయాలి అని మొండిగా వాగేవారు.

ఈ వాక్యం ఖురైషులను ఉద్దేశించినదని ముఖాతిల్ అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఆస్ బిన్ వాయిల్ ని ఎవరైనా, పేదవాడు అడిగితే, “పోయి నీవు విశ్వసించిన నీ ప్రభువును అడుగు” అని ఎగతాళి చేసేవాడు. వీరు యూదులు లేదా ఖురైష్ ప్రజలు కావచ్చు. వీళ్ళు ముస్లిములను ఎగతాళి చేస్తూ ఇలా అనేవారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

49 : అంటే వారు ఒక కేకను గురించి ఎదురుచూస్తున్నారు. ఆ ఊదబదే శంఖం వారిని అందోళనకు గురిచేస్తుంది. ప్రజలు తమ తమ పనుల్లో నిమగ్నమయి ఉంటారు. అల్లాహ్ ఆదేశించగానే ఇస్రాఫీల్ శంఖం ఊదుతారు. చాలాసేపు వరకు ఊదుతారు. ప్రతి వ్యక్తి అది విని అందోళన చెందుతాడు. ఆకాశం వైపు చూస్తాడు. ఆ తరువాత అగ్ని ప్రజలను మహ్షర్ మైదానం వైపు తోలుకుపోతుంది. అది వారిని అన్ని వైపుల నుండి చుట్టుముట్టి ఉంటుంది. (తఫ్ఫీర్ ఇబ్నై కసీర్)

50 : అప్పుడు ప్రజలకు వాజూలం ఇచ్చే అవకాశం కూడా లభించదు. అబూ హురైర (ర) ఉల్లేఖనం : ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ప్రళయం అకస్మాత్తుగా సంభవిస్తుంది. ఇద్దరు వ్యక్తులు బట్టల వ్యాపారంలో

(59) ఓ అపరాధులారా! ఈనాడు మీరు వేరు అయిపోండి. (60) ఓ ఆదమ్ సంతానమా! నేను మీకు ఉపదేశించలేదా, పైతానుకు దాస్యం చెయ్యవద్దని, వాడు మీకు బహిరంగ శత్రువని,

(61) నా దాస్యమే చెయ్యండి అని, ఇదే సరైన మార్గమని? (62) కాని, దీని తరువాత కూడా వాడు మీలోని ఒక పెద్ద వర్గాన్ని అపమార్గం పట్టించాడు. మీకు బుద్ధిజ్ఞానం లేకుండా పోయిందా?

(63) భయపడండి అని మీకు హెచ్చరిస్తూ ఉన్న నరకం ఇదే. (64) ప్రపంచంలో మీరు పాల్పడిన అవిశ్వాసానికి ఫలితంగా ఇప్పుడు దీనికి ఇంధనం అయిపోండి. (65) ఈనాడు మేము వారి నోళ్ళపై సీలు వేస్తాము. ప్రపంచంలో ఏమి సంపాదిస్తూ ఉండేవారో వారి చేతులు మాకు చెబుతాయి. వారి కాళ్ళు సాక్ష్యమిస్తాయి. (66) మేము తలచుకుంటే, వారి కళ్ళను మూసివేయగలం. అప్పుడు వారిని దారివైపునకు పరుగెత్తి చూడమనండి. వారికి దారి ఎలా కనిపిస్తుందో?

﴿59﴾ وَأَمَّا تَرَاوَالْيَوْمَ إِلَيْهَا الْمُجْرِمُونَ
 أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَبْنَئِ آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا
 الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿60﴾
 وَأَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿61﴾
 وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنْكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا أَفَلَمْ تَكُونُوا تَعْقِلُونَ ﴿62﴾
 هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿63﴾
 اصْلَوْهَا الْيَوْمَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿64﴾
 الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ
 وَنَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿65﴾
 وَلَوْ نَشَاءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰ أَعْيُنِهِمْ فَاسْتَبَقُوا
 الصِّرَاطَ فَأَنَّى يُبْصِرُونَ ﴿66﴾

నిమగ్నులై ఉంటారు. వారు బట్టను కొనుగోలు చేయకముందే ప్రళయం సంభవిస్తుంది. ఒక వ్యక్తి నీళ్ళ టాంకు శుభ్రపరుస్తూ ఉంటాడు. ఇంకా దాన్నుండి జంతువులకు నీళ్ళు త్రాపించి ఉండడు. ప్రళయం సంభవిస్తుంది. ఒక వ్యక్తి ఒంటె పాలను తనచేతిలో పట్టుకొని ఉంటాడు. దాన్ని త్రాగటానికి సిద్ధంగా ఉంటాడు. అంతలోనే ప్రళయం సంభవిస్తుంది. ఒక వ్యక్తి అన్నం ముద్ద తన నోట్లో పెట్టే ప్రయత్నంలో ఉంటాడు. అంతలోనే ప్రళయం సంభవిస్తుంది. (త్రైసిరుద్రహ్యాన్)

52 : పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారు మరణానంతర జీవితాన్ని చూసి ఎంతో చింతిస్తూ చేతులు నలుపుకుంటారు. ఇంకా “మమ్మల్ని చూ పడకల నుండి ఎవరు మేల్కొలిపారు” అని వాపోతారు. అప్పుడు విశ్వాసులు ఇదంతా అల్లాహ్ వాగ్దానం ప్రకారం జరిగిందని దీన్ని గురించి ప్రపంచంలో అల్లాహ్ ప్రవక్తలందరూ సాక్ష్యం ఇచ్చేవారని, ధృవీకరించేవారని సమాధానం ఇస్తారు. ఇదంతా తీర్చుదినం నాడు సంభవిస్తుంది. అయితే సమాధిలో మాత్రం తప్పకుండా శిక్షించటం జరుగుతుంది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

55 : ఆ రోజు పుణ్యాత్ములు, స్వర్గవాసులు స్వర్గంలోని దైవానుగ్రహాలను, కానుకలను అనుభవిస్తూ వాటిలో నిమగ్నమయి ఉంటారు. వీరికి పాపాత్ముల గురించి కొద్దిగైనా జ్ఞాపకం ఉండదు. ఆ పాపాత్ములు వారి దగ్గరి బంధువులైనారే. వీరు తమ భార్యలతో పాటు మహా వృక్షాల నీడల్లో విశ్రాంతి తీసుకుంటూ ఉంటారు. అక్కడ వారికి అన్ని రకాల పళ్ళు, పలహారాలు, అనుగ్రహాలు లభిస్తాయి. ఇంకా వారిపై అల్లాహ్ దీవెనలు అవతరిస్తూ ఉంటాయి. అంటే అల్లాహ్ వారి గౌరవార్థం వారికి సలామ్ చేస్తాడు. (త్రైసిరుద్రహ్యాన్)

(67) మేము తలచుకుంటే వారిని వారి స్థానంలోనే రూపాలు మార్చగలం. ఇక వారు ముందుకూ నడవలేరు. వెనుకకూ తిరగలేరు. (68) మేము దీర్ఘాయుష్షునిచ్చే, వ్యక్తి స్వరూపాన్నే మార్చివేస్తాము. ఇవన్నీ చూసినాసరే వారికి బుద్ధిరాదెందుకు? (69) మేము అతనికి కవిత్వం నేర్పలేదు, కవిత్వం అతనికి శోభించదు కూడా. ఇది ఒక హితబోధ మాత్రమే, స్పష్టంగా పరించబడే గ్రంథం. (70) అతను బ్రతికి ఉన్న ప్రతి మనిషినీ హెచ్చరించేందుకూ, తిరస్కారులకు వ్యతిరేకంగా అభియోగం ప్రకటించేందుకు. (71) మా చేతులు రూపకల్పన చేసిన దాని నుండి ప్రజలకై మేము పశువులను సృష్టించాము. ఇప్పుడు వారు వాటికి యజమానులయ్యారు. (72) వారు ఈ విషయాన్ని గమనించరా? మేము వాటిని వారికి ఇలా స్వాధీన పరిచాము. వాటిలో కొన్నింటిపై వారు స్వారీ చేస్తారు. కొన్నింటి మాంసాన్ని తింటారు.

(73) వాటిలో వారికి అనేక ప్రయోజనాలూ, పానీయాలూ ఉన్నాయి. అయినా వారు కృతజ్ఞత చూపరెందుకు? (74) ఇవన్నీ వాస్తవాలైనప్పటికీ వారు అల్లాహ్ ను కాదని ఇతరులను ఆరాధ్యులుగా చేసుకున్నారు. తమకు సహాయం చేయటం జరుగుతుందని వారు ఆశలు కలిగిఉన్నారు.

(75) కాని వారు వారికి ఏ సహాయమూ చేయలేరు. అయినా ప్రజలు వారికొరకు సైన్యంలాగా సర్వసన్నద్ధులై ఉన్నారు. (76) కానీ నీవుమాత్రం వారు కల్పిస్తున్న మాటలకు బాధపడకు. వారి రహస్య విషయాలు, బహిరంగ విషయాలు అన్నీ మాకు తెలుసు. (77) మేము మానవుడిని వీర్య బిందువుతో సృష్టించిన విషయం అతను గమనించటం లేదా? అయినప్పటికీ అతడు బహిరంగ ప్రత్యర్థిగా నిలబడ్డాడు.

وَلَوْ نَشَاءُ لَمَسَخْنَهُمْ عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا اسْتَطَاعُوا مَرْجِعًا وَلَا يَرْجِعُونَ ﴿67﴾

وَمَنْ نُّعَبِّرْهُ نُؤَنِّسْهُ فِي الْخَلْقِ ۗ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ﴿68﴾

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِي لَهُ ۗ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْآنٌ مُّبِينٌ ﴿69﴾

لِيُنذِرَ مَنْ كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ الْقَوْلُ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿70﴾

أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِنَّا غَمَلًا وَعَمِلْتُمْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ ﴿71﴾

وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿72﴾

وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ ۗ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿73﴾

وَإِتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ آلِهَةً لَّعَلَّهُم يُنصَرُونَ ﴿74﴾

لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ ۖ وَهُمْ لَهُمْ جُنْدٌ مُّحْضَرُونَ ﴿75﴾

فَلَا يَحْزُنُكَ قَوْلُهُمْ ۗ إِنَّا نَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿76﴾

أَوَلَمْ يَرَ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿77﴾

<p>(78) ఇప్పుడు అతడు మాకు పోలికలు కల్పిస్తున్నాడు, తన పుట్టుకనే మరచిపోతున్నాడు, పైగా, శిథిలమైపోయిన ఈ ఎముకలకు తిరిగి ఎవరు జీవం పోస్తారు? అని వాదిస్తున్నాడు. (79) అతడికి ఇలా చెప్పు, “ముదట వాటిని సృష్టించినవాడే మళ్ళీ వాటికి జీవం పోస్తాడు.” సృష్టికి సంబంధించిన ప్రతి విషయం ఆయనకు తెలుసు. (80) మీ కొరకు ఆయన పచ్చని వృక్షాల నుండి అగ్నిని సృష్టించాడు. మీరు దానితో కుంపట్లు రాజేసుకుంటారు.</p> <p>(81) ఆకాశాలనూ భూమినీ సృష్టించగలిగినవాడు వీరి లాంటి వారిని పుట్టించలేడా? ఎందుకు చేయలేడు? ఆయన మహా నైపుణ్యంగల సృష్టికర్త.</p> <p>(82) ఆయన ఎప్పుడైనా, ఏదైనా చేయదలిస్తే దాన్ని కేవలం ‘అయిపో’ అని మాత్రమే అంటాడు. అంతే, అది అయిపోతుంది. (83) ప్రతి విషయానికీ సంబంధించిన సర్వాధికారాలు తన చేతిలో ఇముడ్చుకున్న ఆయన ఎంతో పరిశుద్ధుడు. ఆయన వద్దకే మీరంతా మరలిపోవలసి ఉంది.</p>	<p>وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ ۖ قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿78﴾ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿79﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقِدُونَ ﴿80﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ ۚ بَلَىٰ ۖ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿81﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿82﴾ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿83﴾</p>
<p>59 - 83 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>వెనుకటి వాక్యాల్లో పుణ్యాత్ముల మంచి పర్యవసానం గురించి పేర్కొనటం జరిగింది. వీరు స్వర్గంలో సుఖసంతోషాలతో ఉంటారు. వీరికి ఎలాంటి చింతకాని, విచారంగానీ ఉండదు. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు నరకంలో ప్రవేశిస్తారని, వారిని వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురిచేయడం జరుగుతుందని పేర్కొనడం జరిగింది.</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>59 : తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ పుణ్యాత్ములను స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేయమని, పాపాత్ములను నరకంలో ప్రవేశింపజేయమని ఆదేశిస్తాడు. అప్పుడు అల్లాహ్ అవిశ్వాసులను, విగ్రహారాధకులను ఉద్దేశించి, “అవిశ్వాసానికి, సాటి కల్పించటానికి, పాపకార్యాలకు పాల్పడి, మిమ్మల్ని మీరు అన్యాయం చేసుకున్న ప్రజలారా! మీరందరూ పుణ్యాత్ముల నుండి వేరుగా నిలబడండి” అని అంటాడు.</p> <p>వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం విశ్వాసులను, పుణ్యాత్ములను స్వర్గంలో పంపివేయబడిన తరువాత అవిశ్వాసులందరినీ సమీకరించి నీచ నికృష్ట అవమానానికి గురిచేసి నరకం వైపు వారిని తోలుకుపోయి అందులో పడవేయడం జరుగుతుంది. (తైసీరుప్రహ్మాన్)</p>	

60, 61 : తీర్పుదినం నాడు అల్లాహ్ అవిశ్వాసులకు, నేను మీకు షైతాన్ ను పూజించవద్దని, వాడు మీకు బద్ధ శత్రువని, మిమ్మల్ని సృష్టించిన వాడినే, మీకు ఆహారం ప్రసాదించేవాడినే ఆరాధించమని, నన్నే ప్రార్థించమని, ఇదే సరైన మార్గమని మిమ్మల్ని సావధానపరచలేదా? కాని విచారకరమైన విషయం ఏమిటంటే మీరు సన్మార్గాన్ని వదిలి వక్రమార్గాన్ని అవలంబించారు. షైతానులను అనుసరించారు అని గుర్తు చేస్తాడు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

69 : మక్కా అవిశ్వాసులు ప్రవక్త (స)ను తిరస్కరిస్తూ ధిక్కరిస్తూ అనేక రకాల ప్రగల్భాలు పలికేవారు. వీరు ప్రవక్త (స)ను కవి అని, ఈ ఖుర్ఆన్ కవిత్వాల రూపంలో ఉన్నదని అభాండాలు వేసేవారు. అయితే అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) కవి కాదని, ఇంకా ఈ ఖుర్ఆన్ లో ఉన్నవి కవిత్వాలు కావని ఖండిస్తూ ఇది ఒక హితబోధ అని, గొప్ప బోధనలని విశదపరిచాడు. కవితలు ఎలాంటివైనా వాటి మూలం అసత్యమేనని కవులు తమ నోటి ద్వారా పలుకుతారు. అంతేకాక మేము మా ప్రవక్త (స)పై కవితలు అవతరింపజేయలేదని, ఇంకా అతడు కవి కూడా కాదని ధృవీకరించబడింది. అందువల్లే ప్రవక్త (స) ఇతరుల కవితలు చదివే ప్రయత్నం చేసినప్పుడు సరిగా చదవలేకపోయేవారు. ఇలాంటి ఉదాహరణలు హదీసుల్లో ఎన్నో ఉన్నాయి. అనేక విధాలుగా తిరస్కారుల సందేహాలన్నిటినీ తీర్చటం జరిగింది. ఈ విధంగా ఖుర్ఆన్ ఎవరికీ వేలెత్తిచూపే ఎటువంటి అవకాశాన్నీ ఇవ్వలేదు. (అహ్మదుల్ బయాన్)

77 : ఒకసారి ఉబయ్ బిన్ ఖల్ఫ్ ప్రవక్త (స) వద్దకు వచ్చాడు. వాడి చేతిలో కృశించిన ఒక ఎముక ఉంది. దాన్ని తన చేత్తో గాలిలో తిప్పుతూ, ఓ ముహమ్మద్! ఈ ఎముకను అల్లాహ్ మళ్ళీ తిరిగి లేపుతాడని నువ్వు భావిస్తున్నావా? అని ఎగతాళి చేశాడు. దానికి ప్రవక్త (స) అవును, అల్లాహ్ తప్పకుండా తిరిగి లేపుతాడు, ఇంకా నీ మరణానంతరం నిన్ను తిరిగి లేపుతాడు. ఇంకా నిన్ను నరకంలో పడవేస్తాడు అని సమాధానం ఇచ్చారు. అప్పుడు ఈ వాక్యం అవతరించింది. అయితే ఇబ్నె అబ్బాస్ ఆన్ బిన్ వాయిల్ గా అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఏది ఏమైనా ఈ వాక్యాలు మరణానంతర జీవితాన్ని విశ్వసించని వారందరికీ వర్తిస్తాయి. పరలోకాన్ని విశ్వసించనివారందరూ దీని పరిధిలోనికే వస్తారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

78 : అల్లాహ్ మానవుణ్ణి అల్పమైన, అపరిశుభ్రమైన నీటి బిందువుతో సృష్టించాడు. దాన్ని స్త్రీ గర్భంలో చేర్చి నిర్ణీత కాలం వరకు అందులో ఉంచుతాడు. మానవుడు జన్మించిన తరువాత యవ్వనానికి చేరుకుంటాడు. అయితే తన యవ్వనం, బలం మత్తులో తనను సృష్టించిన సృష్టికర్తనే మరచిపోతాడు. తనను సృష్టించిన సృష్టికర్తే సాటి కల్పిస్తాడు. తాను మరణించిన తరువాత తనను సృష్టించిన సృష్టికర్త తనను తిరిగి లేపడం అసాధ్యం అని భావిస్తాడు. తనను మొదట సృష్టించిన వాడు తాను మరణించిన తరువాత తిరిగి లేపగల సర్వశక్తులు కలిగి ఉన్నాడనే సంగతి మరచిపోతాడు. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

80 : అదేవిధంగా మరణానంతర జీవితానికి మరో నిదర్శనం కూడా ఉంది. అల్లాహ్ మొక్కలను, వృక్షాలను నీటిలో సృష్టిస్తాడు. అవి పెరిగి పచ్చని ఆకులతో రెపరెపలాడుతాయి. ఆ తరువాత అల్లాహ్ మహిమవల్ల అవి ఎండిపోతాయి. వాటి కట్టెలను మానవులు అగ్ని కొరకు ఉపయోగిస్తారు. అంటే అల్లాహ్ సర్వశక్తులు కలిగి ఉన్నాడు. తాను కోరింది చేయగలడు. అంతేకాదు, అల్లాహ్ పచ్చని చెట్ల నుండి అగ్ని పుట్టించగలడు. ఇలాంటి చెట్లు హిజాజ్ ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

81 : మరో నిదర్శనం ఏమిటంటే, ఆకాశం, భూమి, సూర్యుడు, చంద్రుడు సృష్టితాల్లోకెల్లా మహా సృష్టితాలు. ఇటువంటి సృష్టితాలను సృష్టించిన అల్లాహ్ ఒక చిన్న సృష్టితాన్ని మరల సజీవపరచలేదా? ఎంత ఆశ్చర్యం. ప్రతి వస్తువు కేవలం అల్లాహ్ “అయిపో” అంటే అయిపోతుంది. ఆయన విశ్వసృష్టికర్త, సర్వాధికారి. పాలకుడు, స్వామి, ఆయన తన ఇష్ట ప్రకారం పరిపాలిస్తాడు. ఆయన లోపరహితుడు, గొప్పవాడు, సద్గుణ సంపన్నుడు, తీర్పుదినం తప్పకుండా వస్తుంది. అందరూ సజీవులై విచారణ కొరకు ఆయన వద్దకు మరలుతారు. అల్లాహ్ మానవుల కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ప్రసాదిస్తాడు. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

పరమ కరుణామయుడు అపార కృపాశీలుడు అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

37. అస్ సాఫ్ఫాత్ సూరా పరిచయం

ఈ సూరా మక్కాలో అవతరించింది. ఇందులో 182 వాక్యాలు, 5 రుకూలు ఉన్నాయి. మహాప్రవక్త (స) దేవుని ఏకత్వం గురించి, మరణానంతర జీవితం గురించి సందేశ ప్రచారం చేసినప్పుడు ఆయన పట్ల ఎగతాళిగా ప్రవర్తించటం జరిగింది. ఆయన (స) దైవదౌత్యాన్ని తిరస్కరించటం జరిగింది. దీన్ని ఖండిస్తూ చూస్తూ చూస్తూ మీరు ఎగతాళి చేస్తున్న ఈ ప్రవక్తయే మీపై ఆధిక్యత వహిస్తాడని, మీ ప్రాంగణంలోనే దైవదూతల సైన్యం అవతరిస్తుందని మక్కా అవిశ్వాసులను హెచ్చరించటం జరిగింది. 171 - 179, ఈ హెచ్చరికలన్నీ ప్రవక్త (స) విజయావకాశాలు కానరాని రోజుల్లో చేయబడ్డాయి.

ముస్లిములు పబ్లిగ్గా అత్యాచారాలకు, హింసలకు గురయ్యేవారు. వీరిలో మూడొంతులు మంది ముస్లిములు దేశం వదలి వెళ్ళిపోయారు. ప్రవక్త (స) వెంట కేవలం 40 - 50 మంది అనుచరులు మాత్రమే మిగిలారు. అయితే వీరు కూడా ఎన్నో కష్టనష్టాలను, హింసలను భరిస్తూ వచ్చారు. ఈ బాహ్య పరిస్థితులను చూసే వ్యక్తి ప్రవక్త (స)కు విజయం లభిస్తుందని ఏమాత్రం విశ్వసించడు. ప్రతి ఒక్కరూ ఈ విషవం ఇక్కడితో అణిగిపోతుందని భావించేవారు. ఈ సూరాలో ఎన్నో చారిత్రక సంఘటనలను పేర్కొనటం జరిగింది. వాటిలో ఇబ్రాహీమ్ (అ) సంఘటన ఎంతో ప్రాముఖ్యత గలది. ఇబ్రాహీమ్ (అ) అల్లాహ్ యొక్క ఒక్క సూచన మేరకు తన ఒక్కగా ఒక్క కన్నకొడుకును త్యాగం చేసేందుకు సిద్ధపడ్డారు. ఇందులో కేవలం అవిశ్వాసులకే గుణపాఠాలు లేవు. ముస్లిములకూ ఇందులో ఎన్నో గుణపాఠాలు ఉన్నాయి. ఈ సంఘటనను ఉదాహరించి ఇస్లాం వాస్తవికతను, ప్రత్యేకతను గూర్చి నొక్కి చెప్పటం జరిగింది. సమయం వస్తే ఒక ముస్లిం అల్లాహ్ కొరకు త్యాగనిరతితో ఎలా వ్యవహరించాలి అనేది కూడా బోధించబడింది.

సూరా చివరిలో అవిశ్వాసులను హెచ్చరించటం జరిగింది. దీనితోపాటు విశ్వాసులకు శుభవార్తలు కూడా ఇవ్వబడ్డాయి. వీరు ఎంతో విశ్వాసంతో, శ్రద్ధతో, దృఢసంకల్పంతో ప్రవక్త (స)కు తోడ్పడుతూ అవరోధాలను ఎదుర్కొంటూ వచ్చారు. వస్తున్న కష్టాలకు, నష్టాలను, అవరోధాలకు, ఆటంకాలకు బెదరకూడదని, నిలకడగా ఉండమని, విజయం మిమ్మల్నే వరిస్తుందని అభయం ఇవ్వబడింది. ఇప్పుడు శక్తివంతులుగా, వీరులుగా, బలవంతులుగా కనిపిస్తున్న వారు వారి చేతుల్లోనే ఓడిపోవటం జరుగుతుందని, అపజయం పాలొతారని జోస్యం చెప్పబడింది. కొన్ని సంవత్సరాల్లోనే ఈ భవిష్యవాణులు, జోస్యాలు, ఓదార్పులు వాస్తవాలుగా మారి అవిశ్వాసులు అపజయం పొంది విశ్వాసులు విజయం సాధించారు.

37. సూర అస్ సాఫ్ఫాత్

ఆయత్లు : 182

అవతరణ : మక్కాలో

పరమ కరుణామయుడు అసార కృపాశీలుడు అయిన
అల్లాహ్ పేరుతో

- (1) వరుసగా బారులు తీరి నిలుచున్నవారి సాక్షిగా,
- (2) మేఘాలను నడిపించే వారి సాక్షిగా
- (3) హితబోధలు వినిపించే వారి సాక్షిగా,
- (4) మీ నిజమైన ఆరాధ్యదైవం కేవలం ఒకే ఒక్కడు.
- (5) ఆయన భూమికి, ఆకాశాలకూ, ఆ రెంటికి మధ్య ఉన్న సమస్తానికీ ప్రభువు మరియు తూర్పుదిక్కులన్నిటికీ ప్రభువు. (6) మేము ఇహలోక ఆకాశాన్ని నక్షత్రాల అలంకరణతో తీర్చిదిద్దాము. (7) ధిక్కారి అయిన ప్రతి షైతాన్ బారినుండి దాన్ని రక్షించాము. (8) ఈ షైతానులు పై లోకపు అధిష్టానపు దూతల మాటలు వినలేరు, ప్రతి దిశనుండి కొట్టబడతారు. (9) తరమబడతారు. వారికి ఎడతెగని శిక్ష పడుతుంది. (10) ఒకవేళ వారిలో ఎవడైనా ఏదైనా మాటను ఎగరేసుకు పోతున్నప్పుడు, ఒక తీక్షణమైన అగ్నిజ్వాల వాడిని వెంటాడుతుంది. (11) వారిని అడగండి. వారిని సృష్టించటం కష్టతరమా లేక మేము సృష్టించిన ఈ సకల చరాచరాలను సృష్టించటం కష్టతరమా. వారిని మేము జిగురు వంటి మట్టితో సృష్టించాము.
- (12) మీరు అమిత ఆశ్చర్యానికి గురవుతున్నారు. వారేమో ఎగతాళి చేస్తున్నారు. (13) ఎంత నచ్చజెప్పినా వారు అర్థం చేసుకోవటం లేదు. (14) ఏదైనా సూచనను చూస్తే, వారు దానిని నవ్వులాటగా తీసుకుంటున్నారు. (15) ఇలా అంటారు, “ఇది పూర్తిగా మాయాజాలమే. (16) మేము చనిపోయి, మట్టిగా మారి, అస్తిపంజరంగా మారినప్పుడు, మళ్ళీ మమ్మల్ని బ్రతికించి లేపటం జరిగే పనేనా?

﴿5﴾ رُكُوعًا 5 ﴿37﴾ الصَّافَّاتِ مَكِّيَّةٌ ﴿182﴾ أَيُّهَا 182

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿1﴾ وَالصَّفَّاتِ صَفًّا

﴿2﴾ فَالزُّجُرَاتِ زَجْرًا

﴿3﴾ فَالتَّلِيَّتِ ذِكْرًا

﴿4﴾ إِنَّ إِلَهُكُمْ لَوَاحِدٌ

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ

الْمَشَارِقِ ﴿5﴾

﴿6﴾ إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكُوْكَبِ

﴿7﴾ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَّارِدٍ

﴿8﴾ لَا يَسْعَوْنَ إِلَى الْمَعَالِ الْأَعْلَى وَيَقْدِفُونَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ

﴿9﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ

﴿10﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ

﴿11﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ مَنْ خَلَقْنَا

﴿12﴾ خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ

﴿13﴾ بَلْ كَذَّبُوا وَيَسْخَرُونَ

﴿14﴾ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ

﴿15﴾ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخَرُونَ

﴿16﴾ وَقَالُوا إِنَّا هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ

﴿17﴾ إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا إِنَّا لَبَعُوثُونَ

(17) పూర్వకాలం నాటి మా తాత ముత్తాతలు సైతం లేపబడతారా?” (18) వారితో, “అవును మీరు అవమానంపాలు అవుతారు” అని పలుకు.

(19) అది కేవలం ఒక పెద్ద గద్దింపు మాత్రమే. హఠాత్తుగా వారు కళ్ళారా చూస్తూ ఉండిపోతారు. అప్పుడు (20) “మేమెంత దౌర్భాగ్యులం, ఇది తీర్పుదినం కదా! అని వారంటారు. (21) మీరు ధిక్కరిస్తూ ఉండే తీర్పుదినం ఇదే.

(22) దుర్మార్గులందరినీ, వారి సహచరులనూ అల్లాహ్ ను కాదని వారు ఆరాధిస్తూ ఉండిన దైవాలనూ చుట్టుముట్టి తీసుకురండి. (23) తరువాత వారందరికీ నరకానికి దారి చూపండి. ఒక విషయం అడగాలి, (24) కాస్త వారిని ఆపండి, (25) “మీకేమయింది, ఇప్పుడెందుకు పరస్పరం సహాయం చేసుకోరు? (26) అరే, ఈ రోజు వారు ఆత్మసమర్పణ చేసుకుంటున్నారేమిటి? (27) ఆ తరువాత వారు ఒకరి వైపునకు మరొకరు తిరిగి పరస్పరం వాదించుకోవటం ప్రారంభిస్తారు. (28) అనుచరులు తమ నాయకులతో ఇలా అంటారు, “మీరు మా వద్దకు కుడివైపు నుండి వచ్చేవారు.” (29) వారు సమాధానం ఇస్తారు, అది కాదు, అసలు మీరే విశ్వసించేవారు కారు,

(30) మీ మీద మాకు అధికారం లేదు, మీరు నిజంగానే తలబిరుసులుగా వ్యవహరించారు.

(31) చివరకు మీరు తప్పకుండా శిక్షను చవిచూస్తారు” అని మా ప్రభువు అన్నమాటకు మేము అర్హులమై పోయాము. (32) కనుక మేము మిమ్మల్ని మార్గభ్రష్టులుగా చేశాము. స్వయంగా మేము కూడా మార్గభ్రష్టులమయ్యే ఉన్నాము. (33) ఈ విధంగా వారందరూ ఆ రోజు గుంపుగా శిక్ష అనుభవిస్తారు.

﴿17﴾ أَوَابًا وَنَا الْأَوَّلُونَ ۝

﴿18﴾ قُلْ نَعَمَ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ ۝

﴿19﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ۝

﴿20﴾ وَقَالُوا لَیْلَنَا هَذَا یَوْمَ الدِّینِ ۝

﴿21﴾ هَذَا یَوْمَ الْفِضْلِ الَّذِی كُنْتُمْ بِهِ تُكذِّبُونَ ۝

﴿22﴾ أَحْشُرُوا الذِّیْنَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا

﴿22﴾ یَعْبُدُونَ ۝

﴿23﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَى صِرَاطِ الْجَحِیمِ ۝

﴿24﴾ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ۝

﴿25﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْصَرُونَ ۝

﴿26﴾ بَلْ هُمْ الْیَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ۝

﴿27﴾ وَأَقْبَلْ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ یَتَسَاءَلُونَ ۝

﴿28﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْیَمِینِ ۝

﴿29﴾ قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِینَ ۝

﴿30﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَیْكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ ۚ بَلْ كُنْتُمْ

﴿30﴾ قَوْمًا طٰغِیْنَ ۝

﴿31﴾ فَحَقَّ عَلَیْنَا قَوْلُ رَبِّنَا ۚ إِنَّآ لَدَٰلِیْقُونَ ۝

﴿32﴾ فَآغْوٰیكُمْ إِنَّا كُنَّا غٰوِیْنَ ۝

﴿33﴾ فَإِنَّهُمْ یَوْمَئِذٍ فِی الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ۝

(34) మేము అపరాధుల విషయంలో ఇలాగే ప్రవర్తిస్తాము. (35) వారు ఎలాంటి వారంటే, “అల్లాహ్ తప్ప మరొక సత్యమైన ఆరాధ్యుడు లేడు” అని చెప్పినప్పుడు, వారు అహంకారంగా,

(36) “మేము ఒక పిచ్చి కవి కోసం మా దేవుళ్ళను వదలుకోవాలా?” అని అనేవారు. (37) వాస్తవానికి అతను సత్యాన్నే తెచ్చాడు, దైవప్రవక్తలను ధ్రువీకరించాడు. (38) మీరు తప్పనిసరిగా బాధాకరమైన శిక్షను చవిచూస్తారు. (39) మీకు ఏది ఇవ్వబడుతున్నా అది మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మల ప్రతిఫలమే. (40) అయితే, ప్రియభక్తులు మాత్రం సురక్షితంగా ఉంటారు. (41) వారి కొరకు అందరూ ఎరిగిన ఆహారమే ఉన్నది, (42) రుచికరమైన అన్ని రకాల ఫలాలు ఉన్నాయి, అక్కడ వారు గౌరవంగా ఉంటారు. (43) భోగభాగ్యాలతో విలసిల్లే ఉద్యానవనాలు ఉన్నాయి. అందులో వారు సగౌరవంగా ఉంచబడతారు. (44) ఎత్తయిన ఆసనాలపై ఎదురెదురుగా కూర్చుంటారు.

(45) మధ్యపు సెలయేళ్ళ నుండి పాత్రలు నింపబడి వారి మధ్య త్రిప్పబడుతాయి. (46) మెరిసిపోతున్న మధువు, త్రాగేవారికీ అది ఎంతో మధురంగా ఉంటుంది. (47) దానివల్ల వారి శరీరానికి నష్టం కలగడం గానీ, బుద్ధి చెడిపోవడంగానీ జరుగదు. (48) వారి దగ్గర తమ చూపులను నిగ్రహించుకునే అందమైన కళ్లుగల స్త్రీలు ఉంటారు. (49) వారు దాచబడిన గ్రుడ్ల వలె (కోమలంలా) ఉంటారు. (50) తరువాత వారు ఒకరి వైపునకు ఇంకొకరు తిరిగి వరిస్తే తులను గురించి వరస్పరం చర్చించుకుంటారు. వారిలో ఒకడు ఇలా అంటాడు, (51) “ప్రపంచంలో నాకు ఒక మిత్రుడు ఉండేవాడు. (52) అతను నాతో ఇలా అంటూండేవాడు, నీవు కూడా ధ్రువీకరించేవారిలో చేరిపోయావా?

إِنَّا كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿34﴾
إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

يَسْتَكْبِرُونَ ﴿35﴾

وَيَقُولُونَ إِنَّمَا لَنَا كُفْرًا إِيَّاهِ تَنَا شَاعِرٍ فَجَعَلْنَا

بَلَّ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿37﴾

إِنَّكُمْ لَذَائِقُوا الْعَذَابِ الْإَلِيمِ ﴿38﴾

وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿39﴾

إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿40﴾

أُولَئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿41﴾

فَوَاكِهَ وَهُمْ مُكْرَمُونَ ﴿42﴾

فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿43﴾

عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿44﴾

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَّعِينٍ ﴿45﴾

بَيضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّرِّيبِينَ ﴿46﴾

لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنرَفُونَ ﴿47﴾

وَعِنْدَهُمْ قَصْرٌ الطَّرْفِ عَيْنٍ ﴿48﴾

كَأَنَّهُمْ بَيضٌ مَكْنُونٌ ﴿49﴾

فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿50﴾

قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿51﴾

يَقُولُ أَبَيْتَكَ لِي مِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿52﴾

<p>(53) మనం చనిపోయి, మట్టిగా మారి, అస్థిపంజరంగా మిగిలిపోయినప్పుడు నిజంగానే ప్రతిఫలమూ, శిక్షా అనేవి ఉంటాయా?</p> <p>(54) ఇప్పుడతను ఎక్కడున్నాడో, మీరు చూడదలచు కున్నారా? (55) ఇలా చెప్పి అతను తొంగి చూడగానే, అతనికి నరకంలోని ఒక అగాధంలో అతను కనిపిస్తాడు. (56) అప్పుడు అతన్ని సంబోధిస్తూ ఇలా అంటాడు, “దేవుని సాక్షిగా, నీవు నన్ను సర్వనాశనం చేసి ఉండేవాడివి.</p> <p>(57) నా ప్రభువు అనుగ్రహం లేకపోయినట్లయితే, ఈ రోజు నేను కూడా పట్టుబడిన వారిలో ఒకడినై ఉండేవాణ్ణి. (58) సరే, అయితే ఇక మాకు మరణం సంభవించదా? (59) మాకు రావలసిన మరణమేదో ముందే వచ్చేసిందా? ఇక మాకు ఎలాంటి శిక్షా పడదా?” (60) నిశ్చయంగా ఇదే మహత్తరమైన విజయం. (61) ఇలాంటి విజయం కోసమే కర్మలు చేసే వారు కర్మలు చేయాలి.</p>	<p>ء إِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا ءَأَنَّا لَمَبْدِيُونُونَ ﴿53﴾</p> <p>قَالَ هَلْ أَنْتُمْ مُّظْلَعُونَ ﴿54﴾</p> <p>فَاطَّلَعَ فَرَآهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ ﴿55﴾</p> <p>قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لِتُردِّدِينَ ﴿56﴾</p> <p>وَأَوْلَا نِعْمَةً رَبِّي لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِّينَ ﴿57﴾</p> <p>أَفَمَا نَحْنُ بِمَبْدِيِينَ ﴿58﴾</p> <p>إِلَّا مَوْتَتَنَا الْاُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَدِّينَ ﴿59﴾</p> <p>إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿60﴾</p> <p>لِمِثْلِ هَذَا فَلْيَعْمَلِ الْعِبِلُونَ ﴿61﴾</p>
<p>1 - 61 వాక్యాల వివరణలు</p> <p>వాక్యాల సంబంధం :</p> <p>ఈ వాక్యాల్లో అల్లాహ్ దైవదూతలపై ప్రమాణం చేసి దేవుని ఏకత్వాన్ని సమర్థించటం జరిగింది. అస్సాఫ్ఫాత్ అంటే ఆకాశంలో వరుస క్రమంగా తమ ప్రభువు ముందు నిలబడే దైవదూతలు అని అబ్దుల్లాహ్ బిన్ మస్ఠూద్, ఇబ్నె అబ్బాస్, ఇక్రమ, సయ్యాద్ బిన్ జుబైర్, ముజాహిద్, ఖతాదాల అభిప్రాయం.</p> <p>ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “తమ ప్రభువు ముందు వరుస క్రమంగా నిలబడే దైవదూతల్లా మీరూ వరుసక్రమాన్ని పాటించండి” అప్పుడు ప్రజలు ఇలా అడిగారు, “దైవదూతలు తమ ప్రభువు ముందు వరుస క్రమపద్ధతి ఎలా పాటిస్తారు?” అప్పుడు ప్రవక్త (స) ఇలా అన్నారు, “పంక్తులను పరిపూర్తిగా ఉంచుతారు. పంక్తుల్లో ఒకరితో ఒకరు కలసి నిలబడతారు.” (సహీహ్ ముస్లిం - హ.నెం.651)</p> <p>‘అజ్జాజిరాత్’ అంటే మేఘాలను తోలుకుపోయే దైవదూతలు లేదా ప్రజల హృదయాలను మంచి కార్యాలను గురించి ప్రేరేపించి చెడు కార్యాల నుండి వారించే దైవదూతలు. అత్తాలియాత్ అంటే అల్లాహ్ ఆదేశాలను, వాక్యాలను ప్రవక్తలకు పఠించి వినిపించే దైవదూతలు అని అర్థం. (తైసీరుప్రహ్మీన్)</p> <p>వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :</p> <p>1 - 5 : అల్లాహ్ దైవదూతలపై ప్రమాణం చేసి అల్లాహ్ ఒకే ఒక్కడని, ఆయనకు ఎవరూ సాటిలేరని,</p>	

ఆయనే అందరినీ సృష్టించేవాడనీ, అందరికి ఆహారం ప్రసాదించేవాడని, ఆయనే భూమ్యాకాశాలకు, వాటి మధ్య ఉన్న వాటికి ప్రభువని, ఆయనే తూర్పు పడమరలకు ప్రభువని, సూర్యచంద్రులు నిరంతరం పరిభ్రమించటం, వాటిలో ఎలాంటి వ్యత్యాసం రాకపోవటం వాటిని సృష్టించేవాడు ఉన్నాడని, ఆయన ఒకే ఒక్కడు అనటానికి నిదర్శనాలు అని ఇందులో ఇతరులకు ఏ విధమైన భాగస్వామ్యం లేదని విశదపర్చాడు. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

6 : అంటే దైవదూతలు అల్లాహ్ వద్ద నుండి గ్రంథాలను, దైవాదేశాలను తీసుకొని వచ్చి ప్రజలకు వినిపిస్తారు. (ముర్సలాత్ : 77) ఖుర్ఆన్ ను తీసుకువచ్చే దైవదూతల సాక్షి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

10 : వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం పైతానులు ఆకాశం సమీపానికి చేరుకుంటారు. అక్కడ దైవదూతల సంభాషణను వినే ప్రయత్నం చేస్తారు. కొన్ని మాటలను విని భూలోకంలో ఏం జరుగబోతోందో తెలుసుకుంటారు. తిరిగి వచ్చి జ్యోతిష్యులకు ఆ మాటలను వినిపించి తాము అగోచర జ్ఞానం గలవారమని నమ్మిస్తారు. ఈ కారణంగా ఆకాశం సమీపానికి వెళ్ళకుండా అల్లాహ్ వీరిని నిప్పురవ్వల ద్వారా వారించాడు. అంటే వారు ఎప్పుడు ఇలాంటి ప్రయత్నం చేసినా వారిని అగ్నికణాల ద్వారా తరమటం జరుగుతుంది. ఒక్కోసారి పైతానుల్లో కొంతమంది వీటికి గురయి కాలిపోతారు. ఒక్కోసారి తప్పించుకొని కొన్ని మాటలను విని వచ్చి జ్యోతిష్యులకు వినిపిస్తారు.

ఇమామ్ షాకానీ ఇంకా ఇతర వ్యాఖ్యాతలు ఇలా అభిప్రాయపడుతున్నారు. “పైతానులు దైవవాణిని ఎన్నడూ వినలేదు. అయితే దైవదూతల కొన్ని మాటలను మాత్రం వినగలుగుతారు. అందువల్లే సూరహ్ షుఅరా 212లో ఇలా ఆదేశించడం జరిగింది. “పైతానులను దైవవాణి వినకుండా కఠినంగా వారించటం జరిగింది.” (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

11 : మరణానంతర జీవితాన్ని తిరస్కరించే వారికి భూమ్యాకాశాలు, దైవదూతలు, పైతానుల వంటి సృష్టితాలను సృష్టించిన మాకు మానవుని వంటి అతి చిన్న సృష్టితాలను సృష్టించటం, మరణానంతరం తిరిగి లేవటం ఎంతమాత్రం కష్టం కాదని తెలియపరచమని తన ప్రవక్తను ఆదేశించటం జరిగింది. ఎందుకంటే ఇంతకంటే గొప్ప గొప్ప సృష్టితాలు ఈ విశ్వంలో ఉన్నాయి. మరి వీరి గురించి ఆశ్చర్యం దేనికి? మరోచోట ఇలా ఆదేశించటం జరిగింది. “భూమ్యాకాశాలను సృష్టించటం మానవుణ్ణి సృష్టించటం కంటే చాలా కష్టమైన పని. కాని చాలామంది దీన్ని గ్రహించరు.” (గాఫిర్ : 57) (తఫ్సీర్ ఇబ్నె కసీర్)

12 : మక్కా అవిశ్వాసులు మరణానంతర జీవితం పట్ల, పరలోకం పట్ల తిరస్కార భావంతో ఉన్నందుకు మీకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. ఎందుకంటే ఇది అందరి ముందు తేటతెల్లంగా ఉంది. వీరి కళ్ళపై తెర క్రమ్ముకుంది. అందువల్లే ఇంతటి సృష్టమైన విషయాన్ని కూడా వీరు తిరస్కరిస్తున్నారు. మీ పట్ల ఎగతాళిగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. దీన్ని గురించి వారికి ఎంత బోధించినా, ఎంత హితోపదేశం చేసినా ఏమాత్రం ప్రభావితులు కావటం లేదు. ఒకవేళ అల్లాహ్ సర్వశక్తులను నిరూపించే నిదర్శనాలను ప్రదర్శించినా దానిపట్ల కూడా పరిహాసంగా ప్రవర్తిస్తున్నారు. ఇంకా ముహమ్మద్ (స) మాంత్రికులని మంత్రతంత్రాలు ప్రదర్శిస్తున్నారని కొట్టిపారేస్తున్నారు. అంటే మరణించిన తరువాత తిరిగి లేవబడటం బుద్ధికందని విషయంగా భావిస్తున్నారు అని ప్రవక్త (స)కు సెలవియ్యబడింది. (త్రైసీరుర్రహ్మాన్)

20 : అవిశ్వాసులు తీర్చుదినం నాడు తమను తామే నిందించుకుంటారని, తమ్ము తాము అపరాధులుగా ఒప్పుకుంటారని, ఇహలోకంలో మా కాళ్ళను మేమే గొడ్డలితో నరుక్కున్నామని పరలోకాన్ని గురించి కొంచెమైనా ఆలోచించలేదని విచారిస్తారని, ఇంకా పరలోక శిక్షలను చూచి ఘోరంగా చింతిస్తారని వివరించబడింది. కాని ఏం లాభం? ఆ రోజు తప్పును ఒప్పుకోవటం, విచారించటం, చింతించటం వారికి ఏమాత్రం లాభం చేకూర్చలేదని అప్పుడు వారు ఏడుస్తూ, పెడబొబ్బలు పెడుతూ “మేము మోసపోయాం. నష్టపోయం, మా దురదృష్టం మేము ఏ దినాన్ని గురించి తిరస్కరిస్తూ ఉండేవారమో, ఎగతాళి చేస్తూ ఉండేవారమో అది రానే వచ్చింది” అని హాహాకారాలు చేస్తూ ఉంటారని అల్లాహ్ తెలియజేస్తున్నాడు. (ఇబ్నె కసీర్)

21 : అంతేకాకుండా దైవదూతలు, విశ్వాసులు వారిని మరీ అవమానపరచటానికి, వారి ఆందోళన పెంచటానికి మీరు భూలోకంలో తిరస్కరిస్తూ వచ్చిన ఆ తీర్పుదినం ఇదే అని, ఇప్పుడు మీరు దాన్ని కళ్ళారా చూసుకున్నారా లేక ఇంకా అనుమానం మిగిలి ఉందా? అని ఎగతాళి చేయటం జరుగుతుంది. సమాధుల నుండి తిరిగి లేపబడేటప్పుడు కూడా అవిశ్వాసులకు భిన్నంగా విశ్వాసుల పట్ల గౌరవంగా ప్రవర్తించాలని అల్లాహ్ దైవదూతలను ఆదేశిస్తాడు. (ఇబ్నె కసీర్)

24 : నేరస్తులను తీర్పు మైదానంలో సమీకరించి ఆపి ఉంచవలసిందిగా, వారిని వారి నమ్మకాల గురించి, కర్మల గురించి ప్రశ్నించబడుతుందని అల్లాహ్ దైవదూతలను ఆదేశిస్తాడు. ఆ తరువాత అవిశ్వాసులను “మీరు ఇహలోకంలో పరస్పరం సహాయం చేసుకున్నట్లు ఇక్కడ చేసుకోరెందుకు?” అని చీవాట్లు పెట్టటం జరుగుతుంది. కాని వారికి ఏ సమాధానమూ తోచదు. ఆ రోజు అవమాన భారంతో వారి మెడలు వంగిపోతాయి. వారిలోని బలహీనుల్ని తమ బలవంతులతో “ఇహలోకంలో మీరు మమ్మల్నే అనుసరించడని మమ్మల్ని బలవంతం చేసేవారు కదా! మరి ఈనాడు మాకు సహాయం చేయరెందుకు? మా నుండి నరక శిక్షను తొలగించరెందుకు?” అని నిలదీసి అడుగుతూ ఉంటారు. (త్రైసిరుప్రహ్మాన్)

29 : నాయకులు జిన్నులైనా, మానవులైనా ప్రజలతో, “మీది తప్పుడు అభిప్రాయం, మీ హృదయాల్లో అసలు విశ్వాసం ఉండేదే కాదు, మీ హృదయాల్లో అవిశ్వాసం, అవిధేయత, దురాలోచనలు మాత్రమే ఉండేవని” తప్పును వారిపైనే ఎగదోస్తారు. (ఇబ్నెకసీర్)

35 : అంటే ఇహలోకంలో ఈ అవిశ్వాసులతో అల్లాహ్ తప్ప ఆరాధ్యులెవరు లేరని హితబోధ చేస్తే దీన్ని వినటానికి కూడా ఎంతమాత్రం సిద్ధపడేవారు కారు. ఇంకా విశ్వసించేవారు కారు. ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు : “ప్రజలు “లా ఇలాహ ఇల్లాహ్” అనే వరకు వారితో యుద్ధం చేయమని నన్ను ఆదేశించటం జరిగింది. “లా ఇలాహ ఇల్లాహ్” పలికినవారు తమ ధన, ప్రాణాలను రక్షించుకుంటారు. ఇక ఇస్లాం బాధ్యతలు వారిపై ఉన్నాయి. అతన్ని విచారించే బాధ్యత అల్లాహ్ పై ఉంది. అల్లాహ్ గౌరవనీయ గ్రంథంలో కూడా ఈ అంశాన్ని గురించే చర్చించాడు. ఇంకా అహంకారుల గురించి చర్చిస్తూ వారు ఈ వచనాన్ని అసహ్యించుకుంటూ ఉండేవారని పేర్కొన్నాడు. (ఇబ్నె అబీ హాతిమ్) (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

37 : అంటే అల్లాహ్ ప్రవక్త (స) కవీ కారు, మతి చలించిన వ్యక్తి కారు. ప్రవక్త (స) అల్లాహ్ వద్ద నుండి సత్యమైన దైవగ్రంథాన్ని, పరిశుద్ధ జీవన విధానాన్ని తీసుకువచ్చారు. ముందు గతించిన ప్రవక్తలు ఈయన గురించి తెలిపిన సద్గుణాలన్నీ ఈయనలో ఉన్నాయి. ప్రవక్త (స) సద్గుణ సంపన్నులు. పూర్వ ప్రవక్తలు అందజేసిన ఏక దైవారాధన సందేశాన్నే అంతిమ ప్రవక్త (స) కూడా అందజేశారు. ఇతర వివరాలకు షూరా 43ని చూడండి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

38, 39 : అంటే ఆ రోజు మీరు వ్యధాభరితమైన శిక్షను చవిచూస్తారు. ఈనాడు మీపై ఎటువంటి అన్యాయమూ జరుగదు. మిమ్మల్ని శిక్షించేది మీ కర్మల ఫలితంగానే. అంటే విశ్వాసులను నరక శిక్ష నుండి రక్షించటం జరుగుతుంది. సూరతుల్ అసర్ని చూడండి. (ఇబ్నెకసీర్)

40 : పైన పేర్కొన్న నరకాగ్ని నుండి అల్లాహ్ కేవలం తనను ఆరాధించే విశ్వాసులను మాత్రమే మినహాయించాడు. వారి ప్రభువు వారిని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేస్తాడు. లెక్కలేనన్ని అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తాడు. వారికి మధురమైన, రుచికరమైన ఆహారం నిరంతరం అందుతూ ఉంటుంది. 42వ వాక్యంలో పళ్ళు అని సూచించటం జరిగింది. అంటే స్వర్గవాసులు ఆకలి, దాహం వల్ల కాకుండా రుచులను ఆస్వాదించటానికి తినటం, త్రాగటం

(62) చెప్పండి, ఈ ఆతిథ్యం మంచిదా లేక రాకాసి జముడు చెట్టు ఆతిథ్యం మంచిదా?

﴿ذَلِكَ خَيْرٌ تَزْوَالًا أَمْ شَجَرَةُ الرَّقْمِ﴾ 62

జరుగుతుంది. అక్కడ స్వర్గవాసులు గౌరవప్రదమైన జీవితం గడుపుతారు. ఎదురెదురుగా ఆసనాలపై కూర్చొని దిండ్లకు ఆనుకొని ఉంటారు. రుచికరమైన పానీయాలను వారికి అందించటం జరుగుతుంది. వాటివల్ల వారు ఎటువంటి అనారోగ్యానికి గురికారు. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

50 : స్వర్గవాసులు సుతిమెత్తని ఆసనాలపై ఎదురెదురుగా కూర్చొని రుచికరమైన పానీయాలు సేవిస్తారు. సంభాషిస్తారు. ఇహలోక అనుభవాలను పరస్పరం తెలుపుకుంటారు. స్వర్గ సేవకులు వారివద్దకు వస్తూపోతూ ఉంటారు. రుచికరమైన అమోఘమైన దైవానుగ్రహాలను వారికి ఇస్తూ ఉంటారు. ఇవి, ఎటువంటి అనుగ్రహాలంటే వీటిని ఇహలోకంలో ఏ కన్నా చూడలేదు. ఏ చెవీ వినలేదు. ఏ హృదయమూ వీటి గురించి ఆలోచించనైనా లేదు.

అప్పుడు స్వర్గవాసుల్లో ఒకరు ఇలా అంటారు : “ఒక అవిశ్వాసి అప్పుడప్పుడు నాతో పాటు కూర్చునేవాడు. వాడు పరలోకాన్ని తిరస్కరిస్తూ “మనం మరణించిన తరువాత కుళ్ళిక్యశించిన తరువాత మరల మనం లేపబడతామని, మనకు మన కర్మల ఫలితం ఇవ్వడం జరుగుతుందని మీరు నమ్ముతున్నారా?” అని అనేవాడు. ఈనాడు మన ప్రభువు తన వాగ్దానాన్ని నెరవేర్చాడు. మనల్ని స్వర్గంలో ప్రవేశింపజేశాడు ఇంకా నా ఈ మిత్రుణ్ణి నరకంలో పడవేశాడు. మీరు ఆ నరకంలో ఉన్నవాడిని చూడాలనుకుంటున్నారా? ఆ స్వర్గవాసి నరకంలో తొంగి చేస్తాడు. ఆశ్చర్యంగా వాడిని పలకరిస్తాడు. ఇంకా ఇలా అంటాడు, “నీవూ నన్ను నరకంలో పడవేసేవాడివి, అల్లాహ్ నాపై దయచూపకపోతే ఈనాడు నేను నీతోపాటు నరకంలో పడి ఉండేవాడిని.” (తైసీరుర్రహ్మాన్)

52 : “మీరు ప్రళయాన్ని మరణానంతర జీవితాన్ని విచారణను, బహుమానాలను, శిక్షలను విశ్వసిస్తారా? ఇది చాలా ఆశ్చర్యకరమైన విషయం. మేము మాత్రం దీన్ని విశ్వసించము. మేము వీటన్నిటినీ బుద్ధికంఠని విషయాలగా, అసాధ్యంగా పరిగణిస్తున్నాము. అవిశ్వాసం, ధిక్కారం, అహంకారం వల్ల ఇలా అనటం జరిగింది. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

53 : మనం చనిపోయిన తరువాత, మట్టిగా మారిపోయిన తరువాత కుళ్ళి కృశించిపోయిన తరువాత మళ్ళీ మనల్ని తిరిగి లేపి మనల్ని విచారించి మన కర్మలకు ప్రతిఫలం ఇవ్వడం జరుగుతుందా? (ఇబ్నెకసీర్)

58 : ఆ తరువాత ఆ స్వర్గవాసి తన సహవాసులతో సంతోషం పట్టలేక ఇలా అంటాడు, “మిత్రులారా! మనం ఇహలోకంలో చావును రుచిచూశాము. దీని తరువాత మనకు ఇక్కడ మరీ చావు రాదు. ఇది శాశ్వత జీవితం. దీని అనుగ్రహాలు శాశ్వతమైనవే. నిస్సందేహంగా ఒక విశ్వాసి యొక్క గొప్ప సాఫల్యం అంటే ఇదే. అందువల్ల ప్రజలు తమ ప్రాపంచిక జీవితంలో దీన్ని గురించే కృషి చేస్తూ ఉండాలి.”

60 : స్వర్గాన్ని పొందడమే మహాగొప్ప సాఫల్యం. ఇది అల్లాహ్ అనుగ్రహాల్లోని గొప్ప అనుగ్రహం. ఇది కేవలం అదృష్టవంతులకే లభిస్తుంది. తూర్ : 19 యొక్క వ్యాఖ్యానంలో ఇలా ఉంది : “స్వర్గవాసులకు స్వర్గంలో మరణం సంభవించదు. స్వర్గవాసులు మాకు మళ్ళీ చావురాదా? మమ్మల్ని గాని శిక్షించటం జరుగుతుందా? అని తమ సందేహాన్ని వ్యక్తం చేసుకుంటారు. “ఇక్కడ మీకు చావు రాదు, మిమ్మల్ని శిక్షించటమూ జరుగదు” అని సమాధానం ఇవ్వడం జరుగుతుంది. (ఇబ్నె కసీర్)

61 : “కృషి చేసేవాడు దీన్ని గురించి ధన, ప్రాణాలకు తెగించి కృషి చేస్తారు. ఎందుకంటే ఇది వీరి కొరకు అవతరింపజేయబడిన అల్లాహ్ గ్రంథం. అసలు కృషి చేస్తే ఇటువంటి విషయాన్ని గురించే కృషి చేయాలి. దీనివల్ల పరలోకంలో గొప్ప సాఫల్యం, గొప్ప అనుగ్రహం ప్రాప్తమౌతాయి. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

(63) మేము ఆ చెట్టును దుర్మార్గుల పాలిట పరీక్షగా చేశాము. (64) అది నరకం అడుగుభాగం నుండి మొలిచే చెట్టు. (65) దాని మొగ్గలు షైతానుల తలలు మాదిరిగా ఉంటాయి. (66) నరకవాసులు వాటిని తింటారు. వాటితోనే కడుపు నింపుకుంటారు.

(67) అంతేగాక, త్రాగటానికి వారికి సల సల కాగే నీరు ఇవ్వబడుతుంది. (68) ఆ తరువాత వారు మళ్ళీ నరకాగ్ని వైపునకే తిరిగి తరిమివేయబడతారు. (69) తమ తాతముత్తాతలను మార్గభ్రష్టులుగా చూసినప్పటికీ, (70) వారి అడుగు జాడలలోనే అనుసరించిన వారు వీరే. (71) వాస్తవానికి వారికి పూర్వం కూడా చాలా మంది మార్గభ్రష్టులైపోయారు. (72) వారి వద్దకు మేము హెచ్చరించేవారిని పంపాము. (73) ఇక చూడండి హెచ్చరించబడిన పర్యవసానం ఏమయిందో (74) అయితే అల్లాహ్ ప్రియభక్తులు తప్ప (75) నూహ్ మమ్ముల్ని వేడుకున్నాడు. కనుక చూడండి, మేము ఎంత మంచిగా సమాధానం ఇచ్చేవారమో, (76) మేము అతనినీ, అతని కుటుంబాన్నీ ఘోర విపత్తు నుండి కాపాడాము. (77) అతని సంతతి మాత్రమే మిగిలి ఉండేలా చేశాము. (78) ఇంకా తరువాతి తరాల వారిలో అతని పేరు ప్రతిష్ఠలు నిలిచి ఉండేలా చేశాము. (79) సమస్త ప్రపంచ వాసులలో నూహ్ కు శాంతి కలుగుగాక! (80) మేము సత్కార్యం చేసే వారికి ఇటువంటి ప్రతిఫలాన్నే ప్రసాదిస్తూ ఉంటాము. (81) నిస్సందేహంగా అతను మా ప్రియభక్తులలో ఒకడు, (82) తరువాత మేము రెండో వర్గాన్ని ముంచి వేశాము. (83) ఇబ్రాహీమ్, నూహ్ మార్గంలోనే నడిచేవాడు. (84) అతను తన ప్రభువు సాన్నిధ్యానికి నిర్మలమైన మనస్సుతో వచ్చినప్పుడు, (85) తన తండ్రితోనూ, తన జాతి ప్రజలతోనూ ఇలా అన్నాడు, “మీరు ఆరాధిస్తున్న ఈ వస్తువులేమిటి?

إِنَّا جَعَلْنَهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿63﴾
 إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿64﴾
 طَلَعَهَا كَأَنَّه رُءُوسُ الشَّيْطَانِ ﴿65﴾
 فَأَتَاهُمُ لَأَكْثُونَ مِنْهَا فَمَا لِيُونِ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿66﴾
 ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿67﴾
 ثُمَّ إِنَّ مَرَجَهُمْ لِآلِ الْجَحِيمِ ﴿68﴾
 إِنَّهُمْ أَلْفَوْا آبَاءَهُمْ ضَالِّينَ ﴿69﴾
 فَهُمْ عَلَىٰ آثَرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿70﴾
 وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ﴿71﴾
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ مُنذِرِينَ ﴿72﴾
 فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ ﴿73﴾
 إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿74﴾
 وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْمَرَ الْبَعْثُونَ ﴿75﴾
 وَنَجِّينَهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿76﴾
 وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُ هُمُ الْبَاقِينَ ﴿77﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿78﴾
 سَلَامٌ عَلَىٰ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿79﴾
 إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿80﴾
 إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿81﴾
 ثُمَّ أَغْرَقْنَا الْآخَرِينَ ﴿82﴾
 وَإِنَّ مِنْ شَيْعَتِهِ لِبَرَاهِيمَ ﴿83﴾
 إِذْ جَاءَ رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿84﴾
 إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿85﴾

(86) అల్లాహ్ ను కాదని మీరు, మిథ్యా దైవాలను కోరుకుంటున్నారా? (87) అసలు సకల లోకాల ప్రభువు గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి?”

(88) ఆ తరువాత అతను తన దృష్టిని నక్షత్రాల వైపు సారించి, (89) వారితో “నా ఆరోగ్యం సరిగా లేదు” అని అన్నాడు. (90) తరువాత వారు అతనిని వదలిపెట్టి వెళ్ళిపోయారు. (91) వారు వెళ్ళిన తరువాత అతను మెల్లగా వారి విగ్రహాల దగ్గరకు వెళ్ళి, “మీరు తినరేమిటి? (92) అసలు మీకేమయింది, మీరు మాట్లాడటం కూడా లేదే?” అని అడిగాడు.

(93) ఆ తరువాత అతను వాటిపై విరుచుకుపడి తన కుడిచేత్తో వాటిని గట్టిగా కొట్టాడు. (94) వారు అతని వద్దకు పరుగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. (95) అప్పుడు అతను ఇలా అన్నాడు, “స్వయంగా మీరే చెక్కుకున్న వస్తువులను మీరు పూజిస్తున్నారా? (96) వాస్తవానికి అల్లాహ్ యే మిమ్మల్ని, మీరు తయారుచేసే వస్తువులనూ సృష్టించాడు.”

(97) వారు పరస్పరం ఇలా చెప్పుకున్నారు, “ఇతని కొరకు ఒక భగ భగ మండే అగ్ని గుండం తయారుచేసి, అందులో విసరివేయండి.” (98) వారు అతనికి వ్యతిరేకంగా ఒక చర్య తీసుకోదలిచారు. కాని మేము వారినే శిక్షకు గురిచేశాము. (99) ఇబ్రాహీమ్ ఇలా అన్నాడు, “నేను నా ప్రభువు వైపునకు వెళుతున్నాను. ఆయనే నాకు మార్గం చూపుతాడు.

(100) ఓ నా ప్రభూ! నాకు శీలవంతుడైన ఒక కుమారుణ్ణి ప్రసాదించు.” (101) మేము అతనికి ఒక సహనశీలుడైన కుమారుడు కలుగుతాడనే శుభవార్తను అందజేశాము.

﴿86﴾ أَيَفْكَارِ الْهَاتِهِ دُونَ اللَّهِ تَرِيدُونَ ۖ

﴿87﴾ فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۗ

﴿88﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ۗ

﴿89﴾ فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ۗ

﴿90﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ۗ

﴿91﴾ فَرَاغَ إِلَى إِلِهِهِمْ فَقَالَ آلَا تَأْكُلُونَ ۗ

﴿92﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ۗ

﴿93﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ صَرْبًا بِالْيَمِينِ ۗ

﴿94﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَزْفُونَ ۗ

﴿95﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَدْعُونَ ۗ

﴿96﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ ۗ

﴿97﴾ قَالُوا ابْنُوا لَهُ بُنْيَانًا فَأَلْفَوْهُ فِي الْجَحِيمِ ۗ

﴿98﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَسْفَلِينَ ۗ

﴿99﴾ وَقَالَ إِنِّي ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّي سَيَهْدِينِ ۗ

﴿100﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ۗ

﴿101﴾ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ ۗ

(102) ఆ బాలుడు యుక్త వయస్సుకు చేరుకున్నప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ అతనితో ఇలా అన్నాడు: “ఓ నా కుమారా! నేను నిన్ను ‘జిబ్హా’ (బలి) చేస్తున్నట్లుగా కలగన్నాను. నీ అభిప్రాయమేమిటో తెలుపు.” అతను ఇలా అన్నాడు, “నాన్నగారూ! మీకు ఆజ్ఞాపించబడిన దానిని నెరవేర్చండి. అల్లాహ్ సంకల్పిస్తే మీరు నన్ను సహనశీలునిగా పొందుతారు.” (103) చివరకు వారిద్దరూ సమ్మతించారు. తరువాత ఇబ్రాహీమ్ తన కుమారుణ్ణి నుదుటిపై బోర్లా పరుండబెట్టాడు.

(104) అప్పుడు మేము అతన్ని పిలిచి ఇలా అన్నాము, “ఇబ్రాహీమ్! (105) నీవు కలను నిజం చేసి చూపించావు. సత్కార్యం చేసే వారికి మేము ఇలాంటి ప్రతిఫలాన్నే ప్రసాదిస్తాము. (106) నిస్సందేహంగా ఇది ఒక కఠిన పరీక్ష. (107) మేము ఒక పెద్ద ఖుర్బానీని పరిహారంగా చెల్లించి ఆ బాలుణ్ణి విడిపించుకున్నాము. (108) అతని కీర్తి ప్రతిష్ఠలు తరువాతి తరాల వారిలో శాశ్వతంగా నిలిచిపోయేలా చేశాము. (109) ఇబ్రాహీమ్ పై శాంతి కురియుగాక! (110) మేము సత్కార్యాలు చేసే వారికి ఇటువంటి ప్రతిఫలాన్నే ప్రసాదిస్తాము. (111) నిస్సందేహంగా అతను విశ్వసించిన మా విశ్వాస దాసులలోని ఒకడు. (112) మేము అతనికి ఇస్ హాఖ్ ను గురించిన శుభవార్తను అందించాము. అతను సజ్జనుడైన దైవప్రవక్త. (113) అతనికి, ఇస్ హాఖ్ కూ మేము శుభాలను ప్రసాదించాము. ఇప్పుడు వారిద్దరి సంతతిలో ఒకడు సజ్జనుడైతే, మరొకడు ఆత్మ ద్రోహి.

فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيُ قَالَ يُبْتَأَىٰ إِلَيَّ أَرَىٰ فِي
الْمَنَامِ أَرَىٰ أَدْبَحُكَ فَانظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۖ قَالَ يَٰأَبَتِ
أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ مِنَ
الصَّابِرِينَ ﴿102﴾

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُ لِلْجَبِينِ ﴿103﴾

وَوَدَّيْنَهُ أَنْ يَأْتِيَهُمَا جَهُيمٌ ﴿104﴾

قَدْ صَدَّقْتَ الرُّؤْيَا ۗ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿105﴾

إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْمُبِينُ ﴿106﴾

وَقَدَّيْنَهُ بِذُنُجٍّ عَظِيمٍ ﴿107﴾

وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿108﴾

سَلَامٌ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿109﴾

كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿110﴾

إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿111﴾

وَبَشَّرْنَاهُ بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿112﴾

وَبَرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ ۗ وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا

مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُبِينٌ ﴿113﴾

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో ఏకదైవారాధకులు స్వర్గంలో ఉంటారనీ, సుఖభోగాల్లో తేలియాడుతూ ఉంటారనీ, అవిశ్వాసులు, విగ్రహారాధకులు నరకంలో ఉంటారనీ వ్యధాభరితమైన శిక్షకు గురి అవుతారనీ పేర్కొనటం జరిగింది.

ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో నూహ్ (అ), ఇబ్రాహీమ్ (అ)ల వృత్తాంతాలను ప్రస్తావించటం జరిగింది. నూహ్ (అ) తన జాతివారికి కేవలం అల్లాహ్ నే ఆరాధించమని, విగ్రహాలను ఆరాధించవద్దని, ఎందుకంటే విగ్రహాలు ఆరాధనకు అర్హులు కావని, ఇవి నిర్జీవరాళ్ళని హితబోధ చేశారు.

అదేవిధంగా ఇబ్రాహీమ్ (అ) కూడా తన జాతివారిని అల్లాహ్‌నే ఆరాధించాలని, విగ్రహారాధనను త్యజించమని, ఎందుకంటే ఈ విగ్రహాల్లో, మీ మొరలను ఆలకించే, మీ కోరికలను తీర్చే శక్తి లేదని, ఇవి బండరాళ్ళని, ఆరాధనకు అర్హులు కావని, ఇవి నిర్జీవరాళ్ళని హితబోధ చేశారు.

అదేవిధంగా అవిశ్వాసులు, బహుదైవారాధకులు దైవదూతలను అల్లాహ్ శక్తిసామర్థ్యాలలో భాగస్వాములుగా భావించేవారు. వారిలో కూడా దైవశక్తి ఉందని విశ్వసించేవారు. అల్లాహ్ సూరె సాఫ్టవేర్ ప్రారంభ వాక్యాల్లో దైవదూతలు అల్లాహ్ దాసులని, సేవకులని, ఏ విధంగా సేవకులు యజమాని కాలేరో అదేవిధంగా దైవదూతలు కూడా యజమానులు కాలేరు. వారివద్ద, వారి అధీనంలో ఏదీ లేదు. వారి వద్ద ఏదీ లేనపుడు వారు ఎవరికీ ఏం ఇవ్వగలరు? అని పేర్కొనటం జరిగింది.

దైవదూతలు అల్లాహ్ దాసులు, సేవకులు. ఆయన సమక్షంలో పంక్తుల రూపంలో నిలుచున్నారు. కొంతమంది దైవదూతలు వినయవిధేయతలతో చేతులుకట్టుకొని, నిలుచున్నారు. కొంతమంది దైవదూతలు వంగి రుకూలో ఉన్నారు. కొంతమంది దైవదూతలు సజ్దాలో పడి ఉన్నారు. అల్లాహ్ ఆదేశాలను యథాతథంగా పాలిస్తూ ఉన్నారు. వీటన్నిటివల్ల దైవదూతలు దాసులుగా, సేవకులుగా గుర్తించబడుతున్నారు. ఆరాధ్యులుగా కాదు.

62 - 70 : స్వర్గంలో ప్రసాదించబడే ఈ గొప్ప అనుగ్రహాలు, కానుకలు, ఆతిథ్యం మంచిదా లేక నరకంలో ఇవ్వబడే రాకాసి జముడు చెట్లు మంచివా? దాని ఆహారంలో బీము, నెత్తురు, కాగే నీరు కలసి ఉంటాయి. నరకవాసులు నిస్సహాయ స్థితిలో దాన్ని తింటారు. అది తిన్న వారికి విపరీతమైన బాధ కలుగుతుంది. అది అందవికారంగా ఉంటుంది. ఇబ్నె అబ్బాస్ (ర) ఉల్లేఖనం ప్రకారం ప్రవక్త (స) ఈ వాక్యాన్ని పఠించి అల్లాహ్‌కు భయపడవలసిన విధంగా భయపడండి. రాకాసి జముడు యొక్క ఒక్క చుక్క భూలోక సముద్రంలో పడితే సముద్రపు నీరంతా దుర్భరంగా, అపరిశుభ్రంగా ప్రజలకు ఎందుకూ పనికి రాకుండా పోతుంది. మరి దాన్ని తినేవారి సంగతేమిటో ఆలోచించండి! (ఇబ్నెమాజ) అన్నారు. వారు తమ తాతముత్తాతలను వక్రమార్గంలో ఉన్నట్లు చూచి కూడా ఎలాంటి నిదర్శనాలు లేకుండా వారిని అనుసరించారు. అంధులై వారి అడుగుజాడలపై నడిచారు. (తఫ్సీర్ ఇబ్నెకసీర్)

70 : తిరస్కరించిన జాతుల వినాశనాల ప్రస్తావన రానే వచ్చింది. కనుక తిరస్కరించిన కొన్ని జాతులను గురించి, వారి ప్రవక్తలను గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. (తైసీరుర్రహ్మాన్)

74 - 82 : అంటే నూహ్ (అ)ను విశ్వసించినవారు వీరిలో ఆయన కుటుంబానికి చెందినవారు కూడా ఉన్నారు. కొందరు వ్యాఖ్యాతలు వీరి సంఖ్య 80గా అభిప్రాయపడుతున్నారు. కాని ఆయన భార్య, ఒక కుమారుడు మాత్రం విశ్వసించలేదు. వీరు కూడా ఆ వరదలో కొట్టుకుపోయారు. అంటే మహా బీభత్సం సృష్టించే తుఫాన్, ఆ జాతి ఈ తుఫాన్‌లో కొట్టుకుపోయింది. (అహ్సనుల్ బయాన్)

రెండవది ఇబ్రాహీమ్ (అ) వృత్తాంతం, ఇబ్రాహీమ్ (అ) ప్రజలను ఏక దైవారాధనా సందేశ ప్రచారం చేయడంలో నూహ్ (అ) మార్గాన్ని అనుసరించారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) విగ్రహారాధనకు, బహుదైవారాధనకు, అల్లాహ్‌కు సాటి కల్పించటానికి దూరంగా ఉండేవారు. ఎల్లప్పుడు నిర్మలమయిన మనస్సుతో అల్లాహ్‌ను ఆరాధించేవారు. అందువల్లే ఇబ్రాహీమ్ (అ) తన తండ్రిని, తన జాతివారిని విగ్రహారాధనకు దూరంగా ఉండమని వారించారు. అల్లాహ్‌ను వదలి ఇతరులను దైవలుగా భావించరాదని హెచ్చరించారు. అల్లాహ్ తప్ప ఇతరులెవ్వరూ ఆరాధనకు అర్హులు కారని హితబోధ చేశారు. వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం ఇబ్రాహీమ్ జాతివారు నక్షత్రాలను, గ్రహాలను నమ్మేవారు. అందువల్లే ఇబ్రాహీమ్ (అ) నక్షత్రాల వైపు చూసి ఒకవేళ నేను మీవెంట ఉత్సవంలో పాల్గొంటే అస్పృశ్యతకు గురవుతానని తన

జాతివారితో అన్నారు. ప్రజలు అతన్ని వదలి వెళ్ళిపోయారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) విగ్రహాల వద్దకు వెళ్ళారు. వాటిని ఎగతాళి చేస్తూ, మీరు ఆరాధనకు తగినవారే అయితే మీ ముందు ఇన్ని రకాల తినుబండారాలు ఉన్నాయి, ఎందుకు తినరు? అని ప్రశ్నించారు. విగ్రహాలు వాటిని తినలేదు. సమాధానం ఇవ్వనూ లేదు. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్(అ) విగ్రహాలతో ఇలా అన్నారు : ఓ విగ్రహాల్లారా! ఎందుకు సమాధానం ఇవ్వరు? అని అంటూ తన కుడి చేతిలో ఉన్న కొడవలితో కొట్టి వాటిని ముక్కలు ముక్కలుగా చేసివేశారు. విగ్రహారాధకులు సాయంత్రం తిరిగి వచ్చి విగ్రహాల స్థితి అంతా చూశారు. వెంటనే ఇబ్రాహీమ్ (అ) వద్దకు వెళ్ళారు. అతన్ని సంజాయిషీ అడిగారు. ఇబ్రాహీమ్ (అ) వారితో, మీరు మీ స్వహస్తాలతో తయారుచేసిన విగ్రహాలనే మీరు పూజిస్తున్నారు. వాస్తవంగా మిమ్మల్ని, మీ విగ్రహాలను అల్లాహ్ సృష్టించాడు. అందువల్ల అల్లాహ్‌యే ఆరాధనకు అర్హుడు అని అన్నారు. (త్రైసిరుద్రహీన్)

99 - 113 : ఇబ్రాహీమ్ (అ) యొక్క ఈ సంఘటన బాబిల్ (ఇరాక్)లో జరిగింది. చివరికి ఇబ్రాహీమ్(అ) ఇక్కడి నుండి సిరియాకి వెళ్ళిపోయారు. అక్కడకు వెళ్ళిన తరువాత సంతానం కోసం దుఆ చేశారు. (ఫత్హుల్ ఖదీర్). కుమారుడు పెరిగి పెద్దవాడై వివేకవంతుడు అవుతాడనే శుభవార్త ఇవ్వబడింది. ఆ బిడ్డ యుక్తవయస్సుకు చేరుకున్నాడు. కొందరు ఆ బిడ్డ వయస్సు 13 సంవత్సరాలు ఉండేదని వ్యాఖ్యానించారు.

ప్రవక్తల కలలు దైవాదేశాలు అవుతాయి. దాన్ని ఆచరించటం తప్పనిసరి. ఇబ్రాహీమ్ (అ) తనలా తన కుమారుడు కూడా దైవవిధేయుడా కాదా అని పరీక్షించటానికి కొడుకును సంప్రదించారు. ఇస్మాయిల్ (అ) తనను జిబహ్ చేసేటప్పుడు తన ముఖాన్ని ముందు ఉంచరాదని సలహా ఇచ్చారు. తన ఒక్కగానొక్క కుమారుణ్ణి సమర్పించమని ఆదేశించబడింది. ఇది మహాకఠినమైన పరీక్ష. ఇందులో ఇబ్రాహీమ్ (అ) ఉత్తీర్ణులయ్యారు.

పైన పేర్కొన్న ఇబ్రాహీమ్ (అ) సంఘటన తరువాత మరో కుమారుడు ఇస్హాఖ్ (అ) జన్మిస్తాడని, ఇంకా అతను ప్రవక్త అవుతాడని శుభవార్త ఇవ్వడం ద్వారా అంతకుముందు జిబహ్ చేయమని ఆదేశించబడిన కుమారుడు ఇస్మాయిల్ అని తెలుస్తుంది. అప్పుడు ఇస్మాయిల్ ఒక్కరే ఉన్నారు. ఇస్హాఖ్ అతని తర్వాత జన్మించారు.

అయితే ఎవరిని జిబహ్ చేయమని ఆదేశించబడింది అనే విషయంలో వ్యాఖ్యాతల మధ్య అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నాయి.

ఇమామ్ ఇబ్నె జరీర్ ఇస్హాఖ్ (అ)గా, ఇబ్నె కసీర్, ఇంకా చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు ఇస్మాయిల్ (అ) గా అభిప్రాయపడుతున్నారు. అయితే ఇదే సరియైన అభిప్రాయం. ధార్మిక వ్యాఖ్యానకర్తలు, పండితులు, విద్వాంసులు ఇస్మాయిల్ (అ)గా అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ అభిప్రాయమే సరైన సాక్ష్యాధారాలు కలిగి ఉంది. వీరిద్దరి సంతానం చాలా వ్యాప్తిచెందింది. చాలామంది ప్రవక్తలు, సందేశహారులు వీరిద్దరి సంతానం నుండే ఉద్భవించారు. యాఖూబ్ (అ), ఇస్హాఖ్ (అ) కుమారులు వీరి 12 మంది కుమారుల సంతానం 12 వర్గాలుగా విడిపోయారు. వీరిద్వారా బనీ ఇస్రాయిల్ జాతి వృద్ధి చెందినది. వ్యాప్తిచెందింది. చాలామంది ప్రవక్తలు వీరిలో నుండే ఉద్భవించారు.

ఇబ్రాహీమ్ (అ) యొక్క మరో కుమారుడు ఇస్మాయిల్(అ) ద్వారా అరబ్బుల సంతతి వ్యాప్తి చెందింది. వీరిలో చివరి ప్రవక్త (స) ఉద్భవించారు. అరబ్బులు ఇంత గొప్ప ఇబ్రాహీమ్(అ) వంశంలో పుట్టినప్పటికీ బహుదైవారాధన, పాపకార్యాలు, అత్యాచారాలు మొదలైన వాటికి పాల్పడి తమ్ముతాము నరకానికి గురిచేసుకున్నారు. అంటే అల్లాహ్ వద్ద వంశానికి, కుటుంబానికి, పదవులకు ఎటువంటి ప్రాముఖ్యత లేదు. అల్లాహ్ వద్ద కేవలం విశ్వాసం, సత్కార్యాలకు మాత్రమే గౌరవస్థానం ఉంది.

యుదులు, క్రైస్తవులు మక్కా అవిశ్వాసులు ప్రవక్తల సంతానం అయినప్పటికీ అవిశ్వాసాన్ని, వక్రమార్గాన్ని, పాపకార్యాల్ని అనుసరించటం వల్ల నరకాగ్నికి గురయ్యారు. అల్లాహ్ వద్ద అందరూ సమానులే. (అహ్సానుల్ బయాన్)

(114) మేము మూసాకు, హారూన్ కు మేలు చేకూర్చాము. (115) వారికి వారి జాతి ప్రజలకూ మహా విపత్తు నుండి విముక్తి ప్రసాదించాము.

(116) మేము వారికి సహాయం చేశాము. కనుకనే వారు ఆధిక్యతను పొందారు. (117) మేము వారిద్దరికి స్పష్టమైన గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. (118) మేము వారిద్దరికి రుజుమార్గం చూపాము. (119) తరువాతి తరాల వారిలో వారిని గురించిన మంచి ప్రస్తావన మిగిలేలా చేశాము.

(120) మూసాపై, హారూన్ పై శాంతి కురియుగాక! (121) మేము సత్కార్యాలు చేసేవారికి ఇటువంటి ప్రతిఫలాన్నే ఇస్తాము. (122) నిశ్చయంగా వారు మా ప్రత్యేక దాసులు. (123) నిశ్చయంగా ఇల్యాస్ కూడా మా సందేశహరులలో ఒకడు. (124) అతను తన జాతి వారితో ఇలా అన్నాడు, “మీరు భయపడరా?” (125) మీరు ‘బఅల్’ను ఆరాధిస్తూ, సృష్టికర్తలలోకెల్లా ఉత్తమ సృష్టికర్త అయిన అల్లాహ్ ను వదిలివేశారా? (126) మీకూ, మీ తాతముత్తాతలకూ అల్లాహ్ యే ప్రభువు,” (127) కాని వారు అతన్ని తిరస్కరించారు. అందువల్లే వారు తప్పనిసరిగా శిక్ష కొరకు సమీకరించబడతారు. (128) అయితే ప్రియదాసులు తప్ప. (129) మేము ఇల్యాస్ పేరు ప్రతిష్ఠలను తరువాతి తరాలలో నిలిచి ఉండేలా చేశాము. (130) ఇల్యాస్ పై శాంతి కురియుగాక! (131) మేము సత్కార్యాలు చేసేవారికి ఇటువంటి ప్రతిఫలాన్నే ఇస్తాము. (132) నిస్సందేహంగా అతను విశ్వాస దాసులలో ఒకడు. (133) లూత్ కూడా దైవప్రవక్తలుగా నియమించి పంపబడిన వారిలో ఒకడు. (134) మేము అతనికీ, అతని కుటుంబంలోని వారికందరికీ విముక్తి ప్రసాదించాము. (135) ఒక వృద్ధురాలికి తప్ప. ఆమె వెనుక ఉండిపోయిన వారితో ఉండిపోయింది.

﴿114﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

﴿115﴾ وَجَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيمِ

﴿116﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ

﴿117﴾ وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ

﴿118﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

﴿119﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ

﴿120﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ

﴿121﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

﴿122﴾ إِنَّهُمْ مِمَّا مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

﴿123﴾ وَإِنَّ الْيَأْسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

﴿124﴾ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ آلَا تَتَّقُونَ

﴿125﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ

﴿126﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ

﴿127﴾ فَكَذَّبُواهُ فَإِنَّهُمْ لَمُحْضَرُونَ

﴿128﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ

﴿129﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمْ فِي الْآخِرِينَ

﴿130﴾ سَلَامٌ عَلَىٰ آلِ يَأْسِينَ

﴿131﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ

﴿132﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ

﴿133﴾ وَإِنَّ لُوطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

﴿134﴾ إِذْ نَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ

﴿135﴾ إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَيْرِينَ

(136) ఆ తరువాత మిగతా వారందరినీ సర్వనాశనం చేశాము. (137) మీరు ఉదయ సమయంలో వారి శిథిల ప్రదేశాల మీదుగానే నడుస్తూ ఉంటారు. (138) రాత్రి పూట కూడా. అయినా మీరు బుద్ధి ఉపయోగించరా?

(139) యూనుస్ కూడా నిస్సందేహంగా దైవ ప్రవక్తలలోని వాడే. (140) అప్పుడు అతను నిండు పడవ వైపునకు పరుగెత్తాడు. (141) అక్కడ చీటీలో పాల్గొన్నాడు, కాని ఓడిపోయాడు.

(142) చివరకు అతనిని చేప మ్రింగివేసింది. అతను నిందార్హుడయ్యాడు. (143) అప్పుడు అతను దైవాన్ని స్మరించి ఉండకపోతే (144) పునరుత్థాన దినం వరకు ఆ చేప కడుపులోనే ఉండిపోయేవాడు.

(145) చివరకు మేము అతనిని తీవ్ర అనారోగ్య స్థితిలో ఒక తీర మైదానంపై పడవేశాము.

(146) అతని మీద ఒక తీగల చెట్టును మొలిపించాము. (147) ఆ తరువాత మేము అతన్ని లక్షకు పైగా ఉన్న ప్రజల వద్దకు పంపాము.

(148) వారు విశ్వసించారు. మేము ఒక నిర్ణీత కాలం వరకు వారికి సుఖసౌఖ్యాల జీవితాన్ని ప్రసాదించాము. (149) వారినిలా అడుగు, నీ ప్రభువునకు కూతుళ్ళూను, వారికి కొడుకులా?

(150) మేము నిజంగా దైవదూతలను స్త్రీలుగానే సృష్టించామా? వారు తమ కళ్ళతో చూసిన విషయాన్నే పలుకుతున్నారా?

(151) గుర్తుంచుకోండి, వారే స్వయంగా కల్పించి

(152) అల్లాహ్ సంతానవంతుడు అని అంటున్నారు. వాస్తవంగా వారే అసత్యవాదులు. (153) అల్లాహ్ తన కొరకు కొడుకులకు బదులుగా కూతుళ్ళను కోరుకున్నాడా? (154) మీకు ఏమయింది, ఎటువంటి నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారు?

﴿136﴾ تَمَّ دَمْرَنَا الْآخِرِينَ

﴿137﴾ وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ

﴿138﴾ وَبِاللَّيْلِ أَفْلا تَعْقِلُونَ

﴿139﴾ وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ

﴿140﴾ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِّ الْمَشْحُونِ

﴿141﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ

﴿142﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ

﴿143﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ

﴿144﴾ لَلْبَيْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ

﴿145﴾ فَتَرَدَّدُنَا بِالْعُرَاءِ وَهُوَ سَاقِيمٌ

﴿146﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَّقْطِينٍ

﴿147﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ

﴿148﴾ فَأَمَّنُوا فَمَرَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ

﴿149﴾ فَاسْتَفْتَاهُمُ الرَّبُّكَ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبَنُونَ

﴿150﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنَاثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ

﴿151﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْكَهْمَ لَيَقُولُونَ

﴿152﴾ وَلَدَ اللَّهِ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ

﴿153﴾ أَصْطَفَى الْبَنَاتِ عَلَى الْبَنِينَ

﴿154﴾ مَا لَكُمْ تَكُفُّونَ

(155) మీకు స్పృహ లేదా? (156) లేక మీరు చెబుతున్న ఈ మాటలకు మీ వద్ద స్పష్టమైన నిదర్శనం ఏదైనా ఉంటే, (157) మీరు సత్యవంతులే అయితే మీ గ్రంథాన్ని తీసుకురండి. (158) వారు అల్లాహ్ కు, జిన్నులకూ మధ్య రక్త సంబంధాన్ని కల్పించారు. వాస్తవానికి వారు నేరస్తులుగా ప్రవేశపెట్టబడేవారని జిన్నులకు కూడా బాగా తెలుసు. (159) ఇతరులు తనకు అంటగట్టే గుణగణాల నుండి అల్లాహ్ పరిశుద్ధుడు. (160) చిత్తశుద్ధిగల దైవభక్తులు మాత్రమే ఇలాంటి కల్పనలకు దూరంగా ఉంటారు. (161) కనుక మీరూ మీ ఈ దైవాలూ

(162) అల్లాహ్ నుండి ఎవరినీ మళ్ళించలేరు. (163) భగభగమండే నరకాగ్నిలో కాలిపోసున్న వాణ్ణి తప్ప. (164) మా పరిస్థితి ఇది : మాలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక స్థానం అంటూ నిర్ణయమై ఉన్నది. (165) మేము పంక్తులు తీరి ఉండే సేవకులం. (166) మేము స్తోత్రం చేస్తూ ఉండేవాళ్ళం. (167) వారు ఇంతకు పూర్వం ఇలా అంటూ ఉండేవారు, (168) “పూర్వపు జాతులకు లభించిన గ్రంథం మా వద్ద ఉండినట్లయితే (169) మేము నిజమైన అల్లాహ్ ప్రియభక్తులమై ఉండేవారము.” (170) కాని వారు దానిని నిరాకరించారు. ఇక త్వరలోనే వారికి తెలిసి పోతుంది. (171) మేము పంపిన మా దాసులకు మేము ఇది వరకే వాగ్దానం చేసి ఉన్నాము.

(172) తప్పకుండా వారికి సహాయం చేయబడు తుందనీ, (173) మా సైన్యమే ఆధిక్యం వహించి తీరుతుందనీ, (174) కనుక ప్రవక్తా! కొంతకాలం వరకు, వారిని వారి స్థితిలోనే వదలిపెట్టి, (175) నిరీక్షిస్తూ ఉండు, త్వరలోనే స్వయంగా వారు కూడా చూస్తారు. (176) వారు మా శిక్ష రాకకోసం తొందరపెడుతున్నారా?

﴿155﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ

﴿156﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطَنٌ مُّبِينٌ

﴿157﴾ فَأْتُوا بِكِتَابِكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ

﴿158﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا ۗ وَلَقَدْ عَلِمْتِ

﴿159﴾ الْجِنَّةُ إِنَّهُمْ لَبُحْثُرُونَ

﴿159﴾ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ

﴿160﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ

﴿161﴾ فَإِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ

﴿162﴾ مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ بِفَاعِلِينَ

﴿163﴾ إِلَّا مَنْ هُوَ صَالِ الْجَحِيمِ

﴿164﴾ وَمَا مِثًا إِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَّعْلُومٌ

﴿165﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الصَّافُونَ

﴿166﴾ وَإِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ

﴿167﴾ وَإِنْ كَانُوا لَيَقُولُونَ

﴿168﴾ لَوْ أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِنَ الْآوَالِينَ

﴿169﴾ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلِصِينَ

﴿170﴾ فَكْفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

﴿171﴾ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ

﴿172﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ

﴿173﴾ وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ

﴿174﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ

﴿175﴾ وَأَبْصُرْهُمْ فَسَوْفَ يُبْصَرُونَ

﴿176﴾ أَفَبِعَدَابِنَا يُسْتَعْجَلُونَ

<p>(177) ఆ శిక్ష వారి ఇంటి ప్రాంగణంలో దిగే రోజున హెచ్చరించబడిన వారికి అత్యంత కఠినంగా ఉంటుంది. (178) కనుక కొంతకాలం పాటు వారిని వారి మానాన వదలివేసి (179) చూస్తూ ఉండు, త్వరలోనే స్వయంగా వారు కూడా చూస్తారు. (180) నీ ప్రభువు పరిశుద్ధుడు, గొప్ప గౌరవోన్నతులు కలవాడు, వారు కల్పిస్తున్న అన్ని విషయాలకూ అతీతుడు. (181) దైవప్రవక్తలపై శాంతి కురియుగాక! (182) సకల లోకాల ప్రభువే సకల స్తోత్రాలకు అర్హుడు.</p>	<p>﴿177﴾ فَإِذَا نَزَلَ بِسَاحِلِهِمْ فَسَاءَ صَبَاحُ الْمُنذَرِينَ ﴿177﴾ ﴿178﴾ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿178﴾ ﴿179﴾ وَأَبْصُرُ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿179﴾ ﴿180﴾ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿180﴾ ﴿181﴾ وَسَلٰمٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿181﴾ ﴿182﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿182﴾</p>
--	---

114 - 182 వాక్యాల వివరణలు

వాక్యాల సంబంధం :

గత వాక్యాల్లో నూహ్ (అ), ఇబ్రాహీమ్ (అ), ఇస్మాయిల్ (అ) ల గురించి ప్రస్తావించబడింది. ఇప్పుడు ఈ వాక్యాల్లో మూసా (అ), హారూన్ (అ), యూసుఫ్ (అ), లూత్ (అ)ల గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. అయితే చివరగా ప్రవక్తలకూ, విశ్వాసులకే విజయం ప్రాప్తమవుతుందని అవిశ్వాసులు, బహుదైవారాధకులు ఇషాలోకంలో, పరలోకంలో అపజయం పాలౌతారని ఘోర అవమానానికి గురవుతారని పేర్కొనటం జరిగింది.

వాక్యాల వ్యాఖ్యానం :

114 : అల్లాహ్ మూసా (అ) మరియు హారూన్ (అ) లకు కూడా గొప్ప ఉపకారం చేశాడు. వీరికి తౌరాతు వంటి గొప్ప గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాడు. దానిలో దైవదేశాలు స్పష్టంగా విశదపరచి ఉన్నాయి. అల్లాహ్ మూసా (అ)కు, హారూన్ (అ)కు రుజుమార్గం ప్రసాదించాడు. ఇది దైవప్రవక్తల రుజుమార్గం. వీరిద్దరి పేరు ప్రఖ్యాతులను రాబోయే జాతుల్లో వ్యాపింపజేశాడు. యూదులు, క్రైస్తవులు, ముస్లిములు అందరూ వీరిని గౌరవభావంతో ప్రస్తావిస్తారు. ఇంకా వీరిపై కారుణ్యం, శాంతి కొరకు అల్లాహ్ ను ప్రార్థిస్తారు. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

123 : మీరు హారూన్ (అ) సంతతిలోని ఒక ఇస్రాయిలీ ప్రవక్త. వీరిని 'బఅల్ బక్' అనే ప్రాంతానికి పంపడం జరిగింది. కొందరు ఈయన పంపబడిన ప్రాంతం 'సామిర్రా'గా అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ ప్రాంతం పలస్తీన్ పడమర మధ్య భాగంలో ఉంది. ఇక్కడి ప్రజలు 'బఅల్' అనే విగ్రహాన్ని పూజించేవారు. మరికొందరు అది ఒక స్త్రీ దేవత పేరుగా దీన్ని వ్యాఖ్యానించారు. (అహ్సానుల్ బయాన్)

133 : ఆరవ సంఘటన లూత్ (అ)ది. వీరు కూడా దైవప్రవక్తయే. వీరు కూడా తన జాతివారిని ఏక దైవారాధన వైపు ఆహ్వానించారు. ఇంకా వారిని పాపకార్యాలనుండి, భయంకర పాపకార్యమైన స్వలింగ సంపర్కం నుండి గట్టిగా వారించారు. కాని ఆయన జాతివారు ఏమాత్రం స్పందించలేదు. అప్పుడు అల్లాహ్ ఆ పాపాత్ములందరినీ హతమార్చాడు. వారి పట్టణాలను తలక్రిందులుగా చేసివేశాడు. అయితే అల్లాహ్ లూత్(అ)ను, విశ్వాసులను రక్షించాడు. లూత్ (అ) భార్య పాపాత్ములతో ఉండిపోయింది. ఆమె కూడా వారితో పాటు హతమార్చబడింది. (త్రైసీరుప్రహ్మాన్)

137, 138 : మీరు అటు వైపు నుండి ఎల్లప్పుడూ వస్తూపోతూ ఉంటారని అల్లాహ్ గుర్తు చేశాడు. అల్లాహ్ వారి అకృత్యాల కారణంగా, పాపకార్యాల కారణంగా, నీవ కార్యాల కారణంగా వారిని దైవశిక్షకు గురిచేశాడు. ఆ